

**Akademikernas
a-kassa.**

IAF

Inspektionen för
arbetslöshetsförsäkringen

Arbetslöshetens dag

Arbetslöshetens dag

Presentatör:

Sara Bodemyr Fridell, IAF

Kommentator:

Anders Forslund, IFAU

Program

- 9:00 Arbetslöshetsrapporten 2026
- 9:35 Ett Sverige i arbete – hur når vi dit?
- 10:40 Regeringens politik på arbetsmarknadsområdet
- 11:10 Finanspolitiska rådet om situationen på arbetsmarknaden
- 11:40 När arbetslivet förändras – vilken trygghet kan man förvänta sig från samhället?
- 12:00 Lunch

Program

12:00 Lunch

**12:45 Arbetslöshetsförsäkringen – erfarenheter hittills
av det nya regelverket**

– Vad visar tillsynen?

– A-kassornas perspektiv och erfarenheter

**14:45 Hur kan arbetslösa motiveras att fortsätta
att aktivt söka lämpliga jobb?**

Arbetslöshetens dag

Arbetslöshetsrapporten 2026

Alexandra Oljans Ahlin
Akademikernas a-kassa

Arbetslöshetsrapporten 2026

Kristin

”När jag var arbetslös upplevde jag stor skam och åkte berg- och dalbana mellan hård kämpaglöd och förtvivlan. Många runt omkring mig ser mig som en driven och duktig person och förstår inte hur det är för oss som hamnat i arbetslöshet.

Det känns som att många arbetsgivare nedvärderar de som hamnat där, så man ska inte vara öppen med att man är arbetslös, för då är det nog något fel på dig. Jag hör många som också raljerar om ansökningar som inte är seriösa. Vad vet de om det? Hur många av mina ansökningar där jag drömt om att få komma vidare på intervju har felaktigt avfärdats som att jag enbart ansökt för arbetsförmedlingens regler!?

Nej jag är inte kräsen, jag är villig att pendla långa sträckor men det spelar ingen roll.

Att bli arbetslös har definitivt varit den största krisen i mitt liv - känslan av att inte kunna påverka sin situation samtidigt som man blir misstänkliggjord av samhället, särskilt Arbetsförmedlingen.”

David

”Jag blev långtidsarbetslös när det var dags att söka första riktiga jobbet.

Jag hade tidigare haft en del sommarjobb – men med ett väldigt smalt CV var det inte direkt överraskande att arbetsgivarna ständigt ”valde andra kandidater” som det så snyggt hette när de återkopplade till min ansökan eller intervju. Med en kort arbetslivserfarenhet som inte kan öka utan arbete var jag fast i en ond spiral där min examen blev mer och mer utdaterad för varje år som gick.

Att varje vecka gå på obligatoriska träffar med andra arbetslösa kändes ofta meningslöst och jobbigt. Tiden bara går och jag färdades snabbt mot ingenting. Lyckan vände när ett företag jag tidigare sökt jobb hos hörde av sig. De behövde personal snabbt och jag gick från att vara långtidsarbetslös till att bli anställd på två veckor. Nu har jobbat där i 8,5 år och trivs bra.”

Nicklas

”Att vara arbetslös är att långsamt tappa hoppet. I början var jag förväntansfull och drömde och planerade för varje jobb jag sökte. Hur det skulle vara att jobba där, hur vardagen skulle funka med boende och pendling och tid om jag fick jobbet.

Sedan undan för undan, när högen med sökta jobb bara växte och jag fortfarande inte fått ens en intervju, tappade jag hoppet.

När jag såg en tjänst som jag ville ha tänkte jag inte längre "Åh, va roligt det skulle vara att jobba där, den söker jag!", utan istället "jag kommer aldrig få det jobbet, men jag får väl söka ändå för att uppfylla min kvot".

Om jag förväntade mig att inte få jobbet var det inte lika mentalt påfrestande när jag flera månader efter ansökan fick ett opersonligt mejl om att tjänsten tillsatts av någon annan.

Jag slutade hoppas för att slippa bli besviken.”

Människorna bakom siffrorna

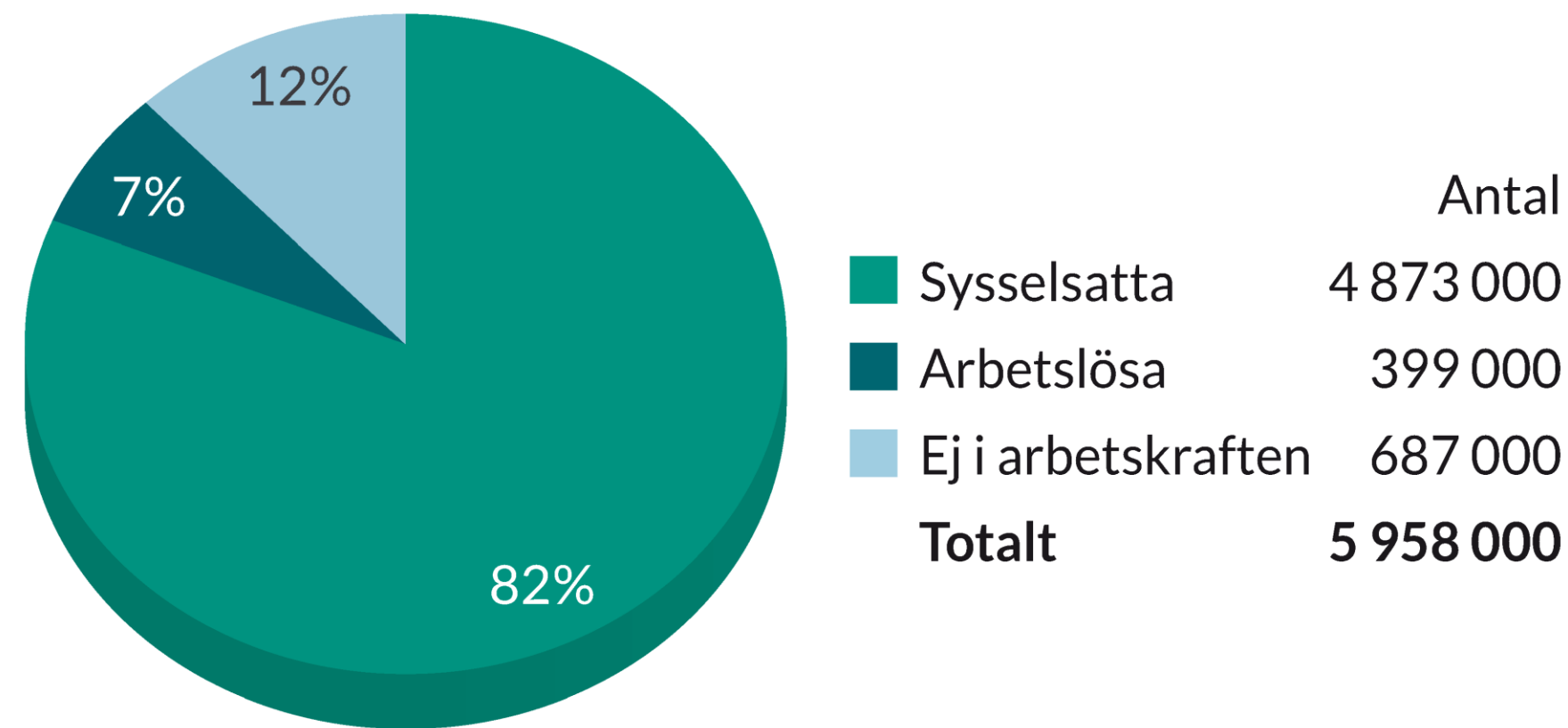
Röster från verkligheten

akademikernasakassa.se

6 miljoner 20-64 år

1.1 Arbetsmarknaden 2025, befolkningen 20-64 år

[Antal, Andel]

Sysselsatta	
Fast anställda	4 002 000
Tidsbegränsat anställda	469 000
Företagare	403 000
Arbetslösa	
Långtidsarbetslösa, 6 månader eller mer	41%
Arbetslösa, mindre än 6 månader	59%
Ej i arbetskraften	
Sjuka	36%
Studerande på heltid	34%
Pensionärer	9%
Arbetssökande	5%
Hemarbetande	5%
Övrigt	10%

KÄLLA: SCB, AKU

Sysselsättning: 4:e plats i EU

2.4 Sysselsatta i EU

[Antal, Andel]

Land	Totalt		Kvinnor	Män
Nederländerna	8 701 000	83,4%	79,7%	87,2%
Tjeckien	5 033 000	82,9%	77,9%	87,8%
Estland	646 000	82,5%	82,6%	82,3%
Sverige	4 860 000	81,5%	79,4%	83,6%
Tyskland	39 604 000	81,4%	78,2%	84,6%
Ungern	4 512 000	81,2%	77,3%	85,0%
Danmark	2 766 000	80,0%	76,9%	83,1%
Norge	2 610 000	79,6%	76,9%	82,2%
Polen	16 683 000	79,1%	73,6%	84,6%
Österrike	4 244 000	77,5%	74,3%	80,7%
Bulgarien	2 787 000	76,7%	73,0%	80,3%
Finland	2 406 000	76,3%	75,4%	77,1%
EU	197 997 000	76,2%	71,5%	80,9%
Frankrike	28 108 000	75,4%	72,7%	78,3%
Spanien	21 631 000	72,4%	67,8%	77,0%
Grekland	4 186 000	71,3%	62,5%	80,1%
Rumänien	7 627 000	69,4%	60,0%	78,5%
Italien	23 159 000	67,6%	58,3%	77,0%

Not: 3:e kvartalet 2025, säsongjusterad data. Ett urval av EU:s länder + Norge. EU avser snittet för alla 27 medlemsländer.

KÄLLA: EUROSTAT

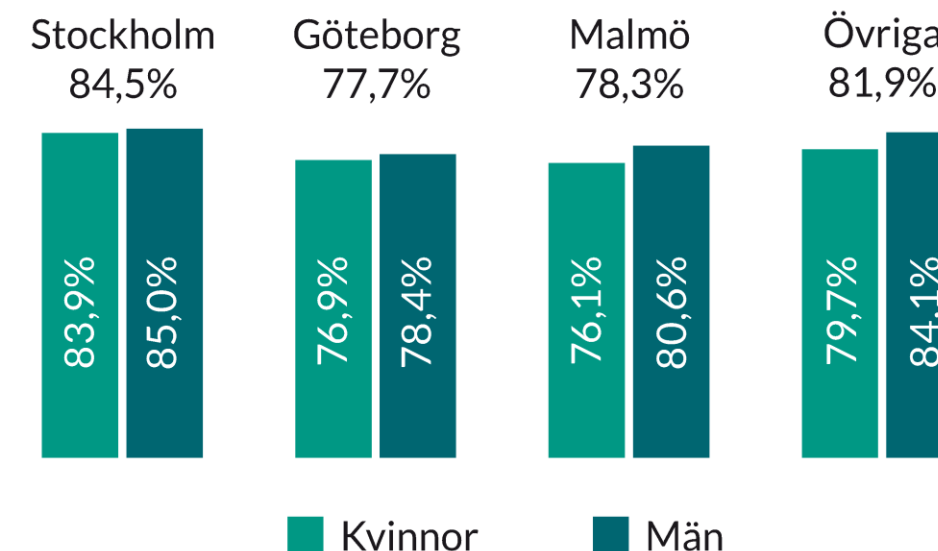
Stora skillnader i landet

2.3 Sysselsatta per län och storstadskommuner

[Antal, Andel]

Län	Totalt		Kvinnor	Män
Jönköpings	170 000	86,0%	82,7%	88,9%
Jämtlands	60 000	85,8%	86,5%	85,2%
Gotlands	28 000	85,7%	82,3%	88,5%
Dalarnas	124 000	84,5%	83,0%	85,9%
Västernorrlands	109 000	84,5%	80,0%	89,0%
Norrbottnens	114 000	84,5%	82,9%	86,0%
Stockholms	1 227 000	83,5%	82,3%	84,6%
Hallands	150 000	83,0%	80,1%	85,8%
Blekinge	71 000	82,0%	79,1%	84,6%
Hela riket	4 873 000	81,8%	79,8%	83,7%
Kronobergs	89 000	81,6%	81,1%	82,1%
Värmlands	126 000	81,6%	79,9%	83,2%
Kalmar	102 000	81,5%	78,0%	84,9%
Västra Götalands	828 000	81,5%	80,3%	82,7%
Östergötlands	214 000	81,3%	79,7%	82,9%
Södermanlands	128 000	79,9%	76,2%	83,7%
Västerbottens	127 000	79,9%	79,0%	80,8%
Skåne	646 000	79,8%	77,5%	82,0%
Örebro	137 000	79,3%	75,6%	83,0%
Uppsala	188 000	78,6%	75,2%	82,0%
Västmanlands	119 000	78,3%	76,0%	80,6%
Gävleborgs	117 000	77,5%	73,7%	81,2%

Sysselsättning per storstadskommun

De 5 kommuner som hade högst sysselsättning 2024*

Habo	89,6%
Krokom	89,3%
Gällivare	89,1%
Hammarö	88,5%
Lerum	88,2%

De 5 kommuner som hade lägst sysselsättning 2024*

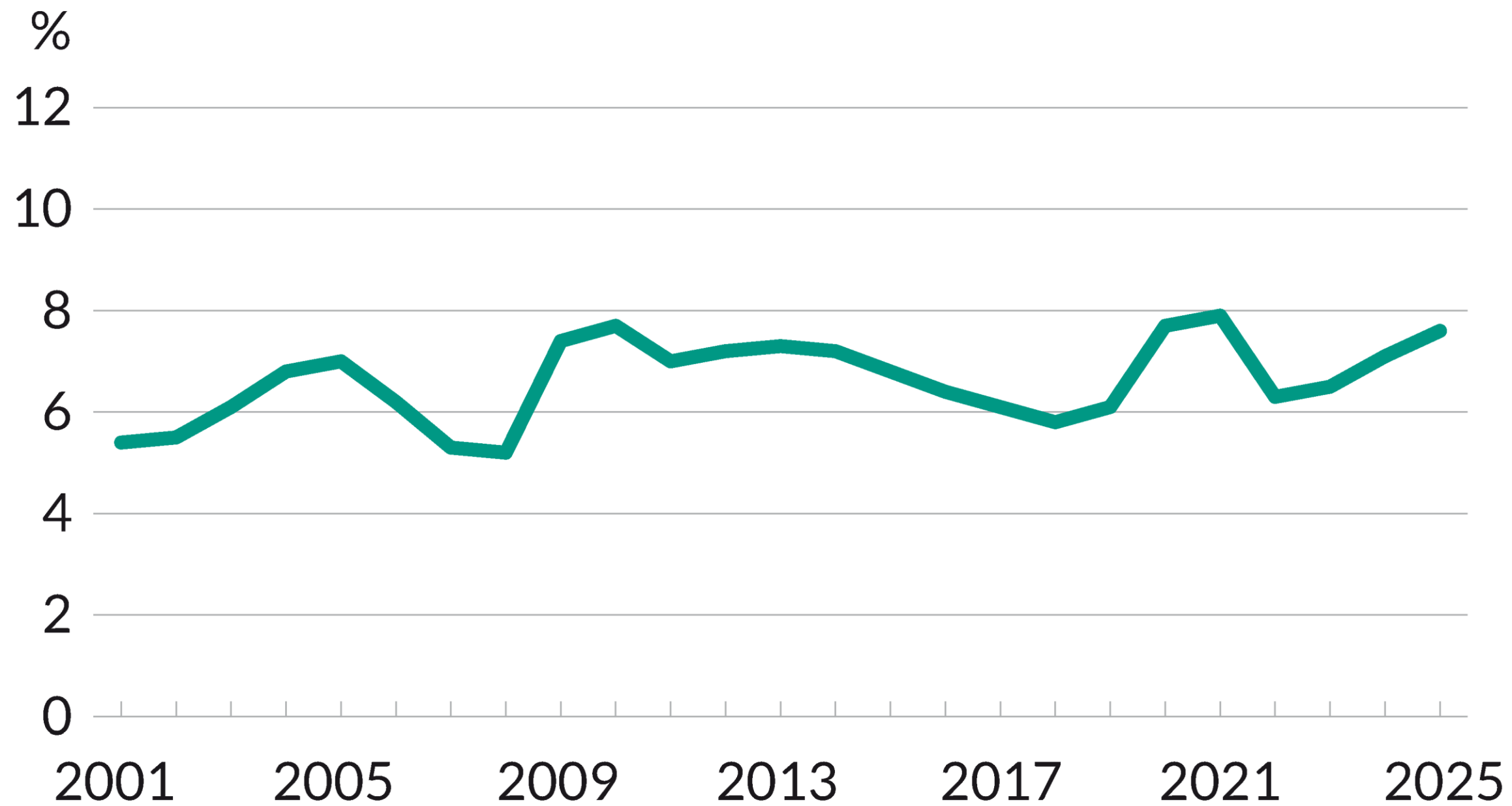
Flen	75,4%
Malmö	74,6%
Högsby	74,0%
Perstorp	71,3%
Lund	69,0%

* Andel förvärvsarbetande 2024, registerbaserat.

Hög arbetslöshet

3.1 Arbetslöshet, 20–64 år

[Andel]

KÄLLA: SCB, AKU

Arbetslöshet: 4:e plats i EU

3.4 Arbetslösa i EU

[Antal, Andel]

Land	Totalt		Kvinnor	Män
Spanien	2 456 000	10,2%	11,7%	8,9%
Finland	240 000	9,1%	8,1%	9,9%
Grekland	402 000	8,8%	11%	6,9%
Sverige	397 000	7,6%	7,3%	7,8%
Frankrike	2 235 000	7,4%	7,3%	7,4%
Estland	47 000	6,8%	5,9%	7,7%
Italien	1 539 000	6,2%	6,8%	5,8%
Danmark	172 000	5,9%	5,5%	6,2%
EU	12 239 000	5,8%	6,0%	5,6%
Rumänien	452 000	5,6%	5,5%	5,7%
Österrike	247 000	5,5%	5,1%	5,8%
Ungern	204 000	4,3%	4,2%	4,5%
Tyskland	1 574 000	3,8%	3,5%	4,1%
Bulgarien	107 000	3,7%	3,5%	3,8%
Nederländerna	305 000	3,4%	3,5%	3,3%
Norge	92 000	3,4%	3,2%	3,5%
Polen	517 000	3,0%	3,3%	2,7%
Tjeckien	139 000	2,7%	3,0%	2,4%

Not: 3:e kvartalet 2025, säsongsjusterad data. Ett urval av EU:s medlemsländer + Norge. EU avser snittet för alla 27 medlemsländer.

KÄLLA: EUROSTAT

Stora skillnader i landet

3.13 Arbetslösa per län och kommuner, Arbetsförmedlingen

[Antal, Andel]

Län	Totalt		Kvinnor	Män
Skåne	63 400	9,1%	8,9%	9,2%
Södermanland	12 300	8,6%	8,7%	8,6%
Västmanland	11 800	8,6%	8,5%	8,7%
Gävleborg	11 500	8,4%	8,3%	8,6%
Blekinge	5 500	7,3%	7,2%	7,3%
Kronoberg	7 200	7,2%	7,2%	7,2%
Östergötland	16 800	7,2%	7,1%	7,2%
Stockholm	92 000	7,1%	7,2%	7,0%
Hela riket	367 000	6,9%	6,8%	7,0%
Örebro	10 200	6,7%	6,5%	7,0%
Västra Götaland	57 600	6,4%	6,3%	6,5%
Kalmar	7 300	6,3%	6,2%	6,4%
Uppsala	12 600	6,2%	6,0%	6,4%
Västernorrland	7 100	6,1%	5,7%	6,5%
Värmland	8 000	6,0%	5,4%	6,5%
Jönköping	10 900	5,9%	5,9%	5,9%
Halland	9 200	5,4%	5,1%	5,7%
Dalarna	7 100	5,2%	5,0%	5,5%
Västerbotten	7 000	4,9%	4,2%	5,6%
Jämtland	2 900	4,5%	4,1%	4,8%
Gotland	1 200	4,2%	3,8%	4,5%
Norrbottn	4 800	3,9%	3,6%	4,2%

De 5 kommuner som hade högst arbetslöshet 2025

	Totalt	Kvinnor	Män
Perstorp	13,7%	14,3%	13,2%
Malmö	12,3%	12,0%	12,7%
Helsingborg	11,3%	11,5%	11,2%
Landskrona	11,3%	11,3%	11,3%
Södertälje	11,2%	12,7%	10,0%

De 5 kommuner som hade lägst arbetslöshet 2025

	Totalt	Kvinnor	Män
Jokkmokk	3,1%	3,2%	3,0%
Krokom	3,1%	3,1%	3,1%
Öckerö	2,8%	2,5%	3,2%
Kiruna	2,6%	2,3%	2,8%
Gällivare	2,4%	2,4%	2,4%

Akademikernas
a-kassa.

70 % med svag konkurrens- förmåga

Akademikernas
a-kassa.

3.15 Antal och andel med svag konkurrensförmåga

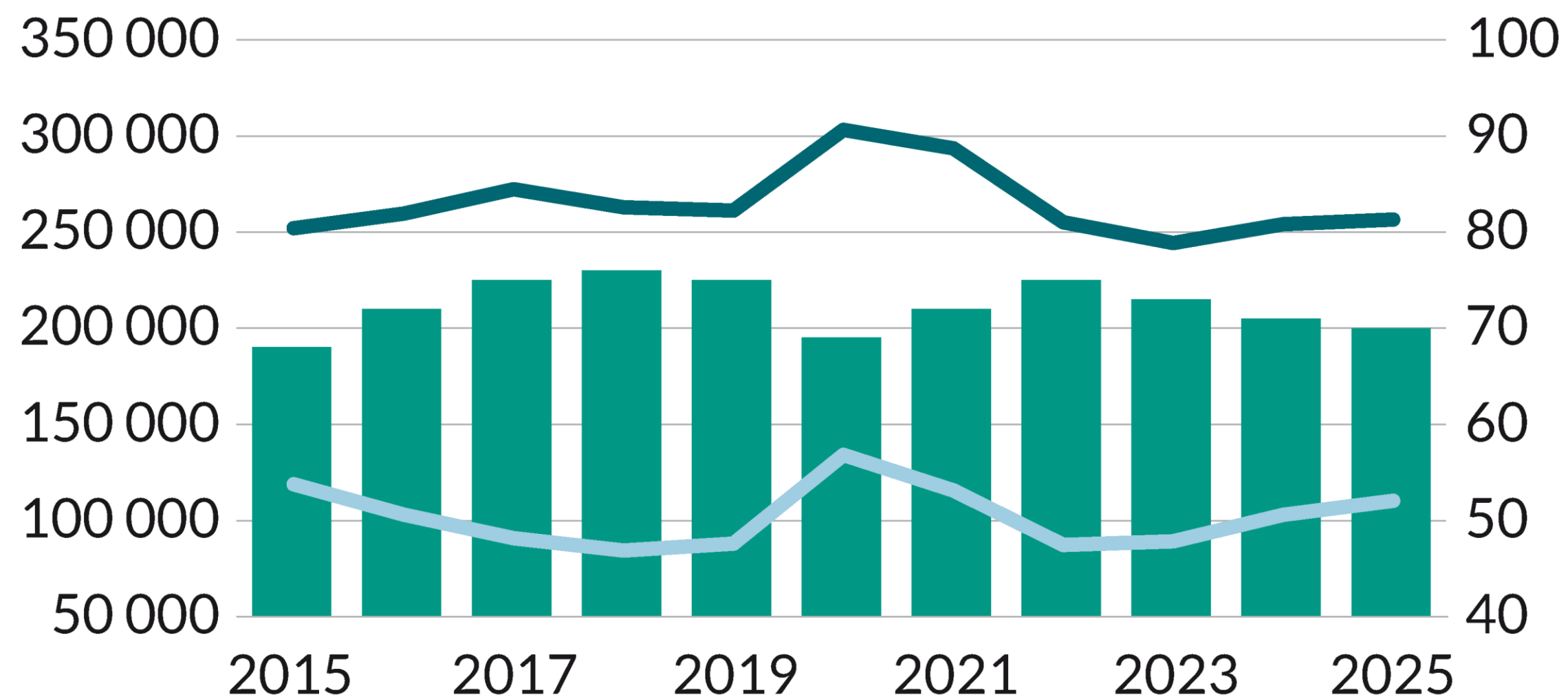
[Antal, Andel]

Vänster axel:

- Antal med svag konkurrensförmåga
- Antal övriga

Höger axel:

- Andel (%) med svag konkurrensförmåga

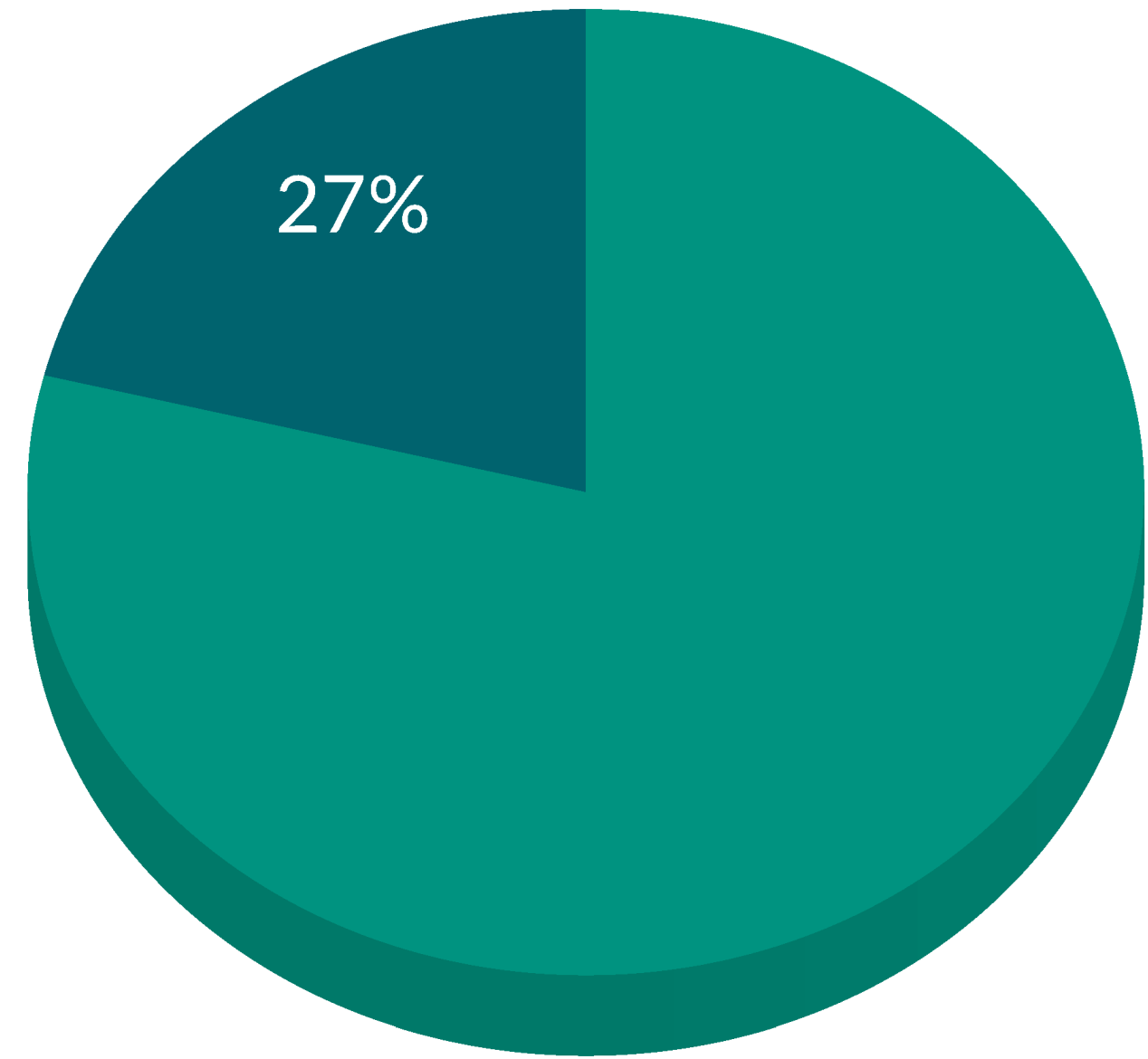
Not: 2014-2022 är åldersindelningen 16-64 år, från 2023 är den 16-65 år.

27 %
minst
2 års
eftergymnasial
utbildning

Akademikernas
a-kassa.

4.2 Akademiker på Arbetsförmedlingen

[Antal]

■ Akademiker

	Totalt	Kvinnor	Män
Arbetslösa	367 000	176 000	190 000
- varav antal akademiker	98 000	56 000	43 000

Sämre hälsa

3.19 Hälsa

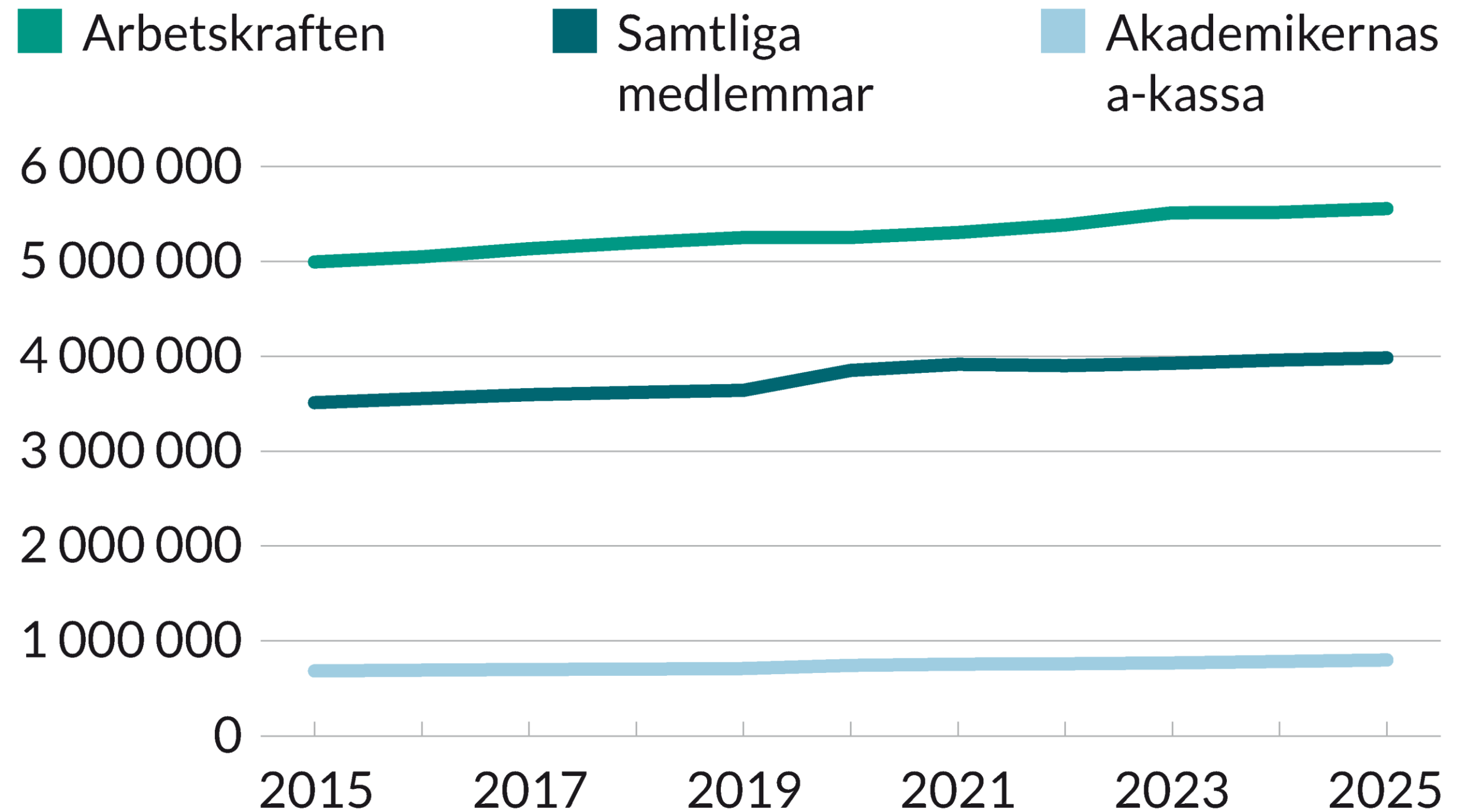
[Andel]

	Yrkesarbetande			Arbetslös		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Gott psykiskt välbefinnande	86,6%	86,3%	86,8%	64,8%	65,1%	64,6%
Allvarlig psykisk påfrestning	9,0%	9,2%	8,8%	29,2%	32,0%	27,4%
Stressad	15,3%	18,8%	12,1%	31,7%	33,2%	30,8%
Mycket stressad	2,9%	4,2%	1,8%	10,1%	11,5%	9,3%
Sömnbesvär	40,8%	45,6%	36,6%	57,2%	59,2%	55,9%
Ängslan, oro eller ångest	41,8%	50,8%	33,6%	65,1%	69,6%	62,3%
Lätt ängslan, oro eller ångest	36,6%	43,9%	29,9%	46,7%	48,1%	45,9%
Svår ängslan, oro eller ångest	5,2%	6,9%	3,7%	18,4%	21,5%	16,4%
Suicidtankar	2,7%	2,7%	2,7%	14,7%	12,2%	16,3%
Ibland besvär av ensamhet	10,9%	11,3%	10,4%	21,6%	22,2%	21,2%
Svåra besvär av ensamhet och isolering	2,2%	1,9%	2,4%	11,2%	10,7%	11,5%
Ofta eller alltid besvär av ensamhet	4,3%	3,4%	5,0%	16,2%	13,0%	18,1%
Saknar emotionellt stöd	12,6%	9,5%	15,4%	26,8%	15,4%	33,8%
Låg tillit till samhällets institutioner	23,8%	20,7%	26,6%	35,1%	34,9%	35,2%

KÄLLA: FOLKHÄLSOMYNDIGHETEN

4 miljoner medlemmar i a-kassan

5.4 Arbetskraften och antalet medlemmar [Antal]

Not: Antalet medlemmar och antalet i arbetskraften är årsgenomsnitt.
Arbetskraften 2015–2022: 16–64 år, från 2023: 16–65 år.

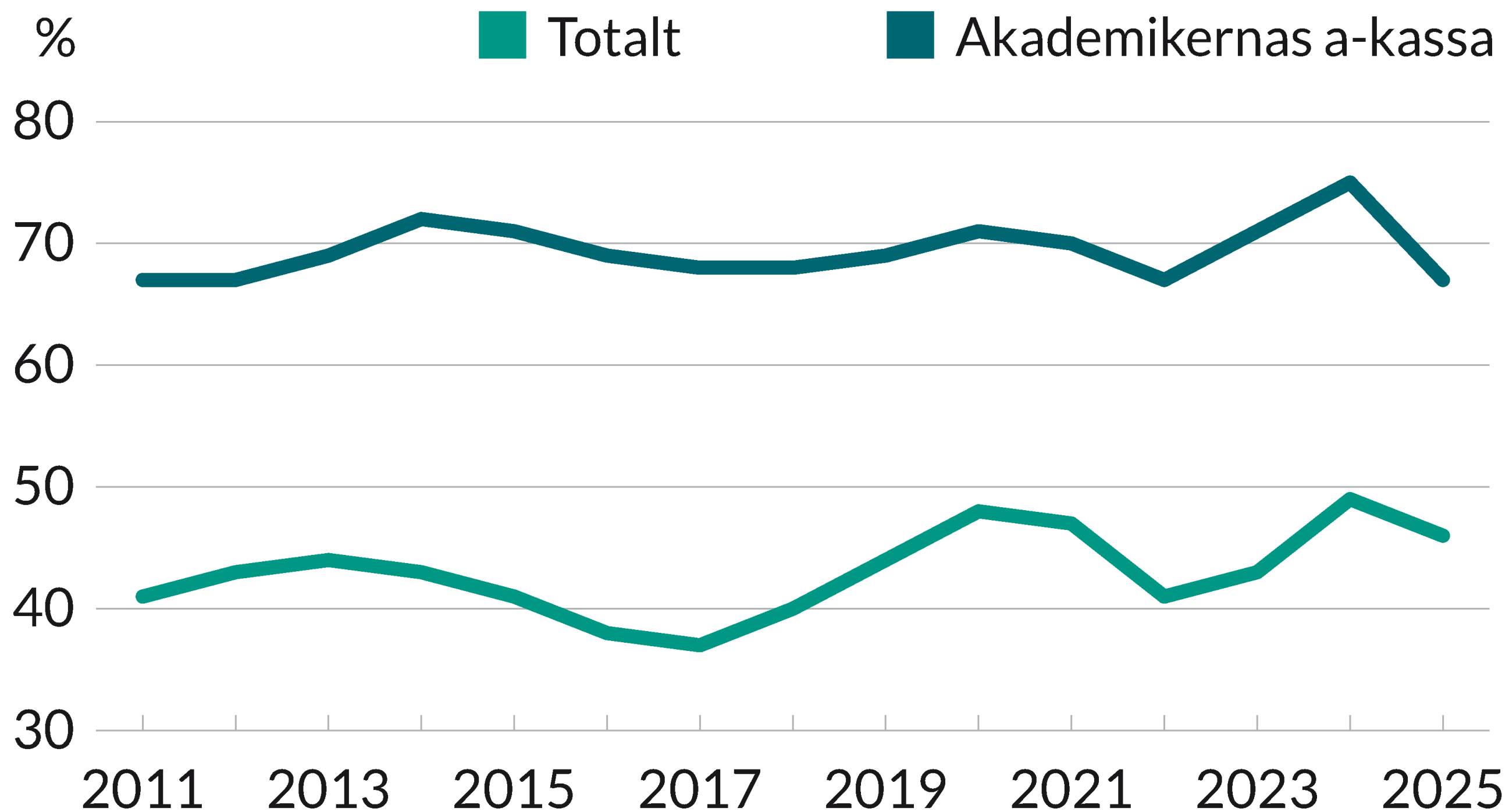
Akademikernas
a-kassa.

KÄLLA: IAF, SCB, BERÄKNINGAR AV AKADEMIKERNAS A-KASSA

46 %
får a-kassa

5.7 Arbetslösa som får a-kassa

[Andel]

Not: Arbetslösa möjliga ersättningstagare (öppet arbetslösa, deltidsarbetslösa, tillfällig timanställning)

Akademikernas
a-kassa.

27 % får 80 %

Tak: 34 000 kr

80 % av 34 000
27 200 kr före skatt

A-kassa: 27 200 kr
Skatt: 7 594 kr
Netto: 19 606

Lön: 27 200 kr
Skatt: 4 866 kr
Netto: 22 334 kr

Skillnad: 2 728 kr

**Akademikernas
a-kassa.**

5.16 Kompensationsgrad

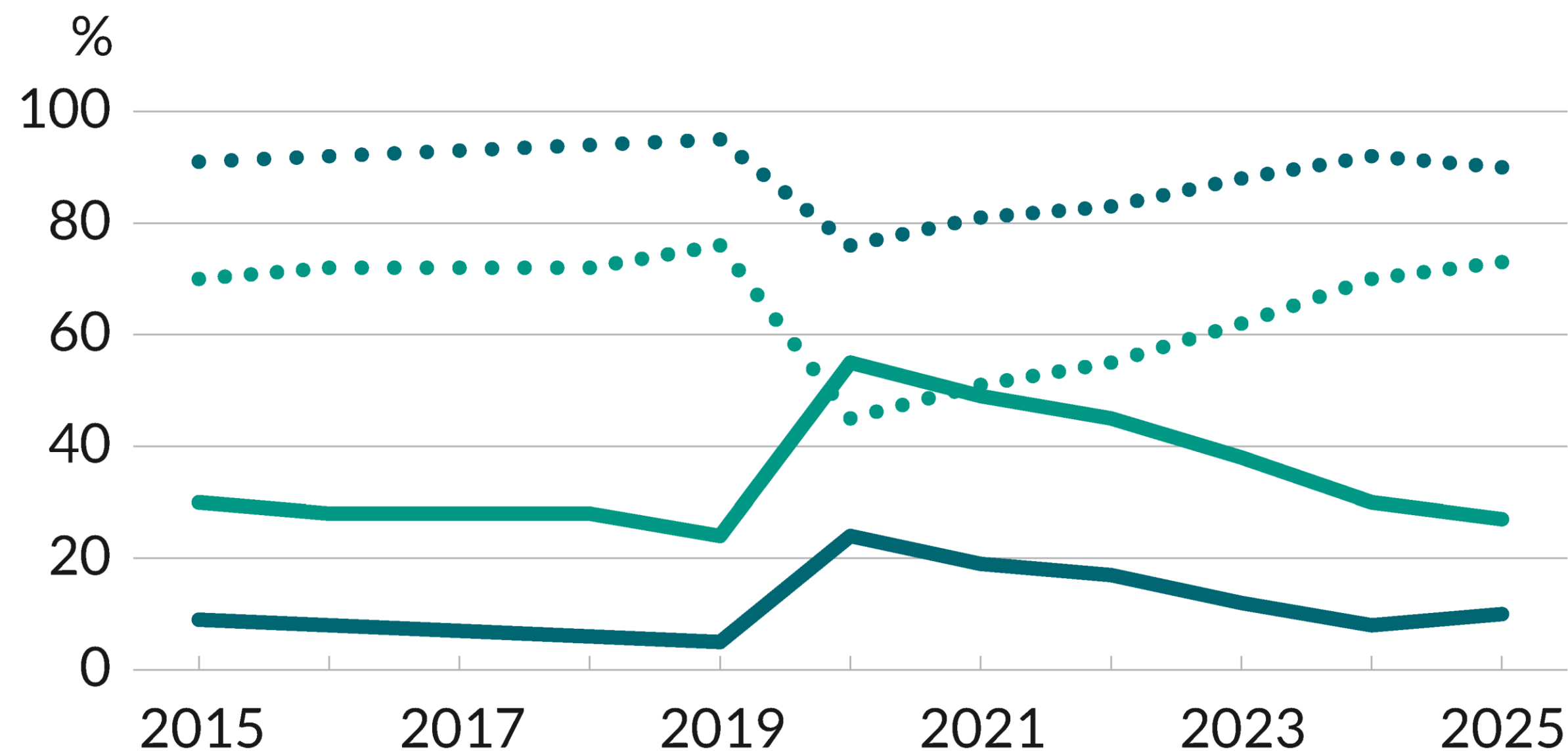
[Andel]

Totalt

- Får 80 procent
- Får inte 80%

Akademikernas a-kassa

- Får 80%
- Får inte 80%

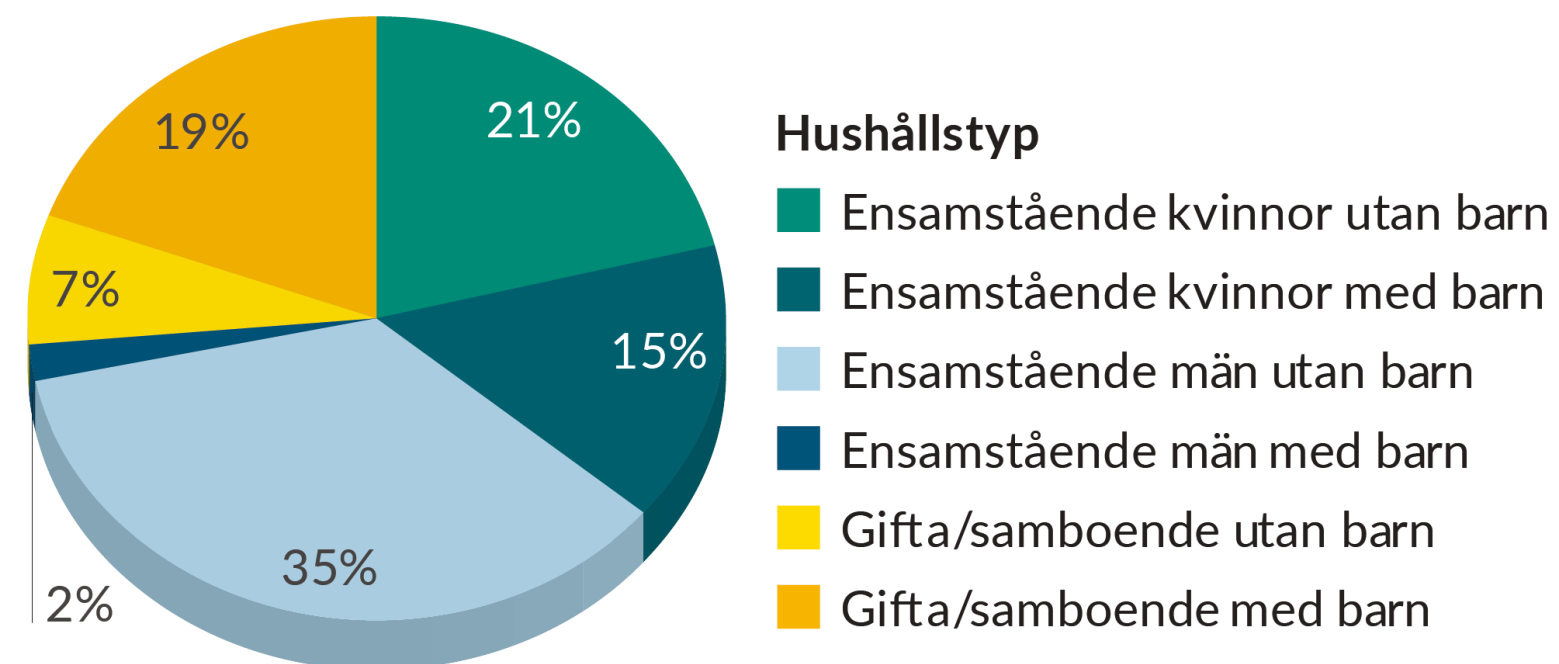
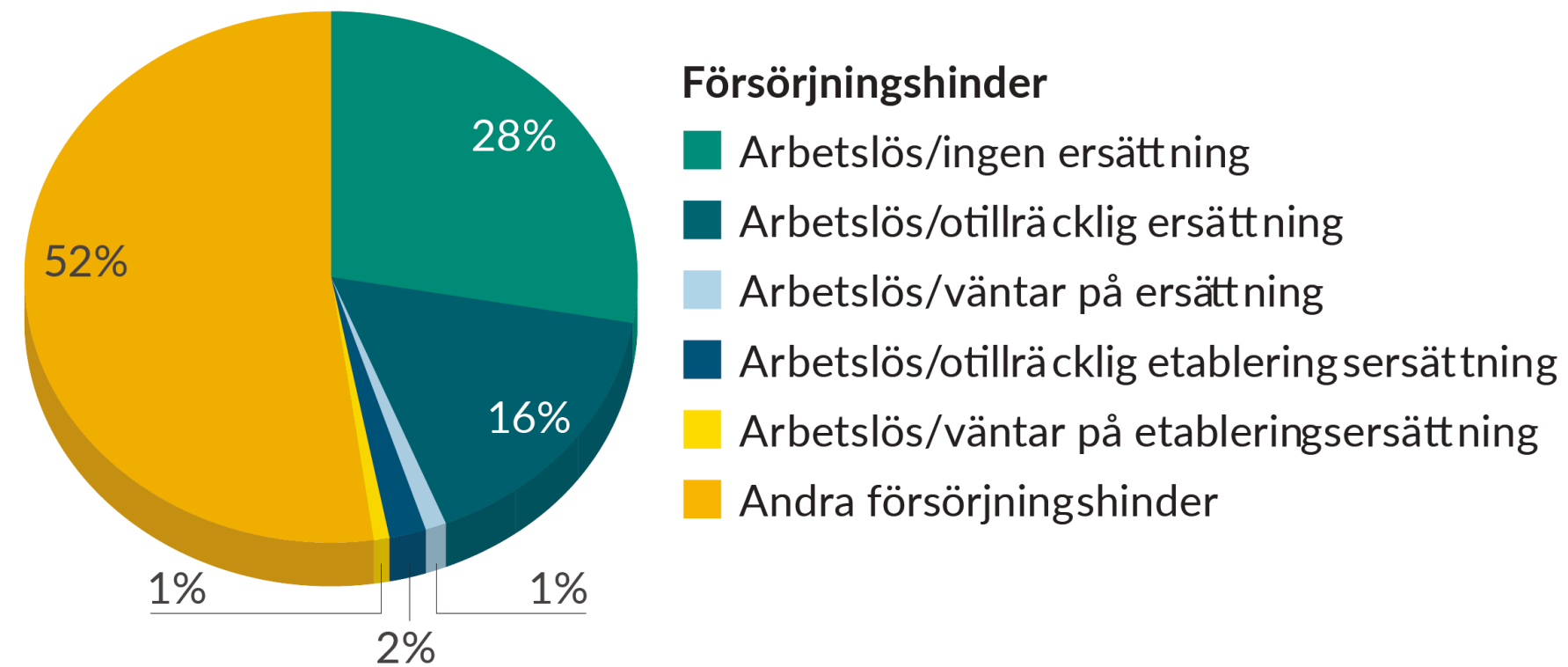

Not: Andelen heltid som som får respektive inte får 80 procent.
Siffrorna avser vecka 35 respektive år, förutom 2015 som avser november.

48 % försörjningsstöd p.g.a. arbetslöshet

5.17 Försörjningsstöd på grund av arbetslöshet 2024

[Antal, Andel]

Biståndsmottagare 161 000

Försörjningsstöd på grund av arbetslöshet 78 000

Varav:

- Arbetslös/ingen ersättning 45 000

- Arbetslös/otillräcklig ersättning 25 000

- Arbetslös/väntar ersättning 2 000

- Arbetslös/otillräcklig etableringsersättning 4 000

- Arbetslös/väntar på etableringsersättning 2 000

- Andra försörjningshinder 83 000

Försörjningsstöd på grund av arbetslöshet, alla hushållstyper 78 000

Varav:

- Ensamstående kvinnor utan barn 17 000

- Ensamstående kvinnor med barn 12 000

- Ensamstående män utan barn 27 000

- Ensamstående män med barn 2 000

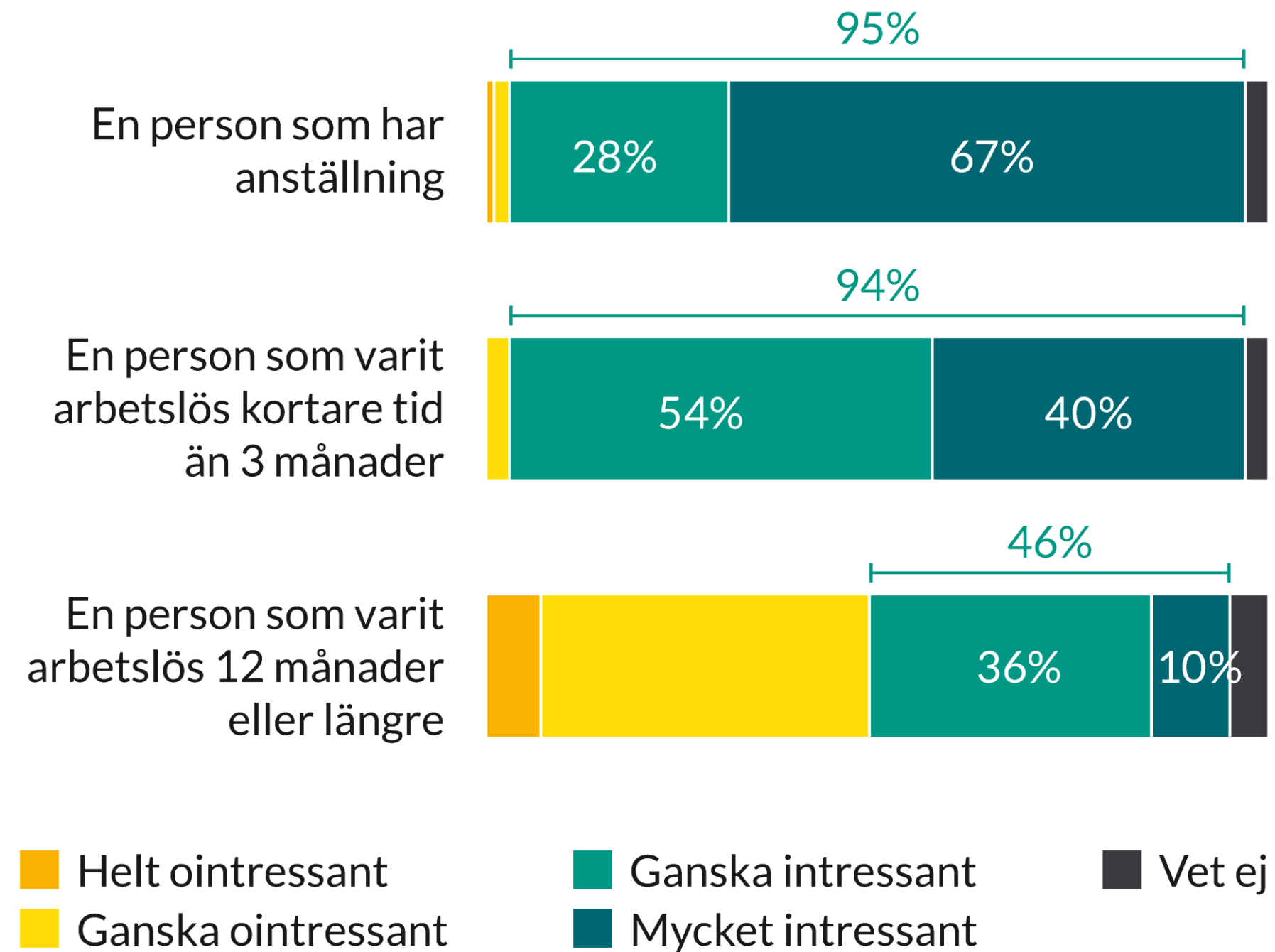
- Gifta/samboende utan barn 6 000

- Gifta/samboende med barn 15 000

KÄLLA: SOCIALSTYRELSEN

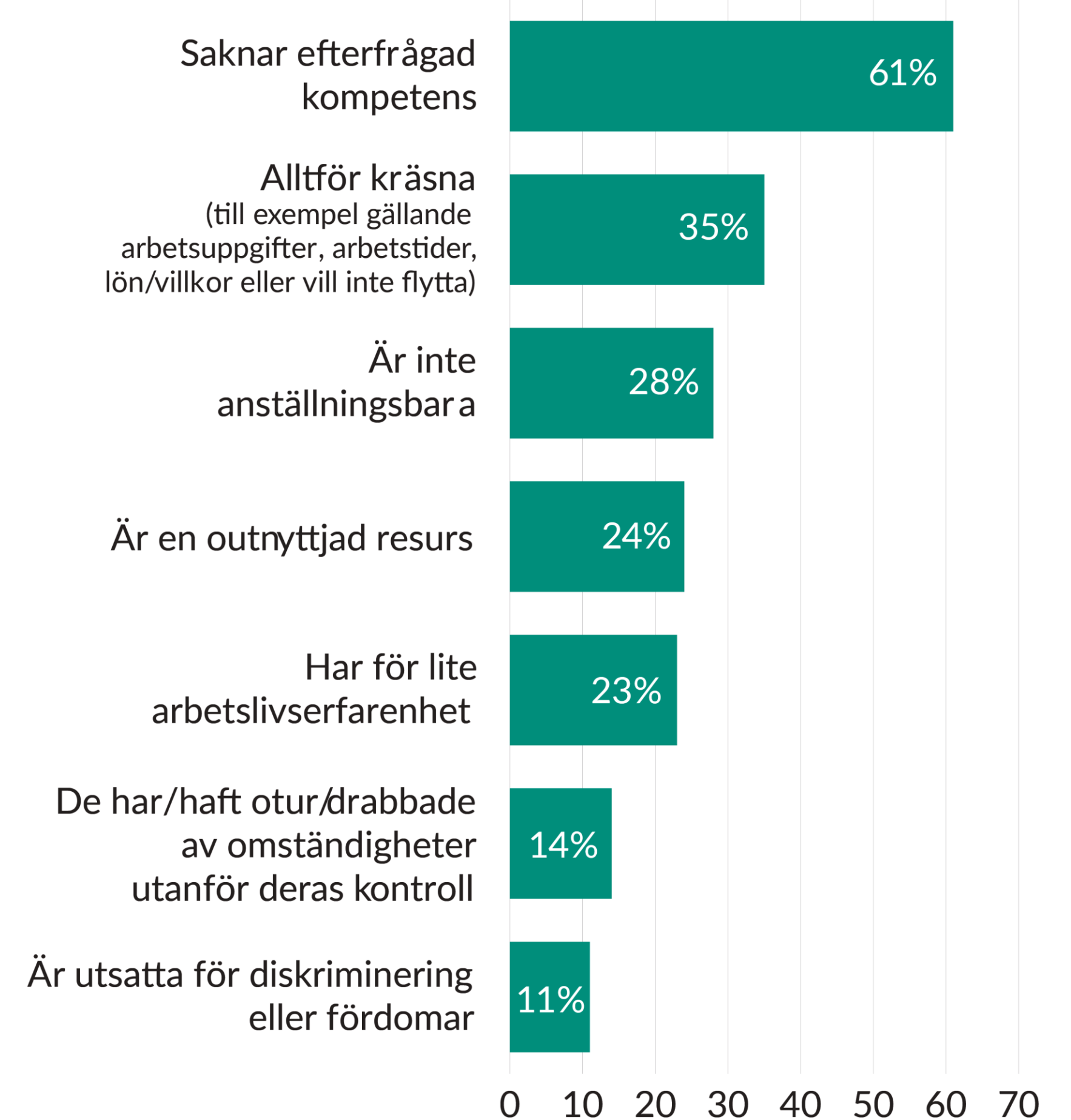
3.18a Intresse för att anställa arbetslösa [Andel]

Hur intressant är följande kandidater?

KÄLLA: ENKÄT VERIANS BESLUTFATTARBUSS HÖSTEN 2025

3.18b Arbetsgivarnas syn på arbetslösa [Andel]

KÄLLA: ENKÄT VERIANS BESLUTFATTARBUSS HÖSTEN 2025

**Akademikernas
a-kassa.**

IAF

Inspektionen för
arbetslöshetsförsäkringen

Arbetslöshetens dag

Arbetslöshetens dag

Ett Sverige i arbete – hur når vi dit?

Maria Hemström Hemmingson
Generaldirektör, Arbetsförmedlingen

Ett Sverige i arbete – hur når vi dit?

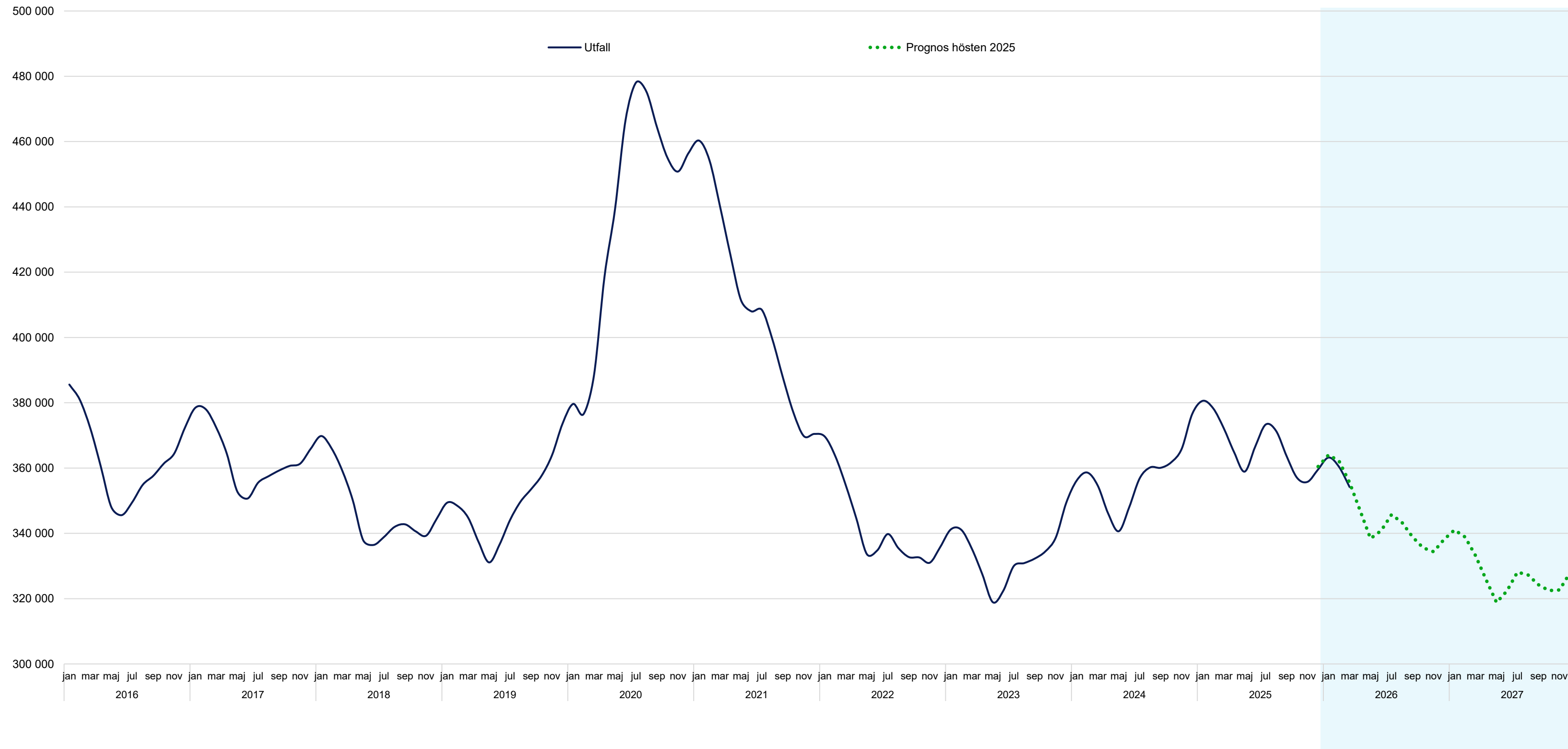
Maria Hemström Hemmingsson 12 maj 2026

A photograph of two construction workers in safety gear (hard hats and high-visibility jackets) standing on a construction site. The woman on the left is wearing a white hard hat and a bright yellow high-visibility jacket. The man on the right is wearing a white hard hat with a headlamp and a black high-visibility jacket. They are both smiling and looking at each other. The background shows a construction site with yellow safety barriers and a building under construction.

Vi jobbar för ett Sverige i arbete

Antalet inskrivna arbetslösa minskar

Inskrivna arbetslösa, 16–66 år*, januari 2016 – mars 2026, prognos december 2025 – december 2027 (16–65 år)

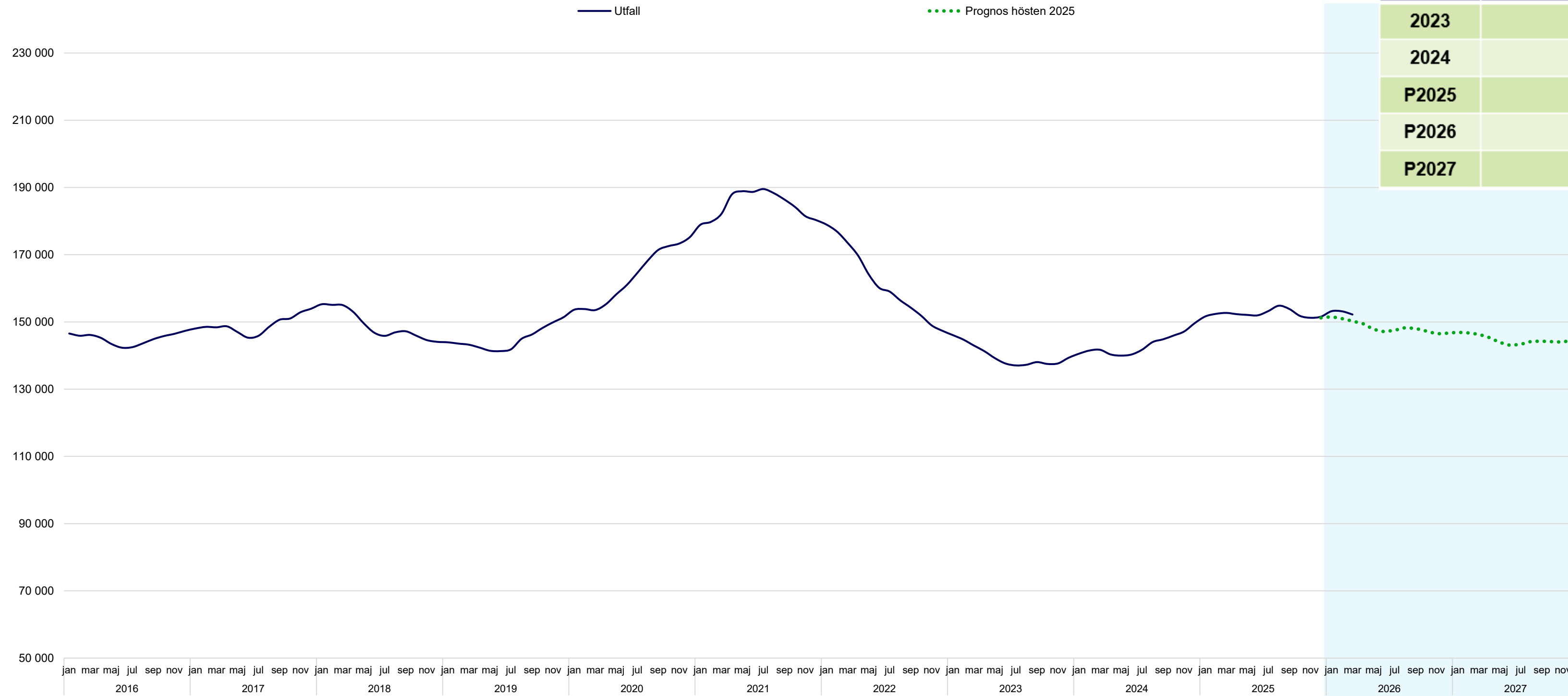
*Statistik från och med januari 2026 avser åldrarna 16-66 år. Statistik för perioden januari 2023 till december 2025 avser åldrarna 16-65 år. All tidigare statistik avser åldrarna 16-64 år.

Källa: Arbetsförmedlingen

Långtidsarbetslösheten förblir hög

Inskrivna arbetslösa utan arbete i 12 månader eller mer 16–66 år*

januari 2016 – mars 2026, prognos december 2025 – december 2027 (16–65 år)

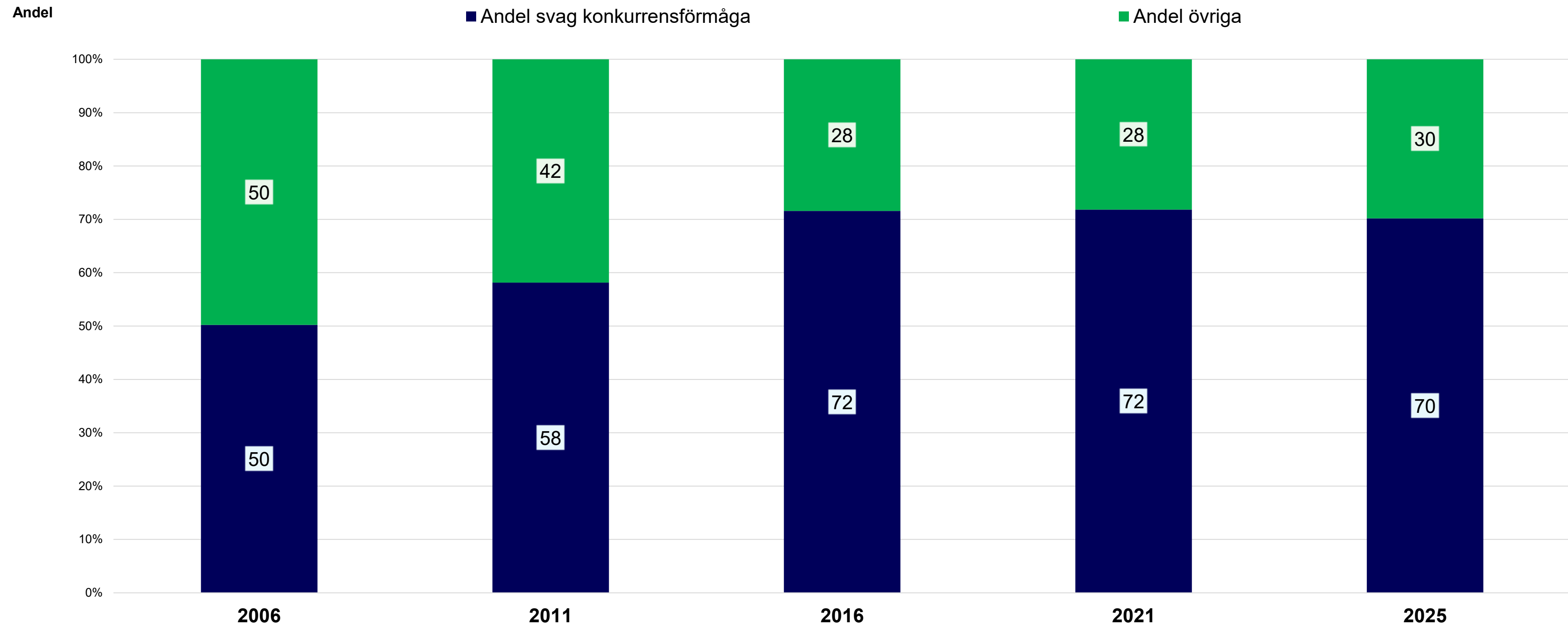
	Antal långtidsarbetslösa* och andel av totalen inskrivna arbetslösa
2023	140 000 (42%)
2024	143 000 (40%)
P2025	152 000 (41%)
P2026	148 000 (43%)
P2027	145 000 (44%)

*Statistik från och med januari 2026 avser åldrarna 16-66 år. Statistik för perioden januari 2023 till december 2025 avser åldrarna 16-65 år. All tidigare statistik avser åldrarna 16-64 år.

Källa: Arbetsförmedlingen

7 av 10 inskrivna har svag konkurrensförmåga

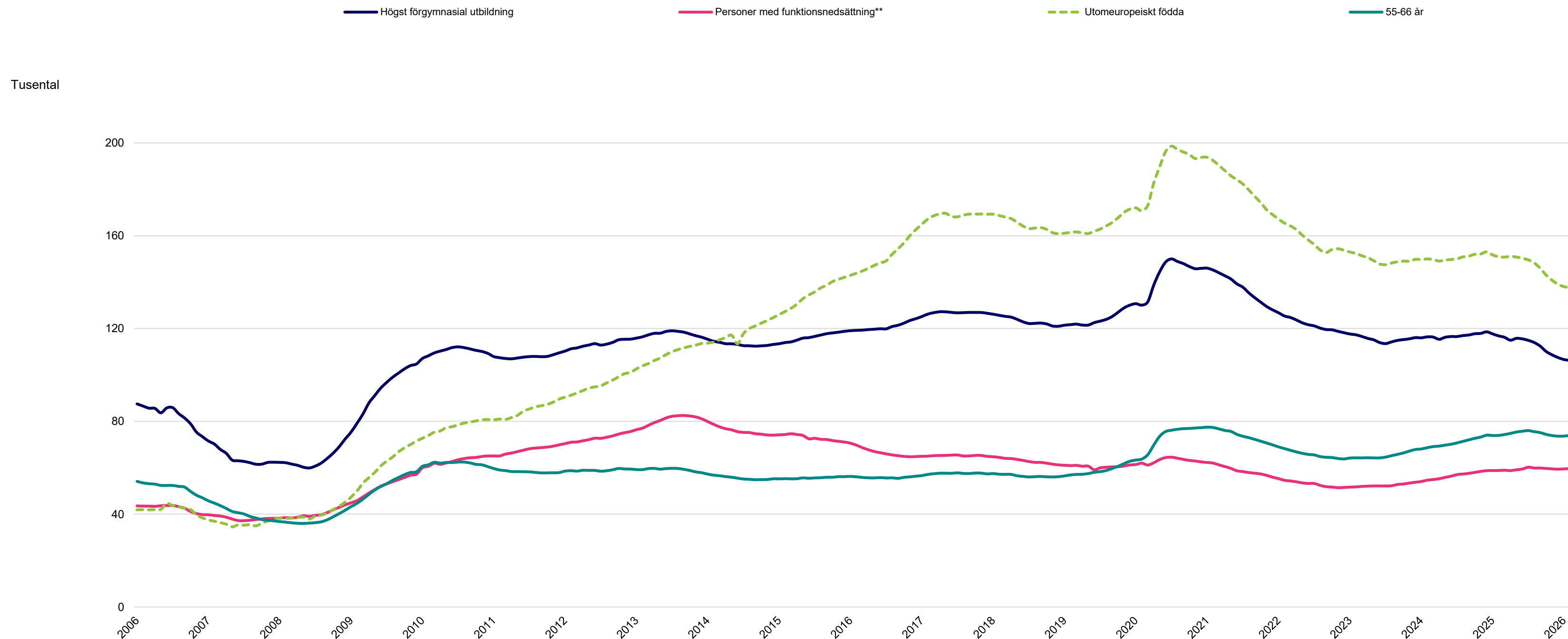
Inskrivna arbetslösa, årsgenomsnitt*

*År 2006 till och med 2021 avser åldrarna 16-64 år, år 2025 avser åldrarna 16-65 år

Källa: Arbetsförmedlingen.

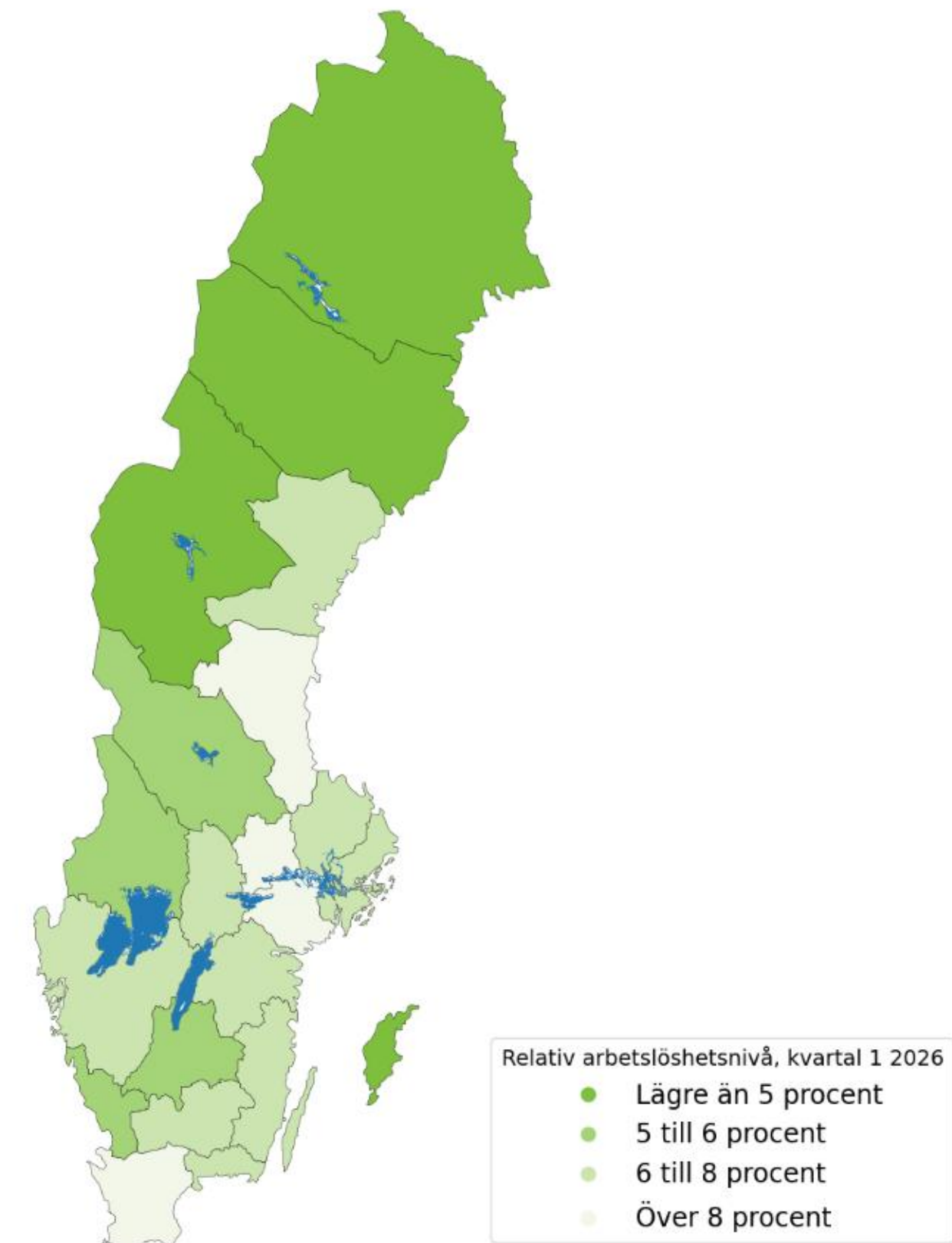
Fyra grupper med svag konkurrensförmåga

*Från och med januari 2026 avses åldrarna 16-66 år. Data för 2023 till och med 2025 avser 16-65 år. Tidigare statistik avser 16-64 år. Observera att en person kan ingå i flera grupper. **Som medför nedsatt arbetsförmåga. Säsongsrensade data, till och med mars 2026. Källa: Arbetsförmedlingen

Stora regionala skillnader

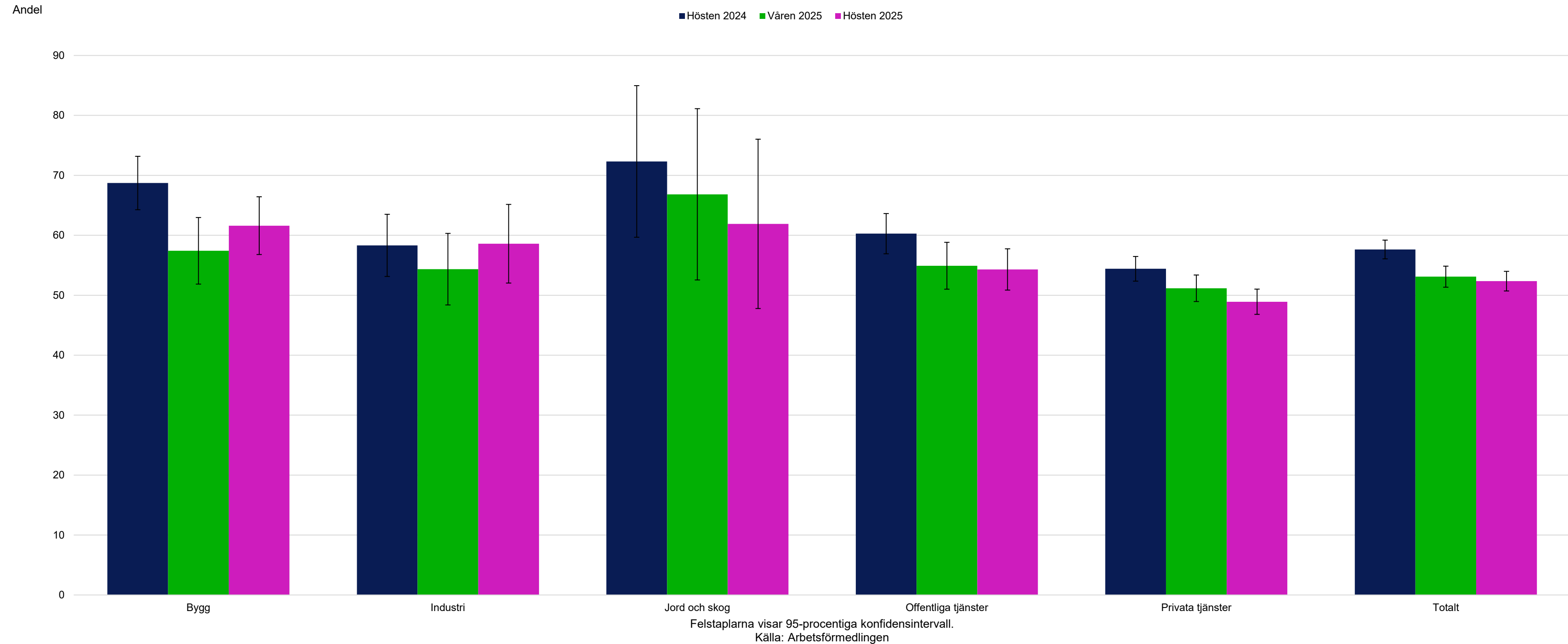
- Olika arbetslöshetsnivåer inom landet
- Fortsatt stor efterfrågan på arbetskraft i norr
- Högst arbetslöshet i Skåne, Gävleborg, Södermanland och Västmanland

Källa: Arbetsförmedlingen

Många arbetsgivare upplever rekryteringsproblem

Andel arbetsgivare som upplevt problem vid rekrytering under de senaste sex månaderna hösten 2025, efter bransch

**Arbetsförmedlingen
ska bidra till en välfungerande
arbetsmarknad i Sverige**

Vårt uppdrag

Arbetsförmedlingens uppdrag är att bidra till en välfungerande arbetsmarknad i Sverige

- stödet till dem som är eller riskerar att bli långtidsarbetslösa
- upprätthålla regelverket i aktivitetsstödet och arbetslöshetsförsäkringen
- bekämpa felaktiga utbetalningar, oseriösa leverantörer och organiserad brottslighet

Kortare tid till varaktig sysselesättning och rekrytering

- **Handlingsplaner och bedömningar**
– för att tidigt identifiera behov av stöd som grund för rätt insatser
- **Matchning och kontroll av arbetssökande**
– för att öka sökaktivitet och bidra till ökad geografisk och yrkesmässig rörlighet
- **Arbetsgivarbete och matchningsinsatser i egen regi**
– för att synliggöra och ta tillvara på kompetensen hos arbetssökande som står långt från arbetsmarknaden

Arbetsgivare har en nyckelroll

– vi prioriterar dem som vill rekrytera bredare

Bilder från pågående informationskampanj "Få jobbet gjort"

A photograph of a woman with short brown hair, wearing a white blouse and a lanyard with a badge, engaged in a conversation with another woman whose back is to the camera. They are in a crowded indoor setting, possibly a trade fair or public event. The woman in the foreground is wearing a white lace-trimmed blouse. The background shows other people, some in white shirts, and a blurred environment.

Samverkan med andra aktörer

Minska felaktiga utbetalningar och brott mot välfärdssystemen

- **Effektiv och rättssäker ärendehandläggning**
– för att göra rätt från början och förbättra bedömningar, matchningsunderlag och beslutsmotiveringar
- **Kontroll av arbetsgivare, arbetssökande och leverantörer**
– för att förebygga, upptäcka och åtgärda felaktigheter och missbruk av ersättningssystemen

Vi jobbar för ett Sverige i arbete

Tack!

Arbetslöshetens dag

Akademikernas
a-kassa.

IAF

Inspektionen för
arbetslöshetsförsäkringen

Arbetslöshetens dag

Paus

Akademikernas
a-kassa.

IAF

Inspektionen för
arbetslöshetsförsäkringen

Arbetslöshetens dag

Akademikernas
a-kassa.

IAF

Inspektionen för
arbetslöshetsförsäkringen

Arbetslöshetens dag

Regeringens politik på arbetsmarknadsområdet

Erik Scheller

Statsekreterare hos arbetsmarknadsminister Johan Britz

Fler barn ska se sina föräldrar gå till jobbet – regeringens plan för fler i jobb

Erik Scheller

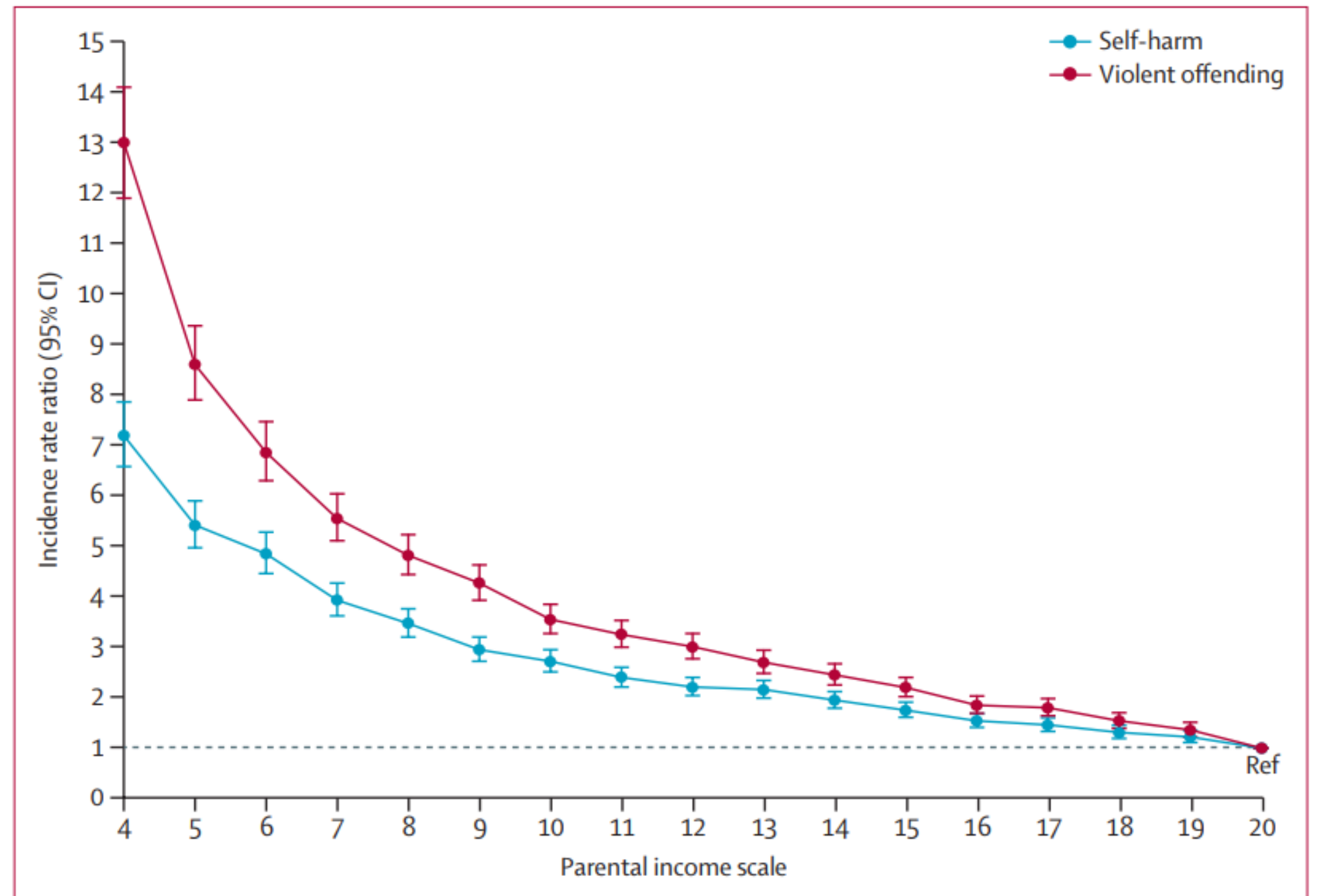
Statssekreterare hos arbetsmarknadsminister Johan Britz

Agenda

- Var står vi?
- Varför står vi här?
- Var vill vi och vad gör vi?

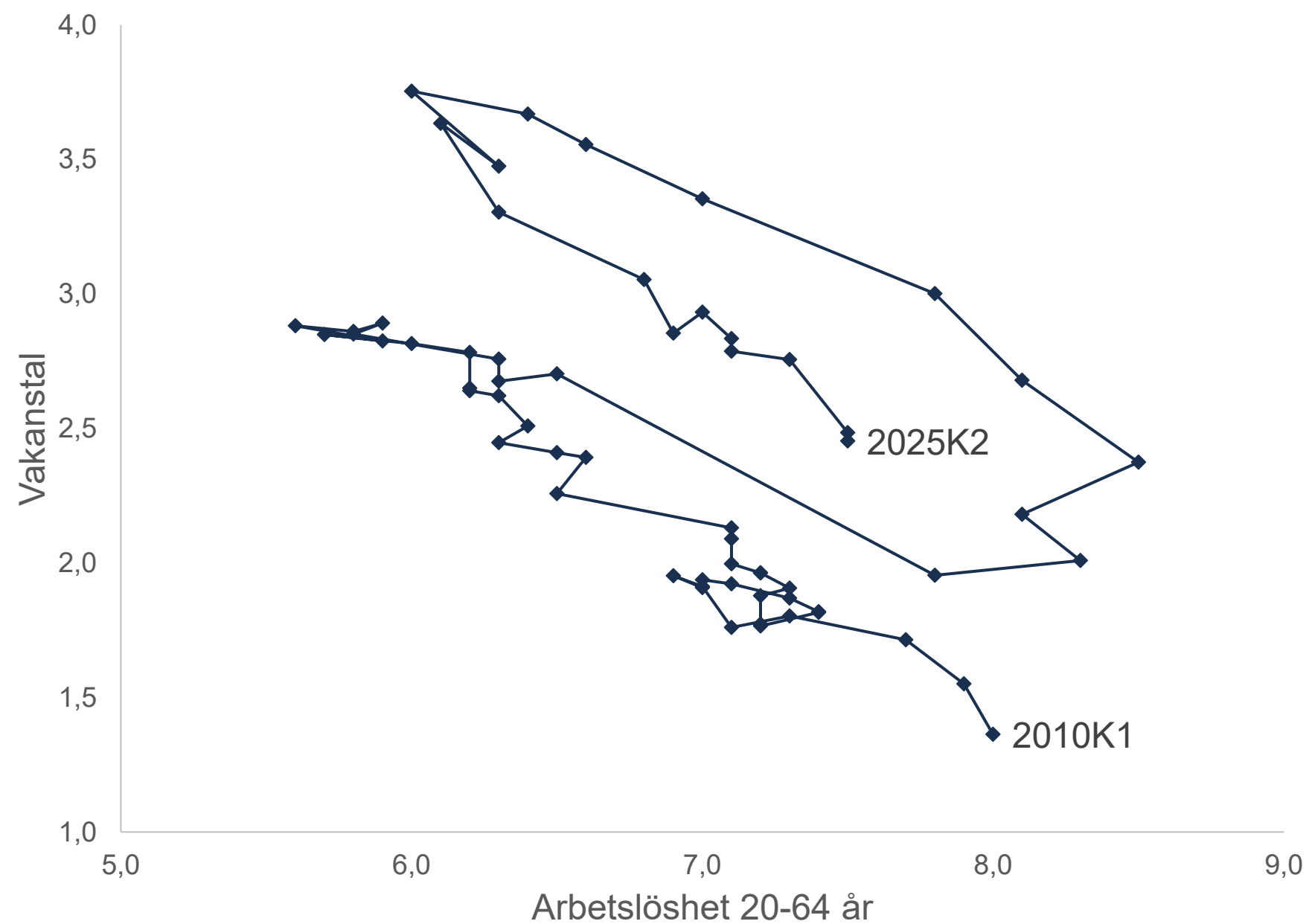
Barn som växer upp i familjer med långvarigt låga inkomster har betydligt högre sannolikhet till självskadebeteende och våldsbrottslighet

Varför står vi här?

Lediga jobb och kompetenser matchar inte

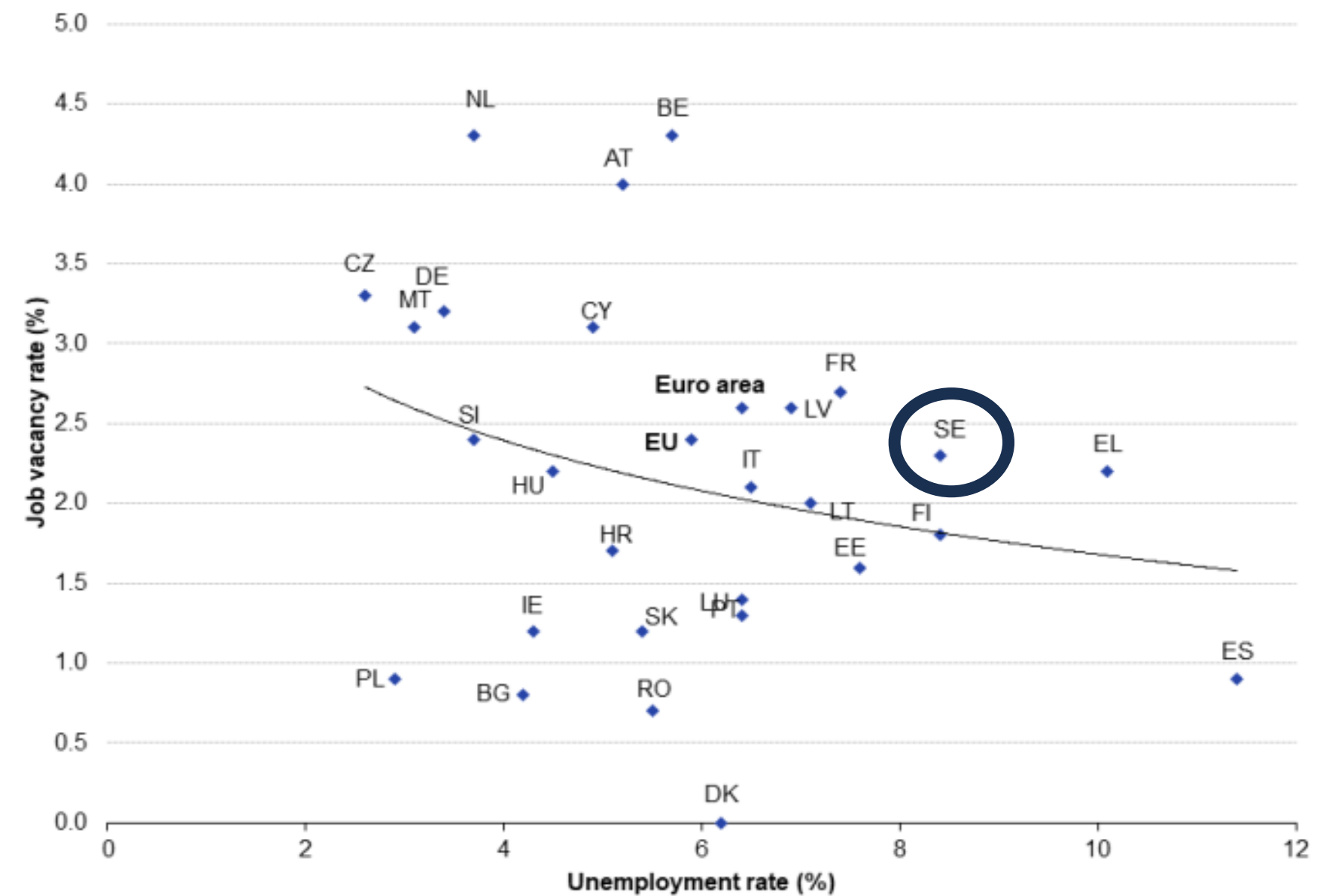
Försämrade matchning över tid... ...nu sämre än snittet i EU

Källor: Statistiska centralbyrån och Regeringskansliet.

Not: procent av arbetskraften, säsongrensade kvartalsvärden

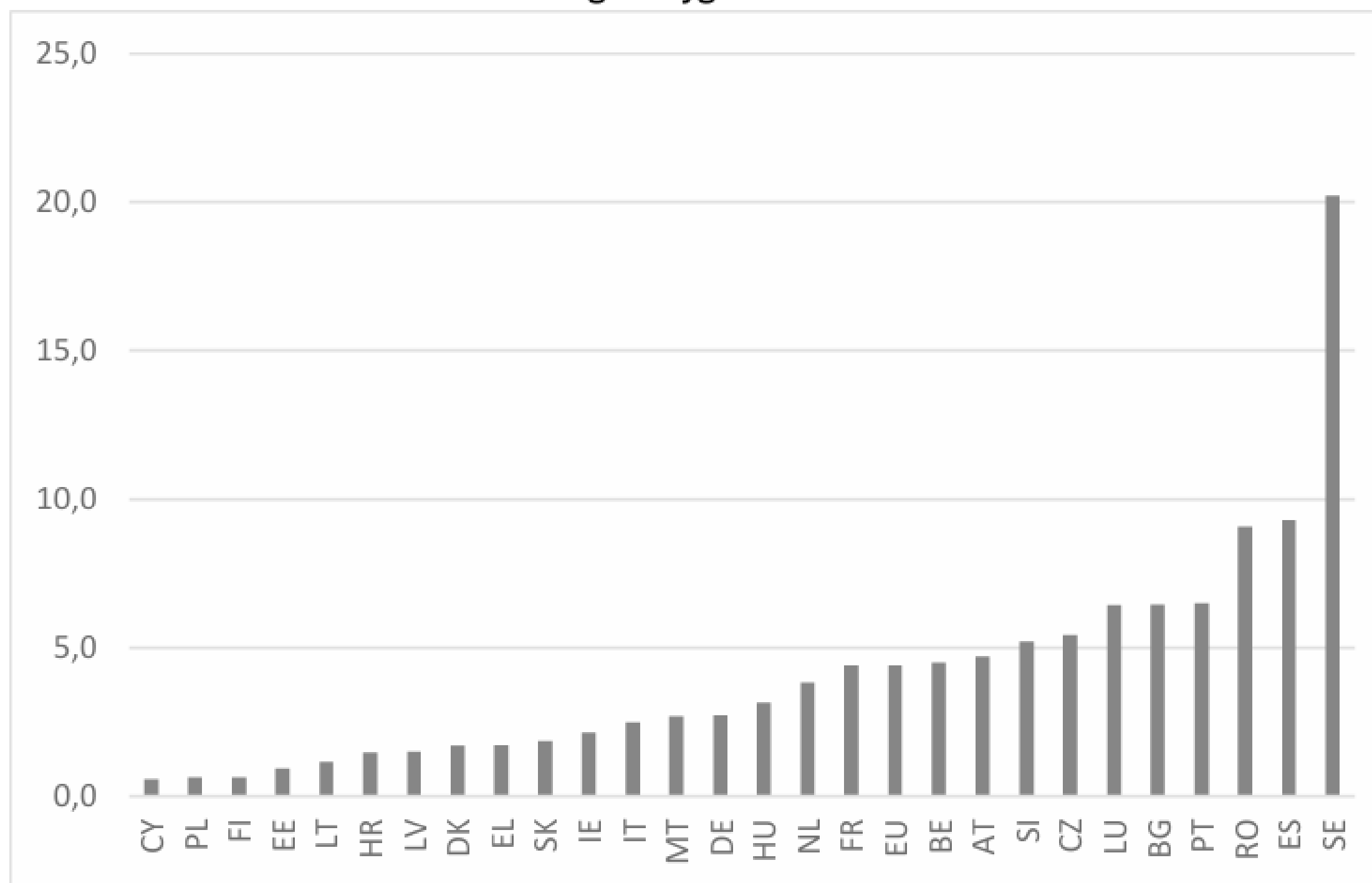
Beveridge points, 2024Q1-2024Q4 average

Source: Eurostat (online data codes: jvs_q_nace2, lfsq_urgan)

Betydande brister i vårt utbildnings- system

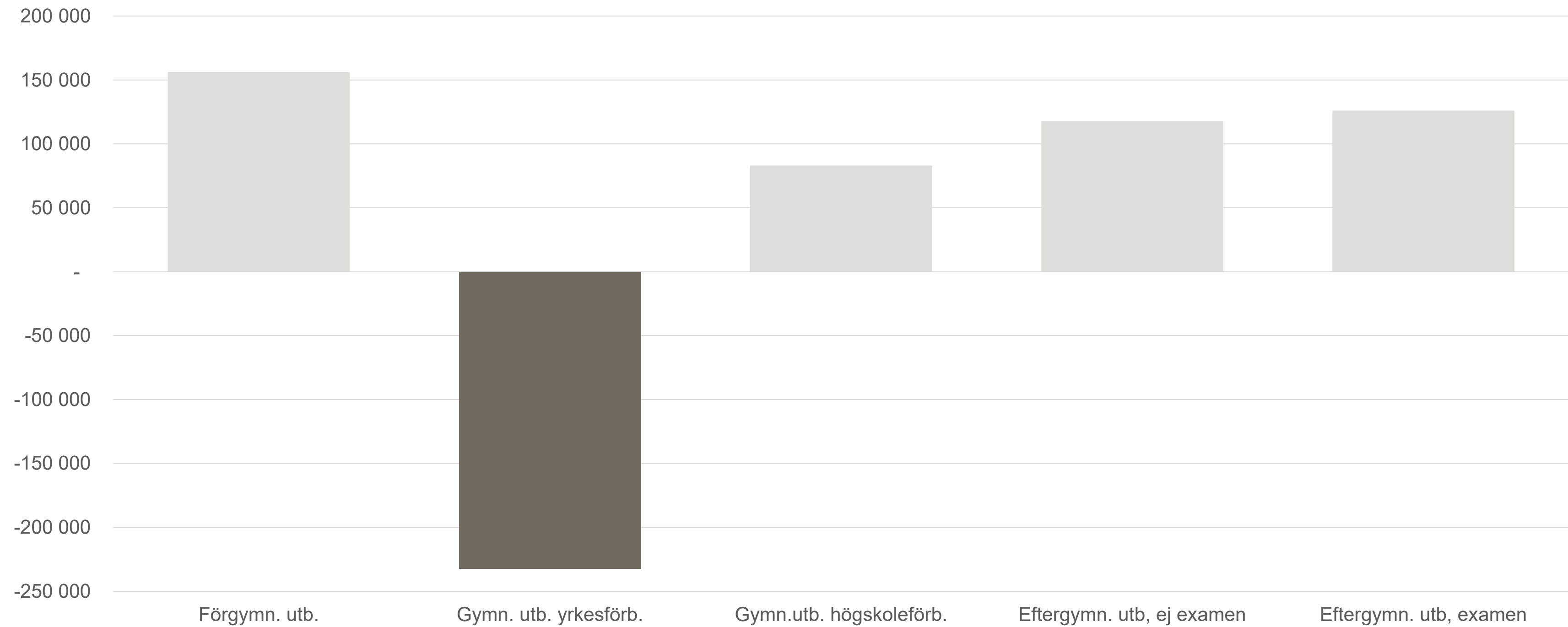
Figur 1 Andel elever som går ut den obligatoriska skolans sista årskurs utan fullständiga betyg

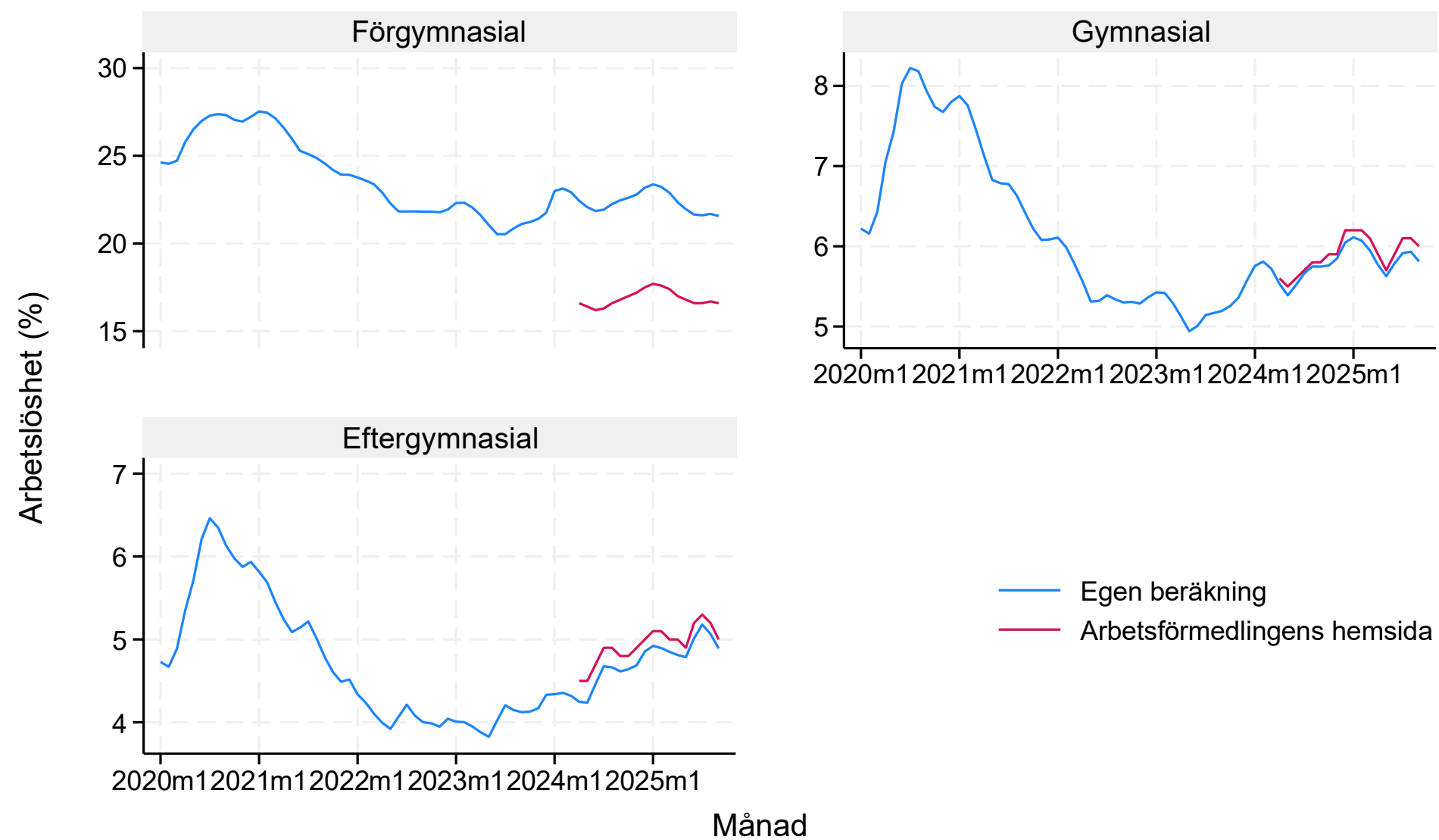
Källa: OECD och Pisa 2018.

Anm. Resultaten bygger på uppgifter från rektorer. Sveriges stapel betecknar andelen elever i grundskolans sista årskurs som gick ut skolan utan behörighet till nationella program i gymnasieskolan.

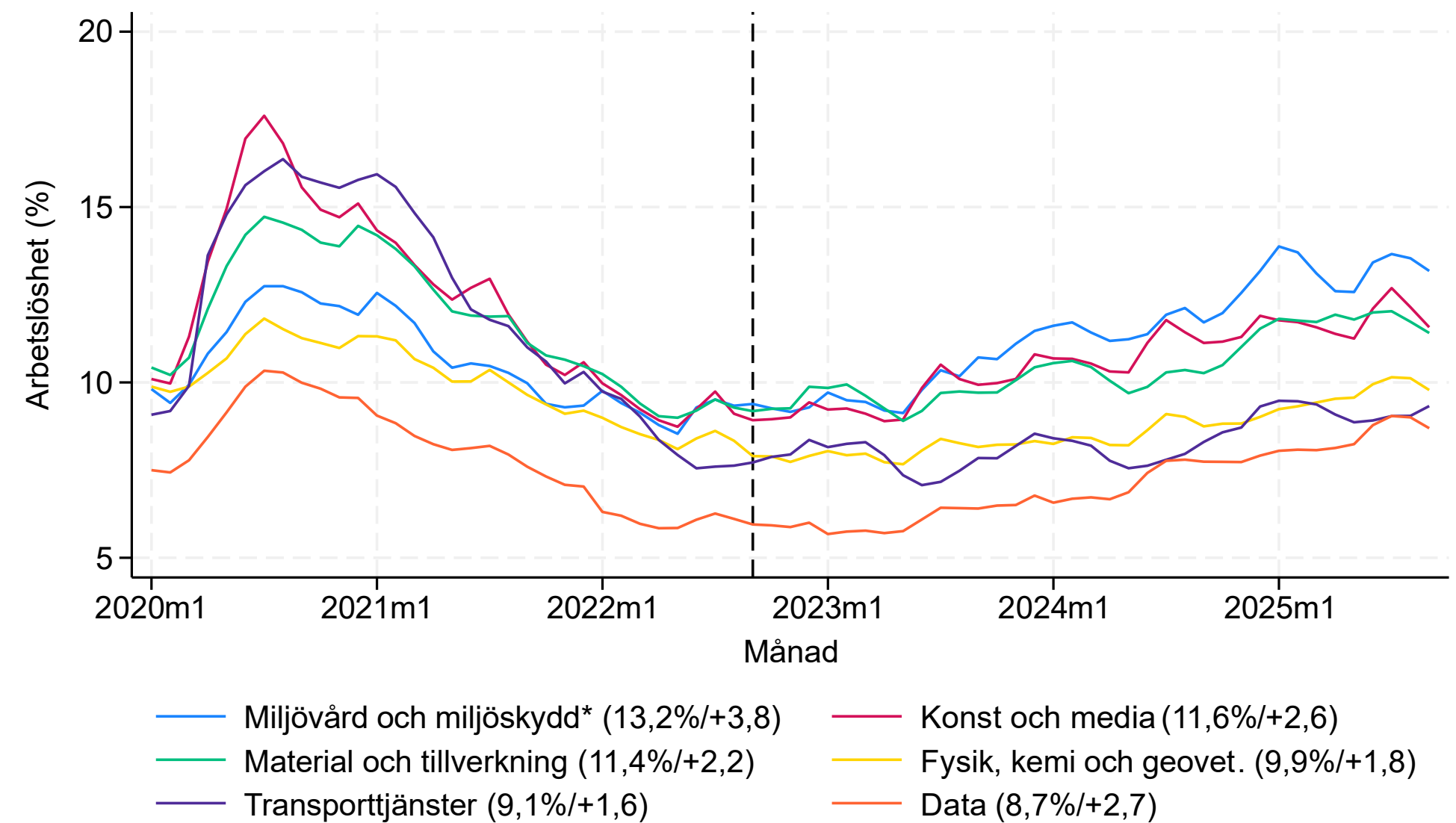
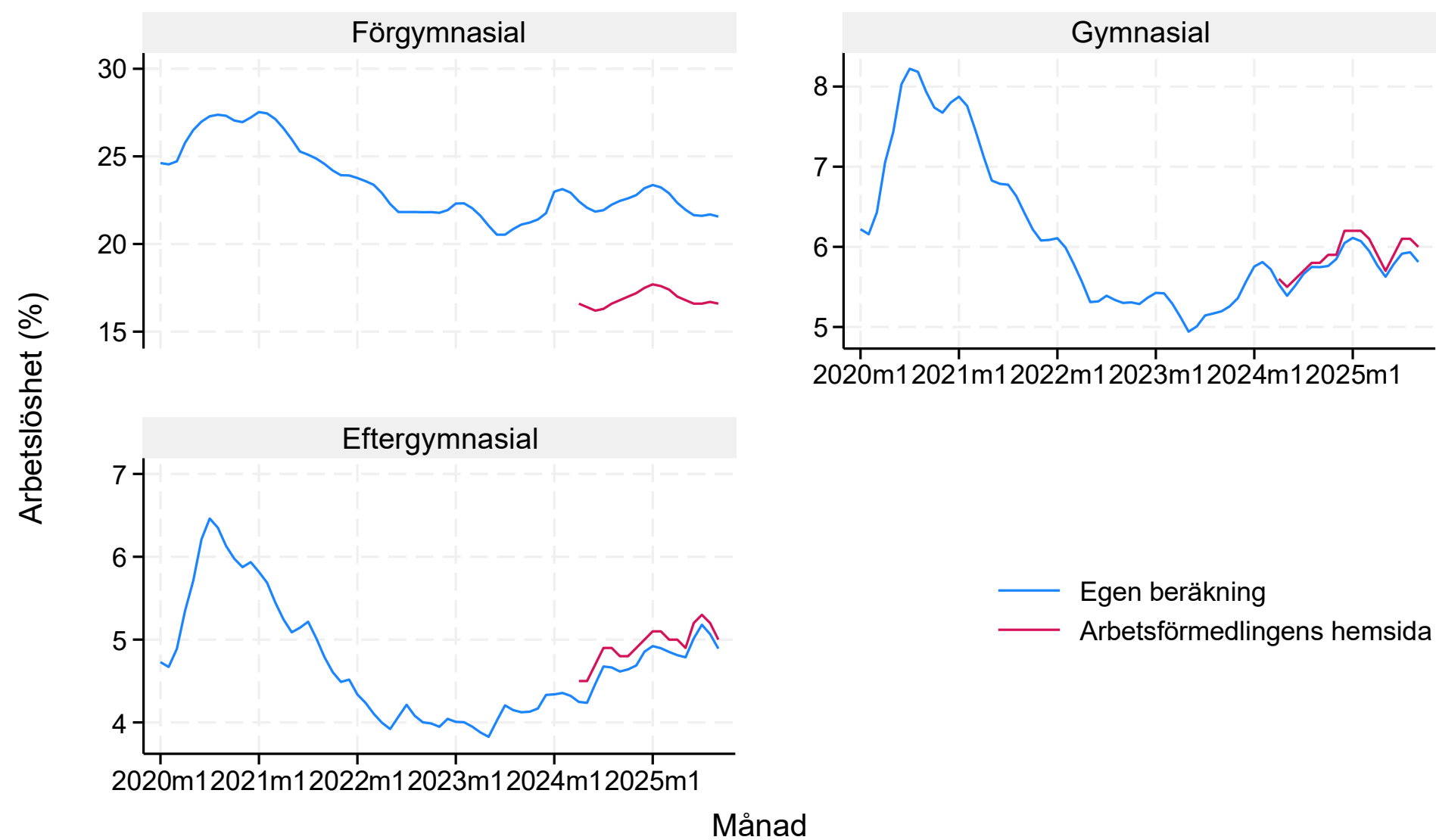
Och i dess matchningsförmåga

Hög arbetslöshet bland de med svagare utbildningsbakgrund

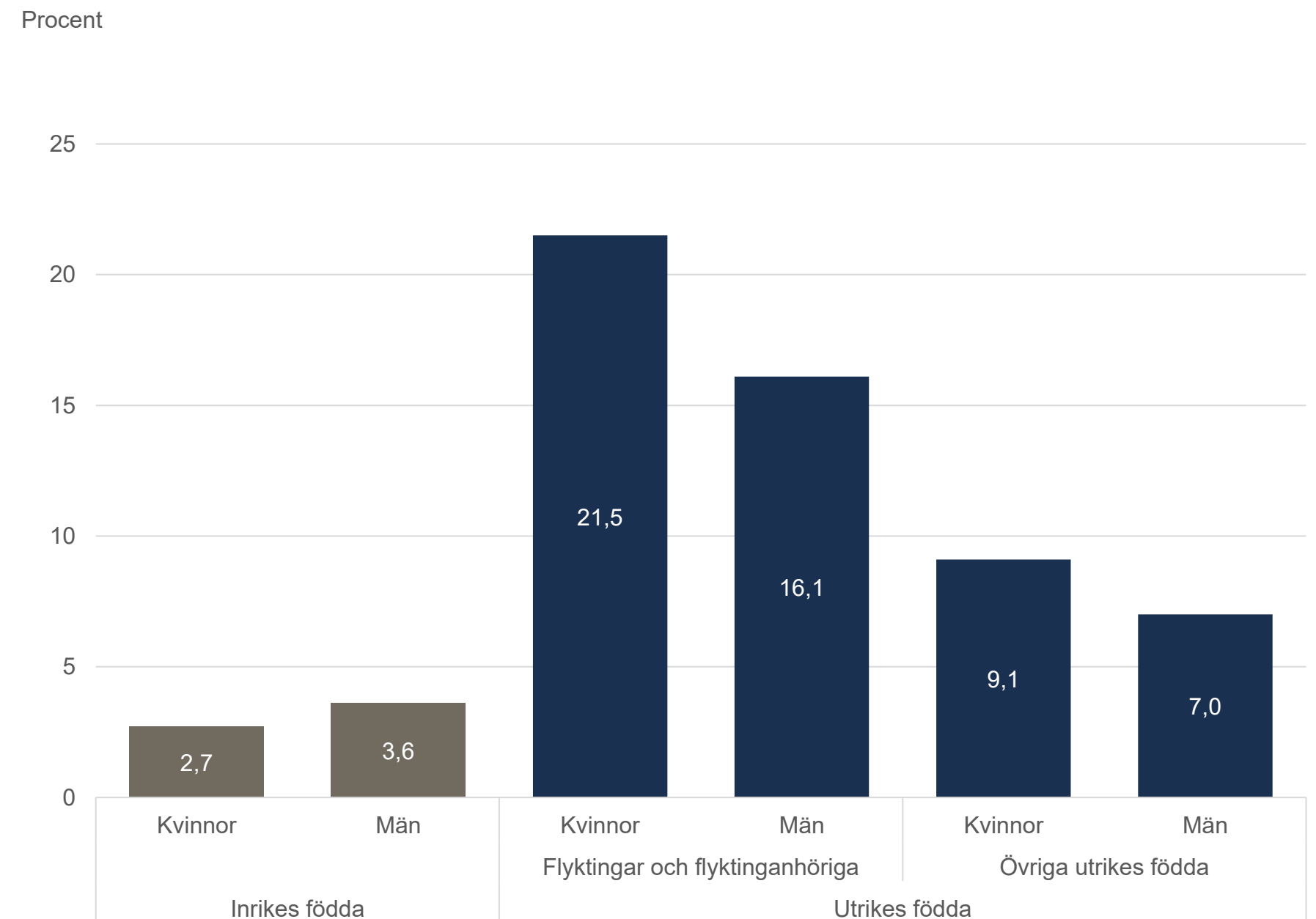

Hög arbetslöshet bland de med svagare utbildningsbakgrund - och de med vissa utbildningsinriktningar

Hög arbetslöshet bland flyktingar och deras anhöriga

- Närmare var femte person som invandrat som flykting eller flyktinganhörig var arbetslös under 2024 jämfört med 8 procent bland övriga utrikes födda
- Arbetslösheten är särskilt hög bland kvinnliga flyktinginvandrare

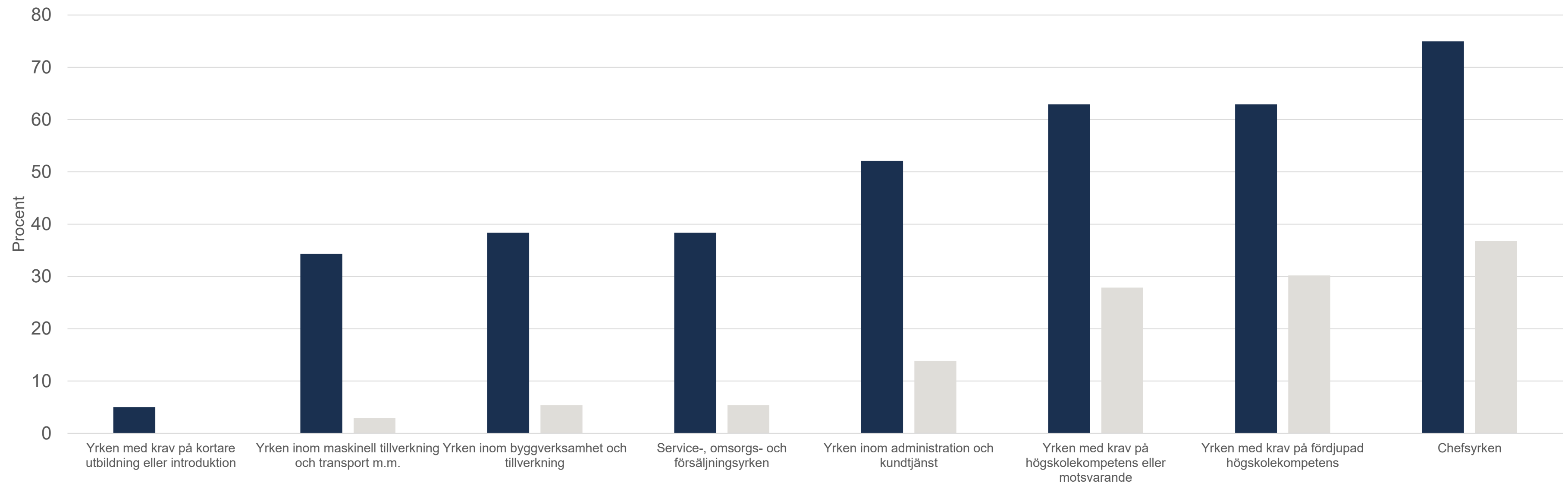
Källa: Egna bearbetningar av data från Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS), SCB

Nästan 40% av de utrikesfödda arbetslösa når inte kravnivån inom service-, omsorgs- och försäljningsyrken

Kravnivå:
10:e percentilen inom respektive yrkesområde

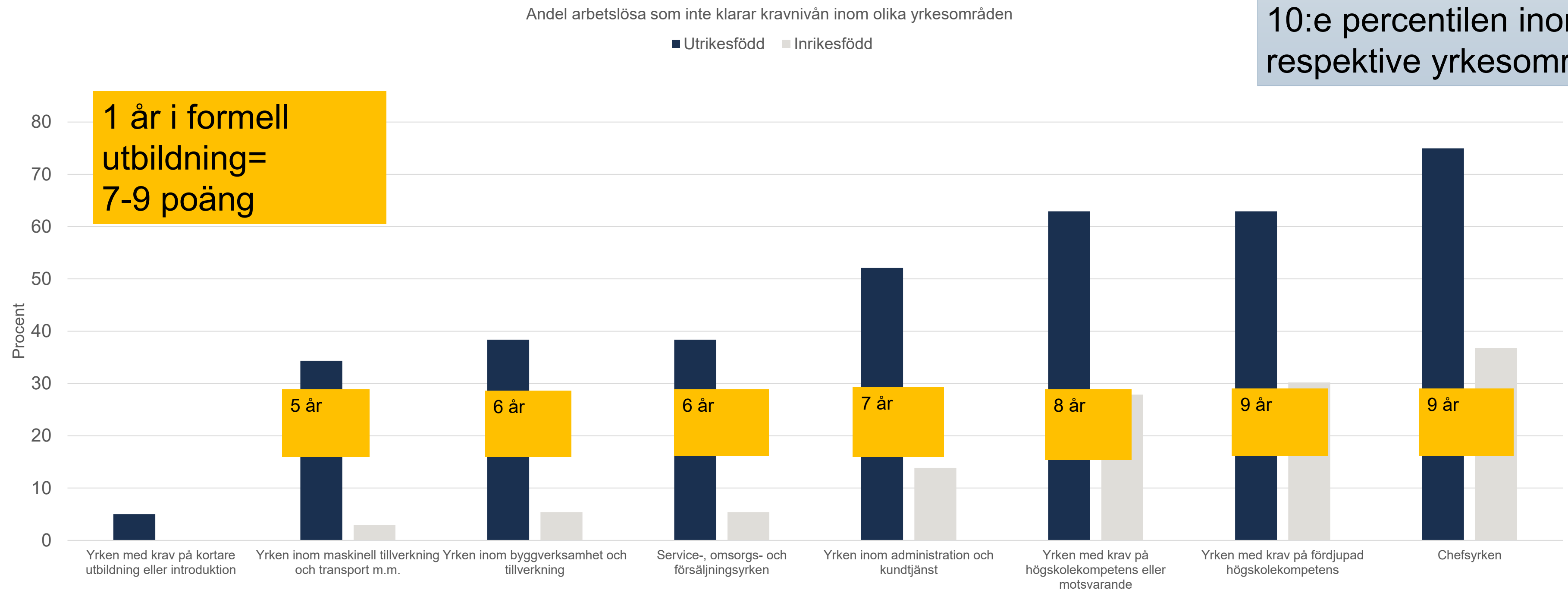
Andel arbetslösa som inte klarar kravnivån inom olika yrkesområden

■ Utrikesfödd ■ Inrikesfödd

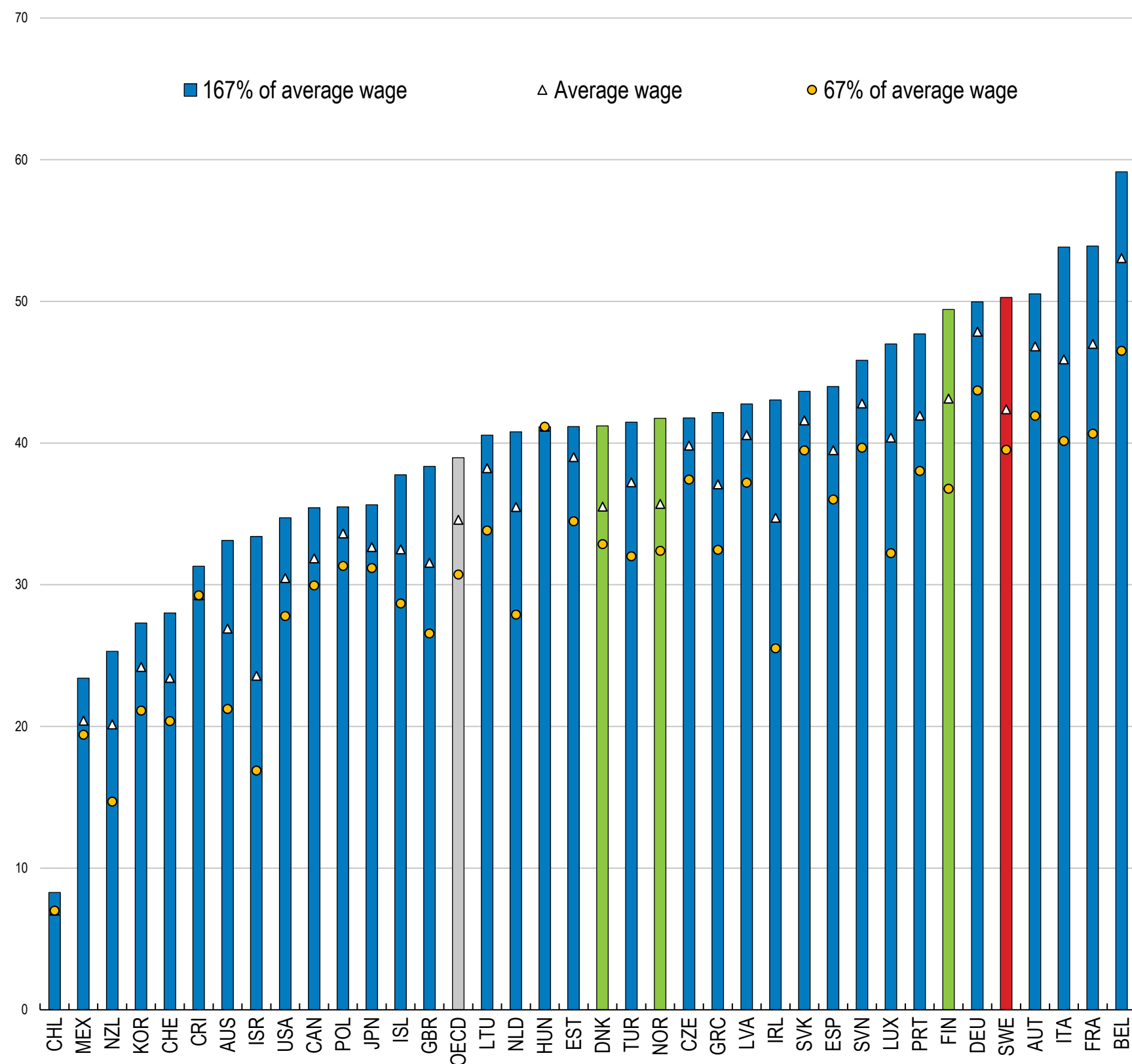

Nästan 40% av de utrikesfödda arbetslösa når inte kravnivån inom service-, omsorgs- och försäljningsyrken

Kravnivå:
10:e percentilen inom respektive yrkesområde

Fortfarande relativt höga skatteklar

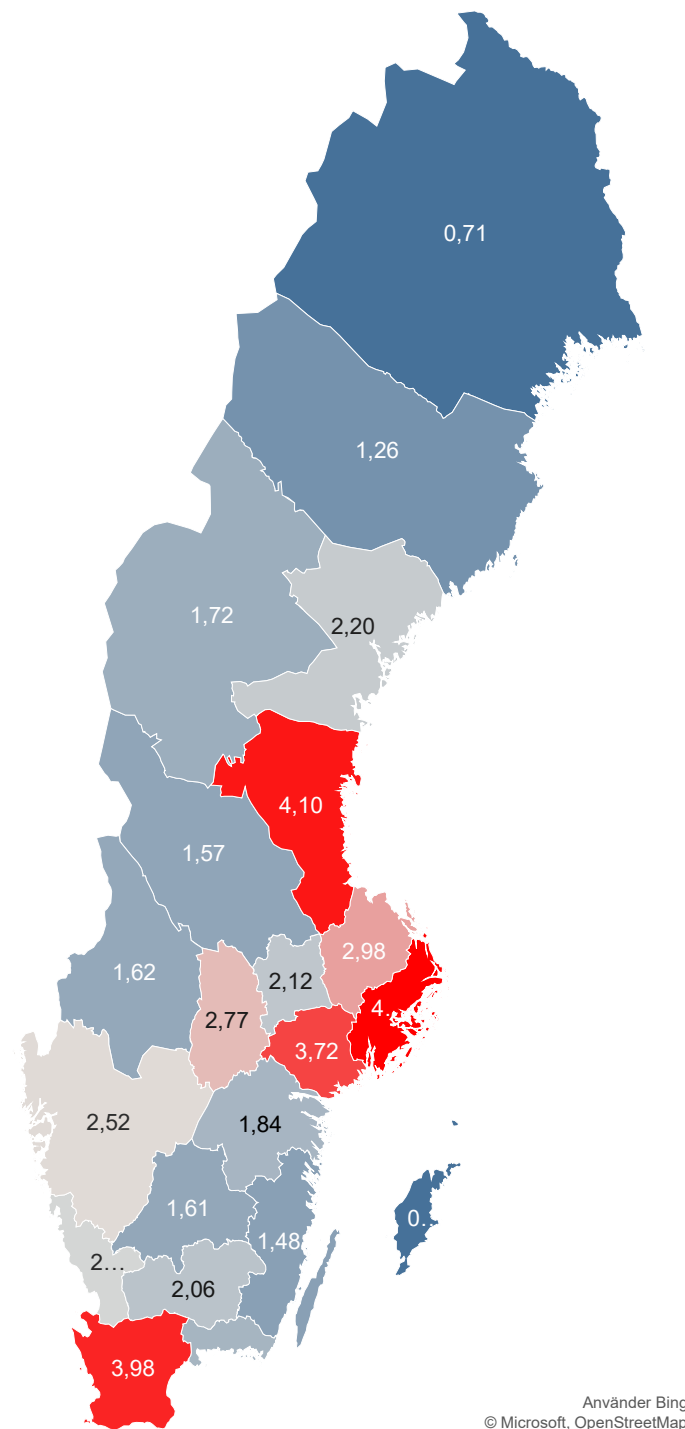

“The negative impact of a high tax wedge is particularly pronounced for vulnerable groups, such as low-income and second earners.” EU Commission 2024 Country Report – Sweden, staff working paper

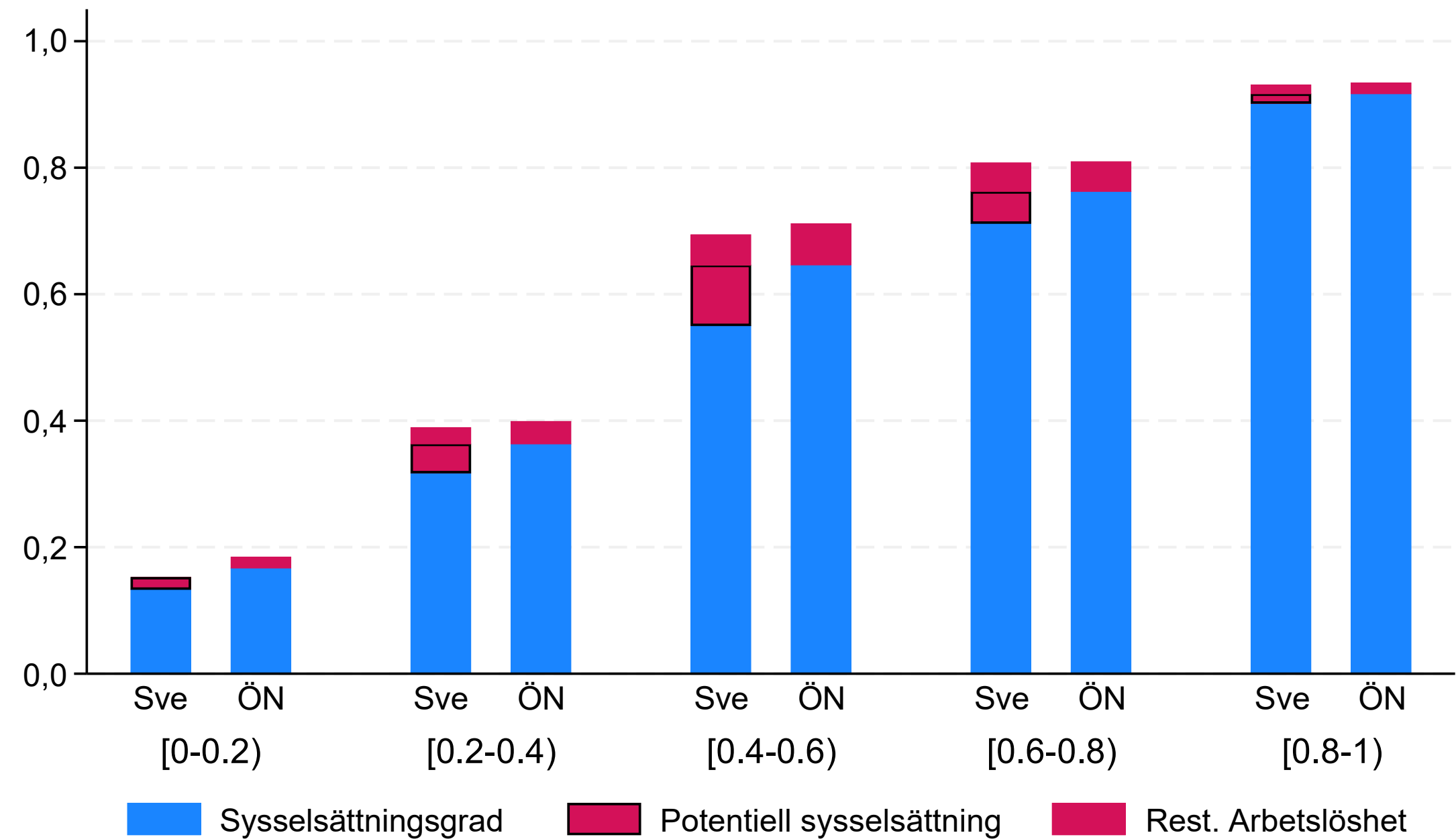
“Carefully review social assistance and other benefits typically taken up by inactive foreign-born women with the aim to strengthen work incentives without exacerbating inequality.” - OECD Economic Surveys: Sweden 2023

“Structural reforms will be instrumental to strengthen medium-term growth and support social inclusion and the green transition. Efforts focused on upskilling and education opportunities and strengthening working incentives are welcome”- IMF 2024 Article IV Consultation

Betydande regionala obalanser

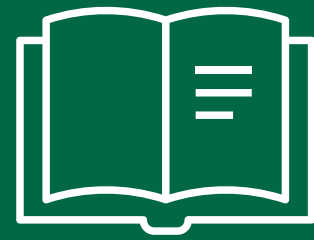
Sysselsättningsgrad och arbetslöshet i Övre Norrland och övriga Sverige utifrån predicerad sysselsättnings sannolikhet.

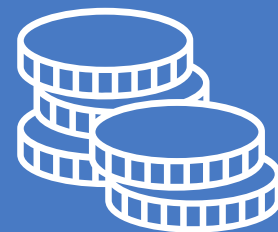
Källa: SCB (LISA och BAS) och egna beräkningar.

Var vill vi och vad gör vi?

Regeringens plan för fler i jobb

Utbildning som leder till jobb

Löna sig mer att arbeta än att gå på bidrag

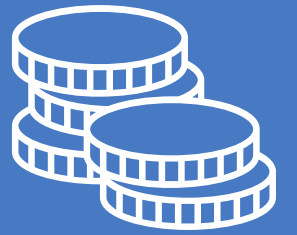
En stram asylinvandring

En ny migration- och integrationspolitik

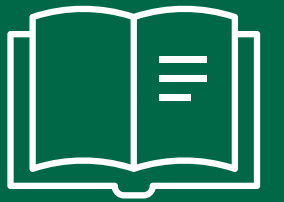
- Stram asylinvandring behövs
- Reformerad ersättning till deltagare i etableringsprogrammet
- Krav och möjligheter i Sverige
 - Yrkeskurser på grundläggande nivå, fler arbetsmarknadsutbildningar,
 - Nya kursplaner i SFİ och SFI ska som huvudregel klaras av på tre år

Arbete ska löna sig mer än bidrag

- Förstärkning av jobbskatteavdraget
- Reformerad arbetslöshetsförsäkring och bidragsreform
- Högre förväntningar på arbetssökande
 - Breddat geografiskt och yrkesmässigt sökområde
 - Skärpta sanktioner
 - Utredning av nytt flyttstöd

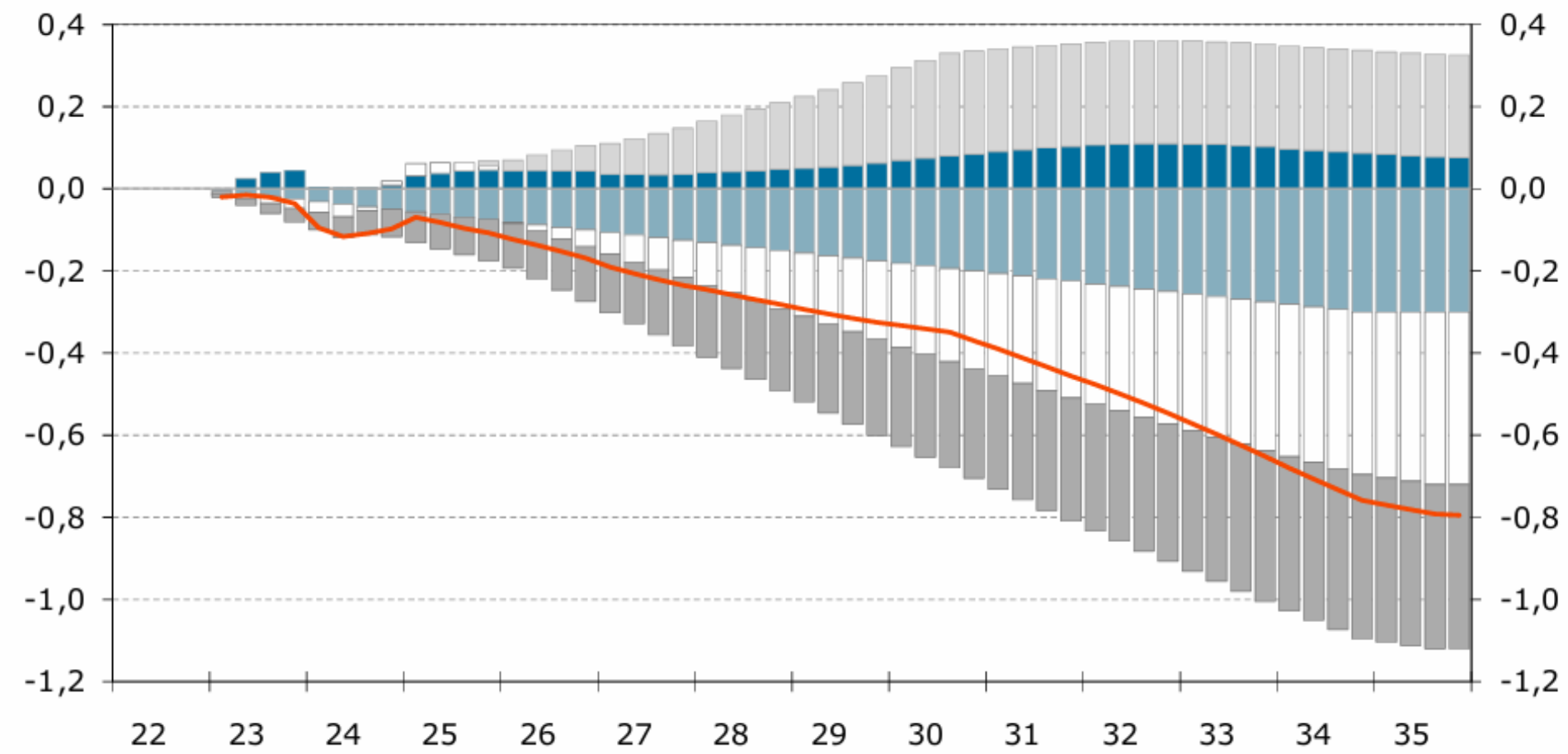
Utbildning som leder till jobb

- **Fler gymnasialt yrkesutbildade**
 - Dimensionering av gymnasieskolan
 - Pilotverksamhet med NY
 - Bättre villkor för regional yrkesvux
 - Förstärkning av arbetsmarknadsutbildningarna
- **Bättre omställningsförmåga**
 - Fler platser på och nya möjligheter för yrkeshögskolan
 - Korta kurser för yrkesverksamma inom högskolan
 - Expansion av omställningsstudiestödet

Politik gör skillnad

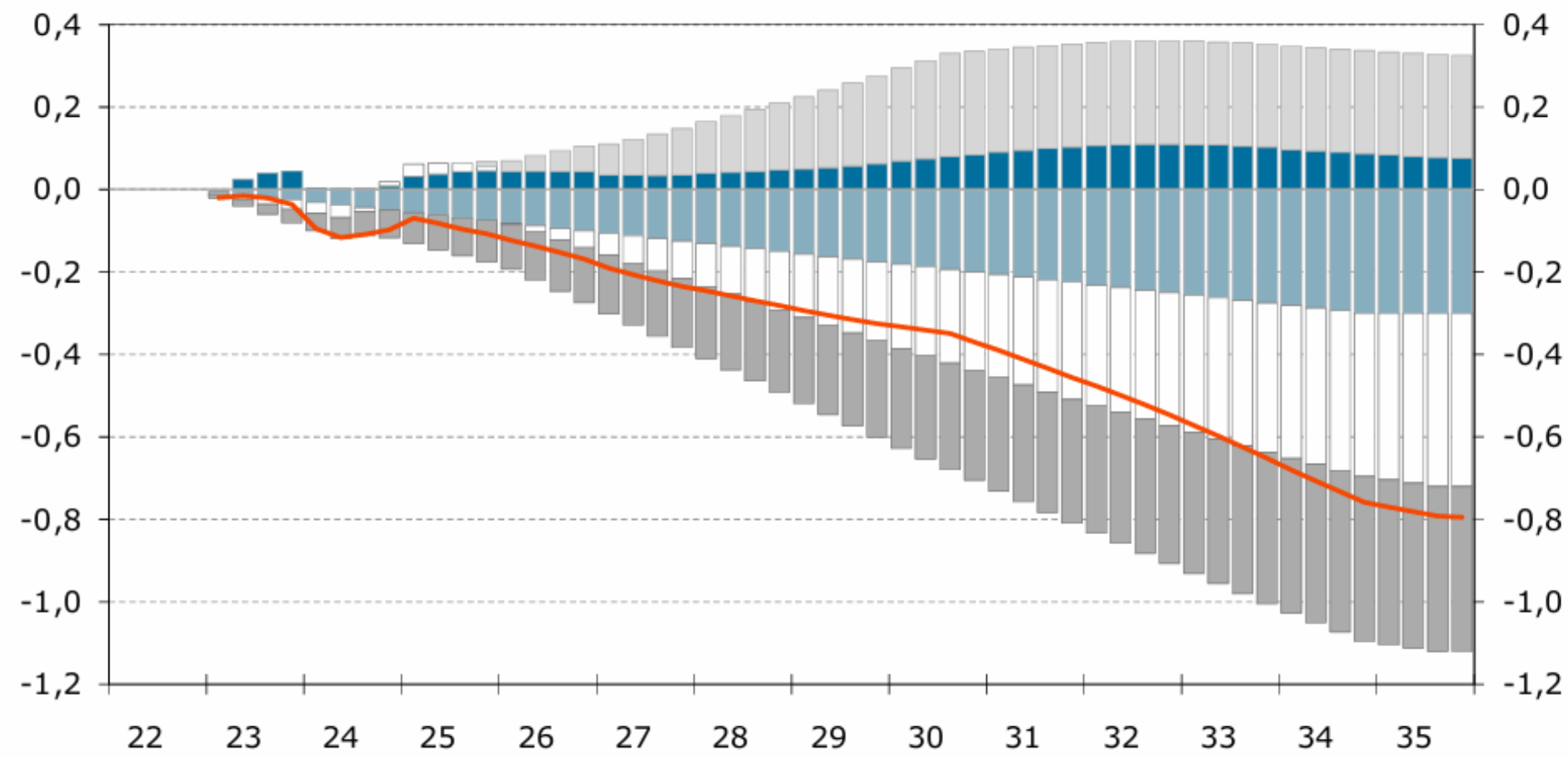
Förklaringsfaktorer för jämviktsarbetslöshet

- Persistenseffekter
- Demografisk framskrivning
- Jobbchanser utrikes födda
- Politikeffekter
- Tillväxt i arbetskraften
- Summa

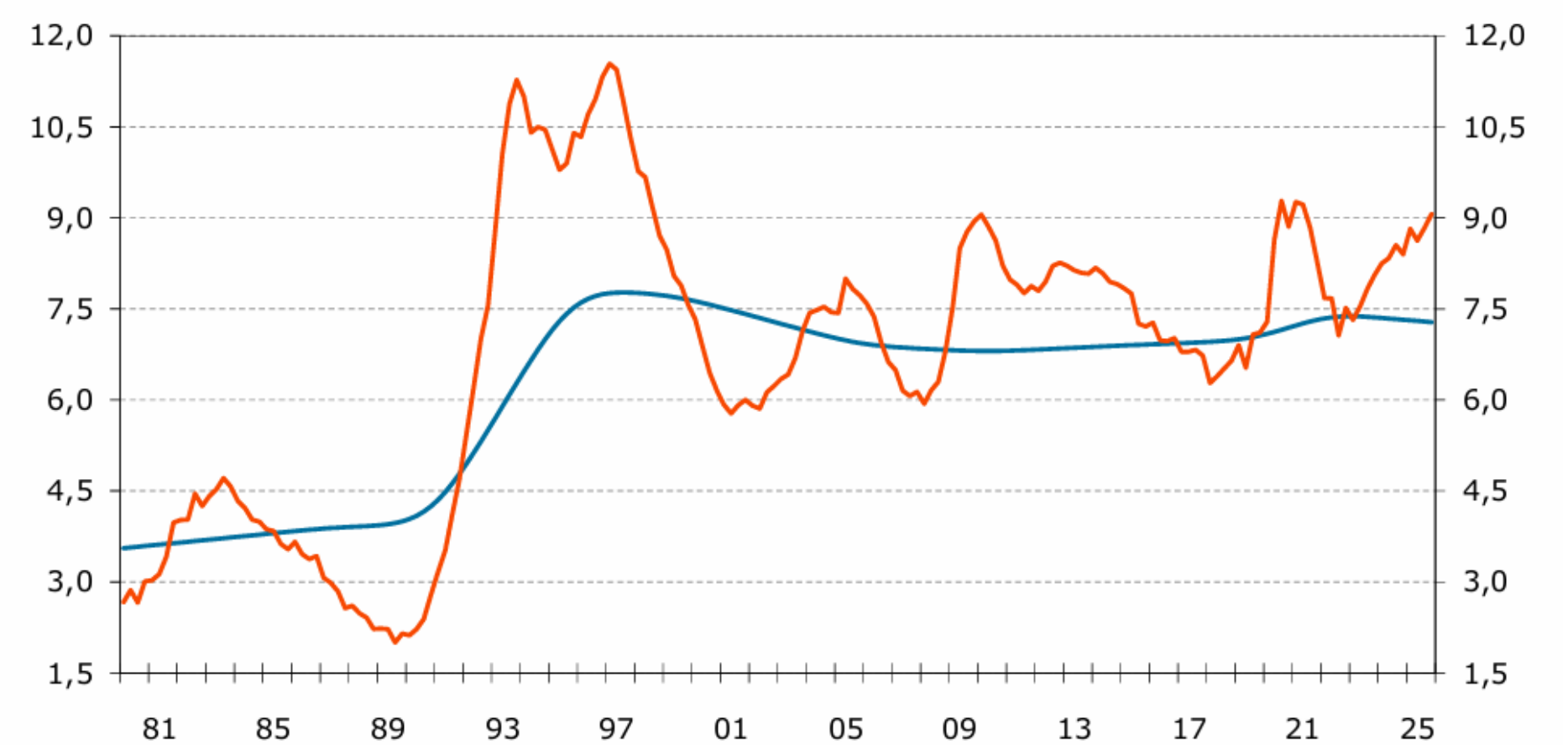
Politik gör skillnad – men mer krävs

Förklaringsfaktorer för jämviktsarbetslöshet

- Persistenseffekter
- Demografisk framskrivning
- Jobbchanser utrikes födda
- Politikeffekter
- Tillväxt i arbetskraften
- Summa

Arbetslöshet och jämviktsarbetslöshet

- Jämviktsarbetslöshet
- Arbetslöshet

Fler barn ska se sina föräldrar gå till jobbet – regeringens plan för fler i jobb

Erik Scheller

Statssekreterare hos arbetsmarknadsminister Johan Britz

Arbetslöshetens dag

Akademikernas
a-kassa.

IAF

Inspektionen för
arbetslöshetsförsäkringen

Arbetslöshetens dag

Situationen på arbetsmarknaden

Karin Edmark

Ledamot i Finanspolitiska rådet

Arbetslöshetens dag

Karin Edmark, ledamot i Finanspolitiska rådet

12 maj 2026

FINANSPOLITISKA RÅDET

Rådets analyser av arbetsmarknaden

- Omfattande analys i *Svensk finanspolitik 2024*
- Kommande tillbakablick, 2016–2025

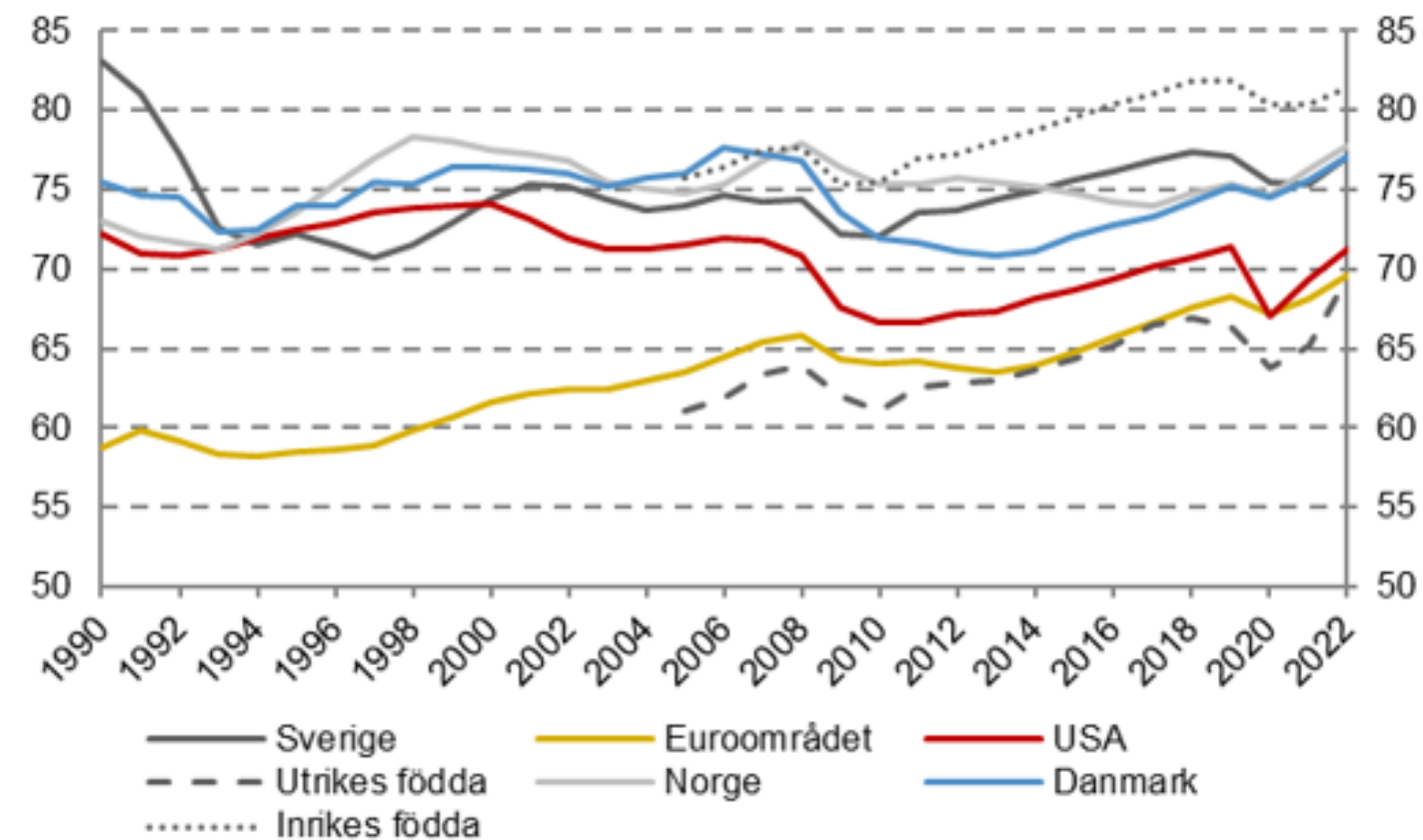
Svensk finanspolitik 2024:

- Svensk arbetsmarknad har utvecklats väl under lång tid.
- De ekonomiska incitamenten till arbete är starka för de allra flesta.
- Problem med matchning och bristande eller osäker produktivitet viktigare skäl till att sakna arbete.
- Fokus på ekonomiska drivkrafter är dyr och ineffektiv politik.
- Arbetsmarknadspolitiken bör ta mer intryck av forskningsresultat.

Svensk arbetsmarknad

Sysselsättning

Procent

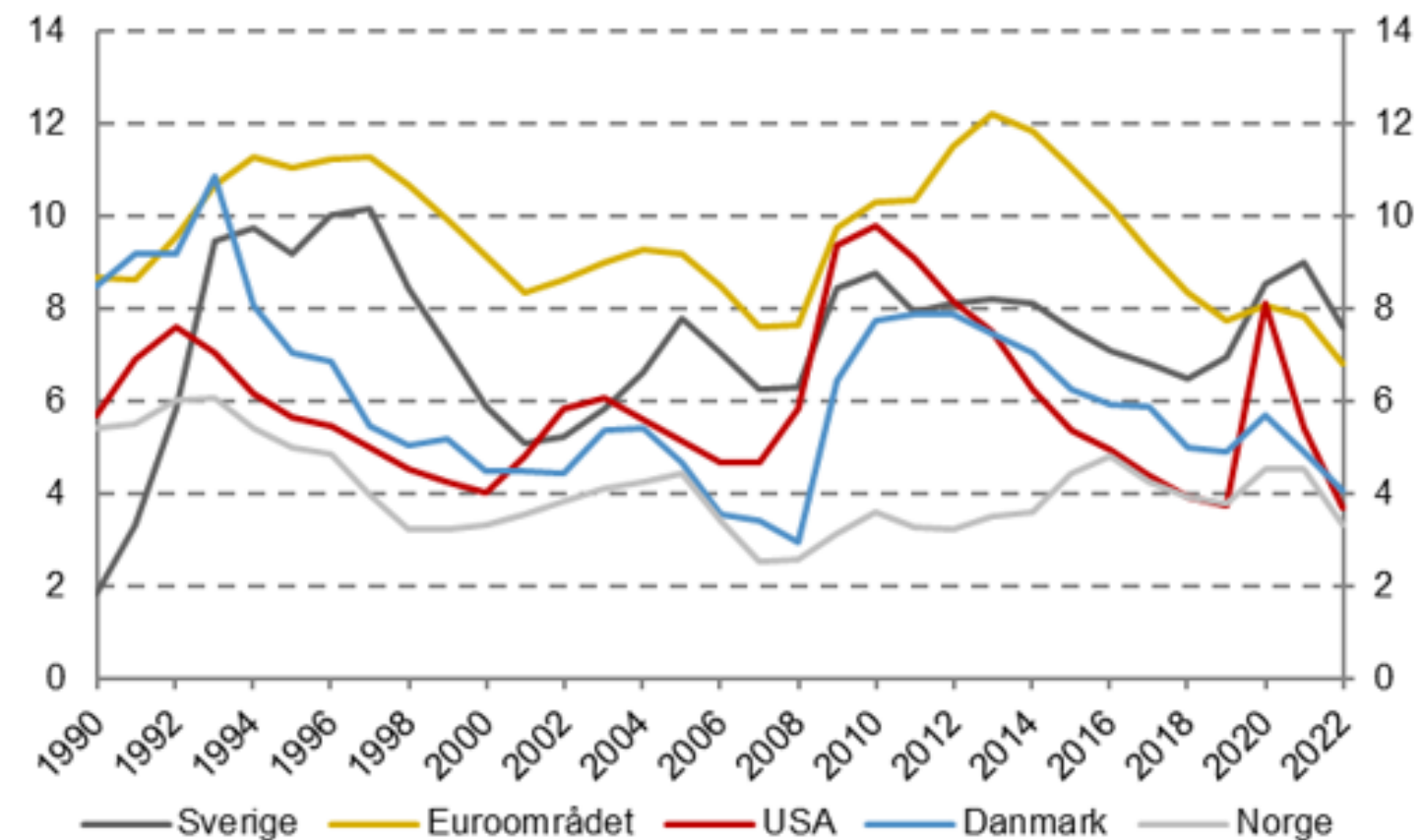
- Sysselsättningen bland de högsta i Europa.
- Arbetskraftsdeltagandet likaså.

- Bidrar till en jämförelsevis hög arbetslöshet.
- Finns utrymme för förbättringar.

Arbetslöshet

Procent

Varför saknar vissa jobb?

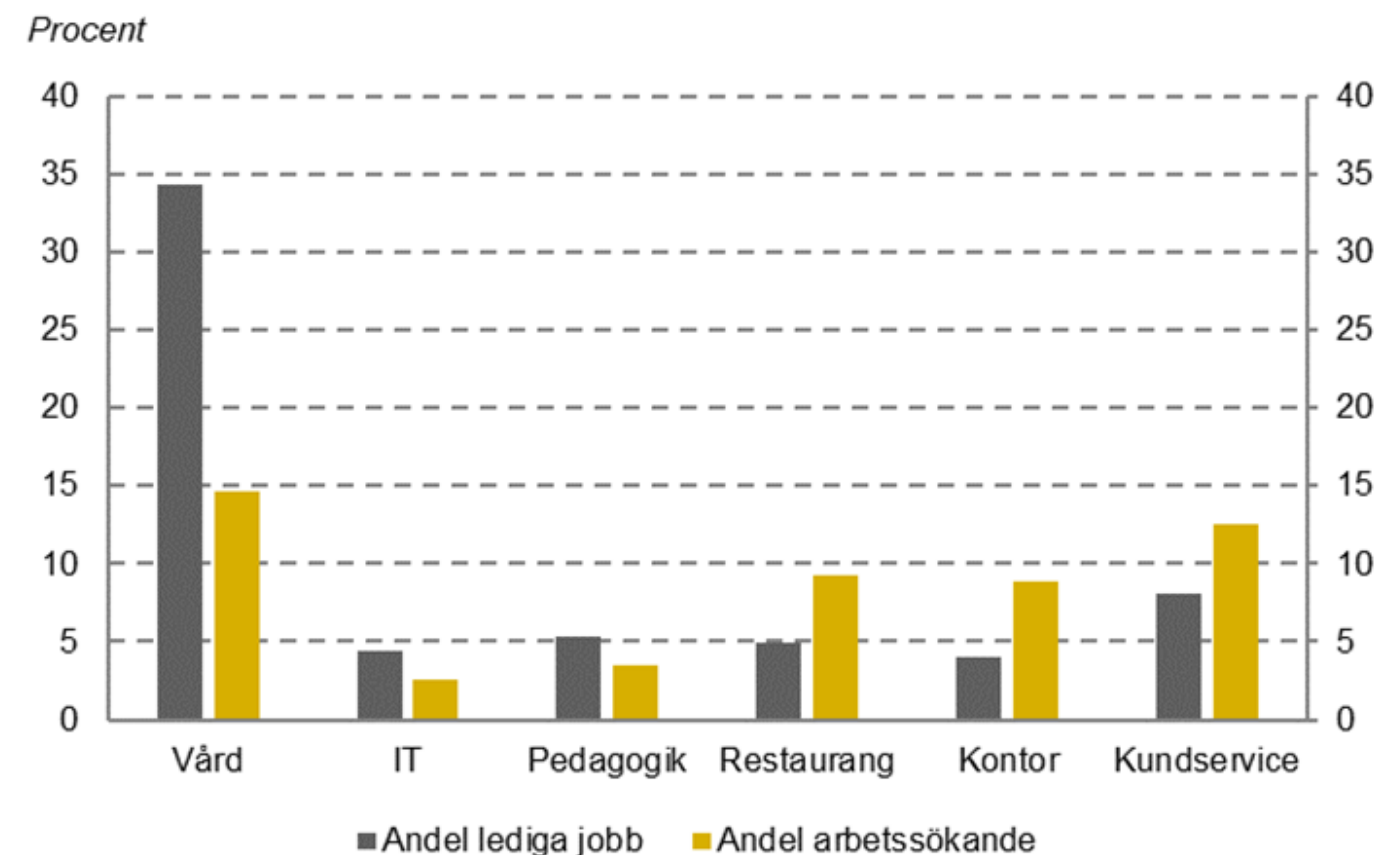
- alternativa förklaringsmodeller

- För svaga ekonomiska drivkrafter ta jobb
 - hellre leva på sociala ersättningar och försäkringar
- Matchningsproblem
 - kompetenserna hos den outnyttjade arbetskraften stämmer inte med arbetsgivarnas behov.
- Bristande/osäker produktivitet
 - i relation till kollektivavtalens lägstalöner.

Vår analys: De ekonomiska drivkrafterna är starka

- Går inte att stapla bidrag för **hushåll med ekonomiskt bistånd**.
 - Avräknas mot alla andra inkomster.
- Jobbstimulans sedan 2013
 - minskar avräkning mot arbetsinkomster.
- Majoriteten med ekonomiskt bistånd är ensamstående utan barn.
 - Kan fördubbla sin disponibla inkomst genom arbete med kollektivavtalens lägsta löner.

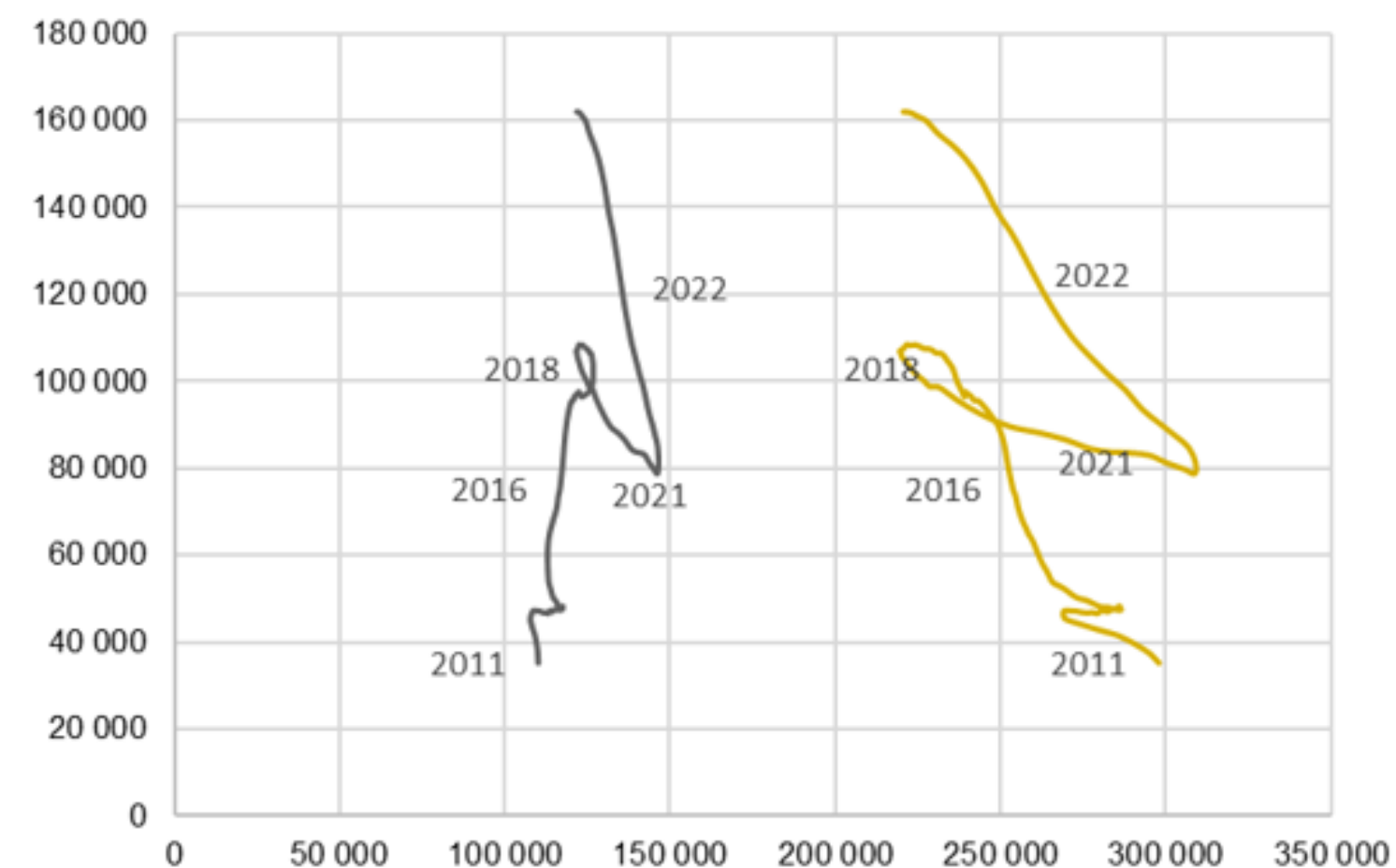
Matchning och produktivitet är ett problem

- Gymnasieutbildning eller ej är vattendelare.
- Fler lediga jobb innebär färre arbetslösa med gymnasieutbildning. Inget samband för förgymnasialt utbildade.
- För Arbetsförmedlingens svaga grupper, inget samband ens i branscher med enkla jobb.

- Arbetssökande och lediga jobb finns i olika branscher.
- Överskott på sökande i branscher som inte kräver utbildning (restaurang, kundservice).

Antal lediga jobb (y-axeln) och antal arbetssökande (x-axeln).
Gymnasieutbildade och högre i gult, utan gymnasieutbildning i grått.

Rådets syn på sysselsättningspolitiken

- (För) Stort politiskt fokus på att öka incitamenten till arbete.
 - Jobbskatteavdrag och bidragstak.
- Begränsade effekter på sysselsättningen.
- Jobbskatteavdrag är dyra, bidragstak riskerar att öka barnfattigdomen.
- Rådets syn:
 - Mer gymnasial yrkesutbildning för arbetslösa, mer intensiv förmedling och subventionerade anställningar (Matchning från dag 1).
 - Tydligt riktade mot problem med matchning och bristande eller osäker produktivitet.

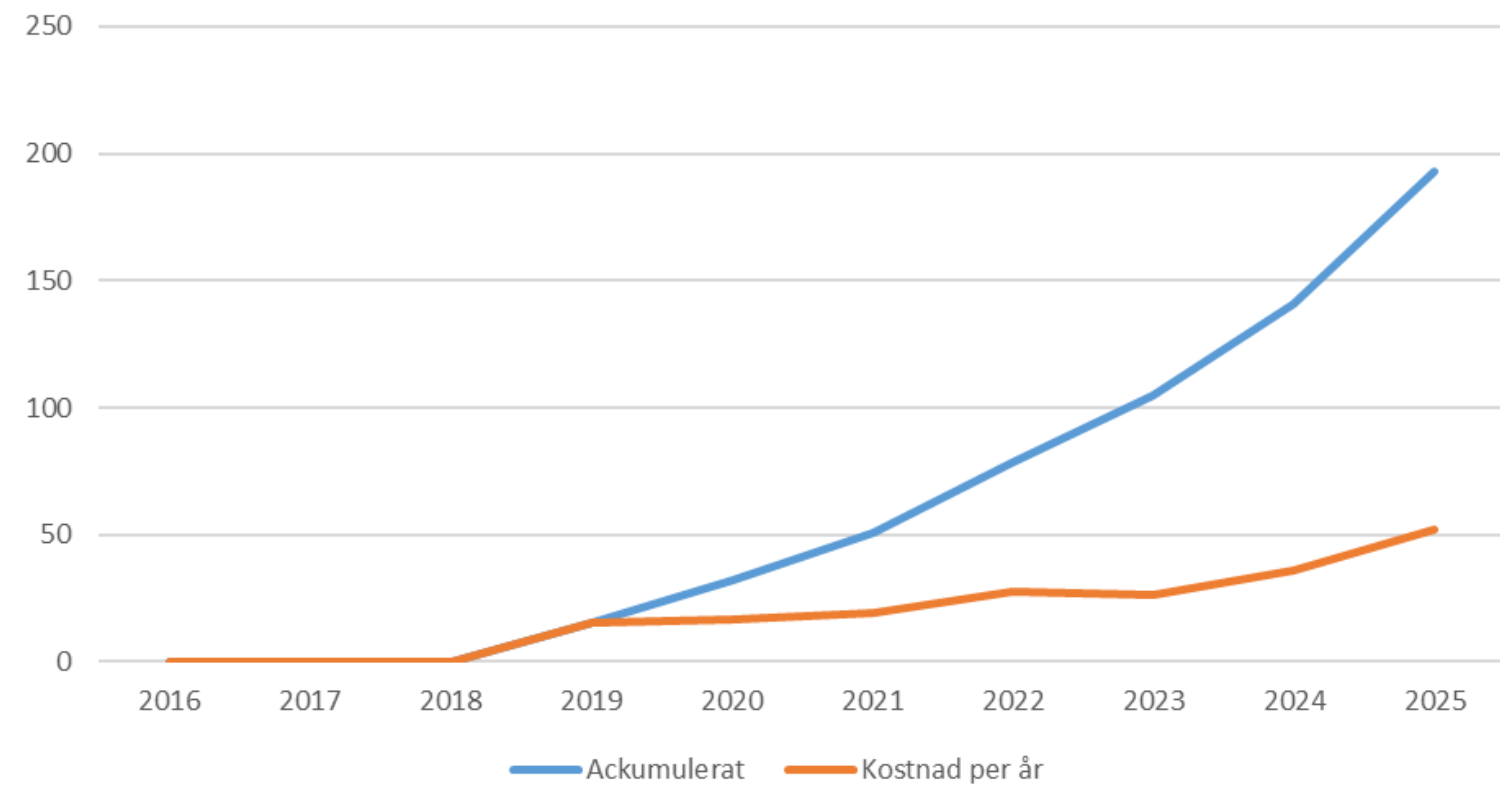
Ekonomiskt-politiskt bokslut 2016–2025

- Kommande särskild studie från rådet (26 maj).
- Innehåller kapitel om arbetsmarknaden.
- Fokus på flyktingarnas etablering på arbetsmarknaden och jämförelse av åtgärders kostnadseffektivitet.

Invandrarens etablering på arbetsmarknaden

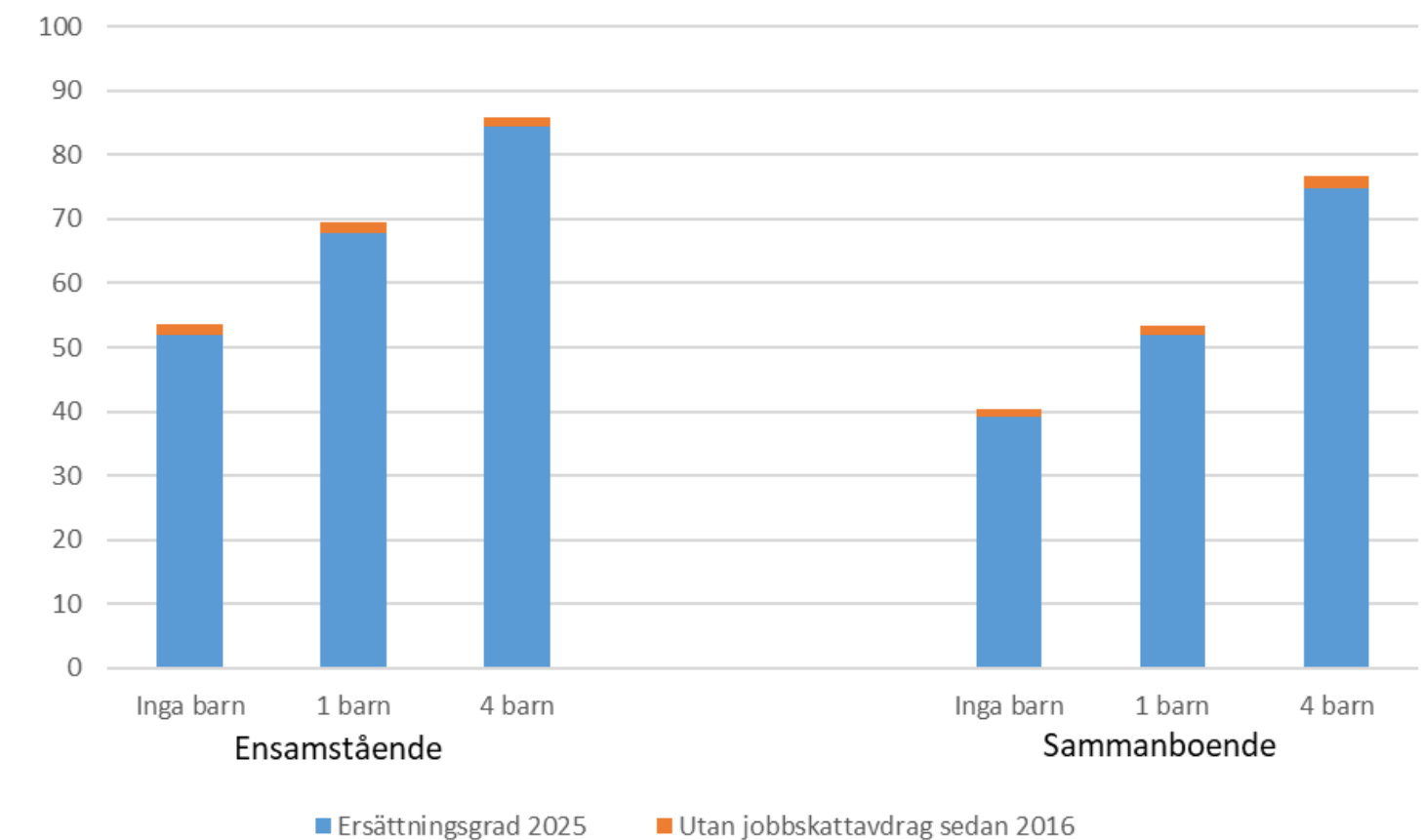
- Förefaller ha gått bättre än väntat.
 - Inflöde av 446 000 utrikes födda i arbetsför ålder.
 - Ökning av arbetskraftsdeltagande på 429 000.
 - Ökning av sysselsättningen på 345 000, vilket är 77 procent av inflödet av personer i arbetsför ålder.
- Etablering på arbetsmarknaden går mycket snabbare än tidigare.
- Kvarvarande skillnader i sysselsättningsgrad mellan inrikes och utrikes födda alltmer hänförliga till skillnader i utbildning.

Dyra jobbskatteavdrag under perioden

- Fyra jobbskatteavdrag 2016–2025.
- Kostar 50 mdkr per år, hittills 200 mdkr totalt.

- Liten påverkan på ekonomiska drivkrafter att ta jobb.
- Ersättningsgraden har minskat med enstaka procentenheter.

Åtgärders relativa kostnadseffektivitet

- Jobbskatteavdrag
 - FASIT_AU beräknar kostnad till 3 mnkr per år per nytt jobb, sannolikt en underskattning.
- Arbetsmarknadsutbildning
 - 1–3 mnkr per nytt jobb, engångskostnad.
- Jobbskatteavdrag 15 gånger dyrare än arbetsmarknadsutbildning per nytt jobb.
 - För aktuella årtiondet. Skillnaden ökar över tid.
- Matchning från dag 1
 - Kostnad per nytt jobb på 400 tkr plus årlig kostnad för anställningssubvention.
 - Dyrare än arbetsmarknadsutbildning men billigare än jobbskatteavdrag, trots inriktning på de svagaste grupperna.

Slutsatser

- Stark arbetsmarknad, trots hög arbetslöshet.
- Etableringen av nyanlända har gått bättre än väntat.
- Sysselsättningspolitiken riktar fortsatt in sig på ekonomiska incitament, trots höga kostnader för sannolikt små effekter.
- Yrkesutbildning, intensiv förmedling, subventionerade anställningar mer kostnadseffektivt.
- Politiken bör ta större intryck av forskningen!

SVENSK FINANS- POLITIK

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT

2024

FINANSPOLITISKA RÅDET
SWEDISH FISCAL POLICY COUNCIL

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2024

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2023

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2022

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2021

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2020

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2019

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2018

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2017

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2016

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2015

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2014

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2013

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2012

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2011

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2010

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2009

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2008

Arbetslöshetens dag

Akademikernas
a-kassa.

IAF

Inspektionen för
arbetslöshetsförsäkringen

Arbetslöshetens dag

När arbetslivet förändras –vilken trygghet kan man förvänta sig från samhället?

Sofia Rydgren Stale, ordförande
Akademikernas a-kassa och Saco

Arbetslöshetens dag

Presentatör:

Annika Stenberg, Akademikernas a-kassa

Kommentator:

Anders Forslund, IFAU

Program

- 12:45 Arbetslöshetsförsäkringen – erfarenheter hittills av det nya regelverket**
- Vad visar tillsynen?**
 - A-kassornas perspektiv och erfarenheter**
- 14:45 Hur kan arbetslösa motiveras att fortsätta att aktivt söka lämpliga jobb?**

Arbetslöshetens dag

Arbetslöshetsförsäkringen – erfarenheter hittills av det nya regelverket

Sofia Rydgren Stale, ordförande Akademikernas a-kassa och Saco

Mathias Wahlsten, generaldirektör IAF

Ulf Hellstenius, Alfakassan

Theodor Berleen Danå, Kommunals a-kassa

Anette Ben Naceur, Unionens a-kassa

**Akademikernas
a-kassa.**

IAF

Inspektionen för
arbetslöshetsförsäkringen

Arbetslöshetens dag

Sofia Rydgren Stale

**Akademikernas
a-kassa.**

IAF

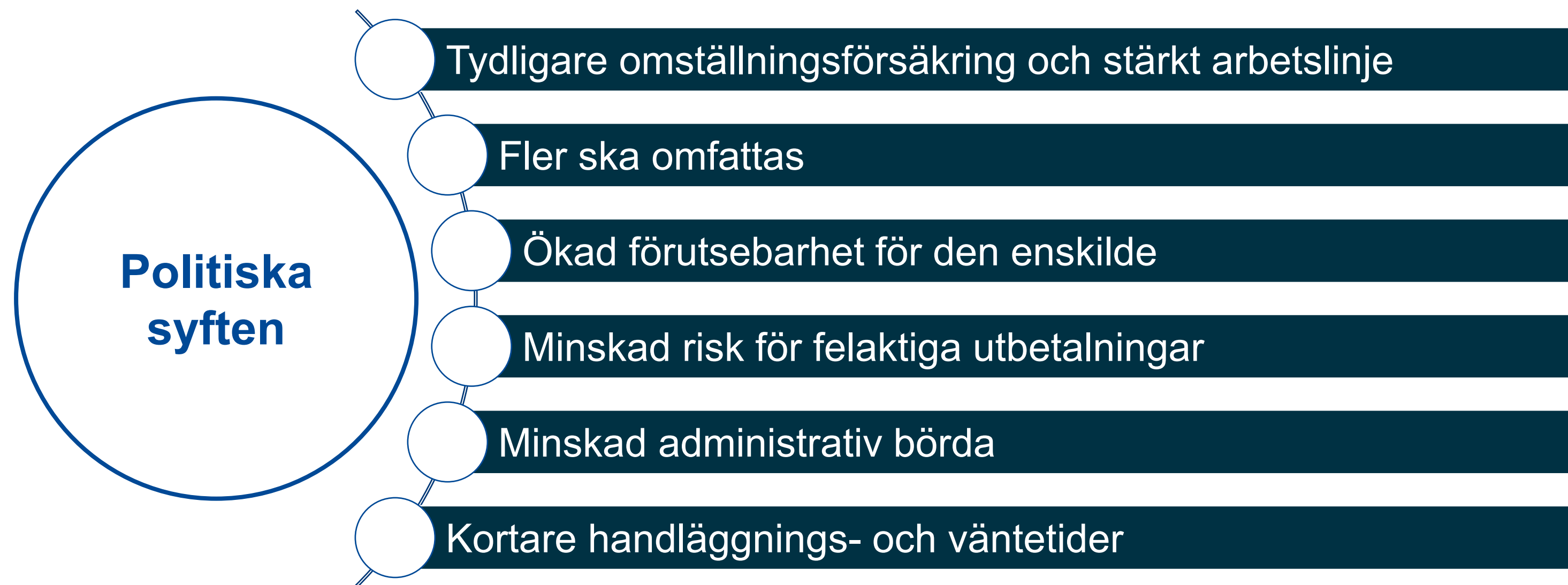
Inspektionen för
arbetslöshetsförsäkringen

Arbetslöshetens dag
Mathias Wahlsten
Generaldirektör, IAF

Det nya regelverket för arbetslöshetsförsäkringen – vad visar tillsynen?

Mathias Wahlsten, generaldirektör IAF

Inkomstbaserad arbetslöshetsförsäkring sedan 1 oktober 2025 – flera syften

| Vi följer utvecklingen på flera sätt

Enkäter och dialog

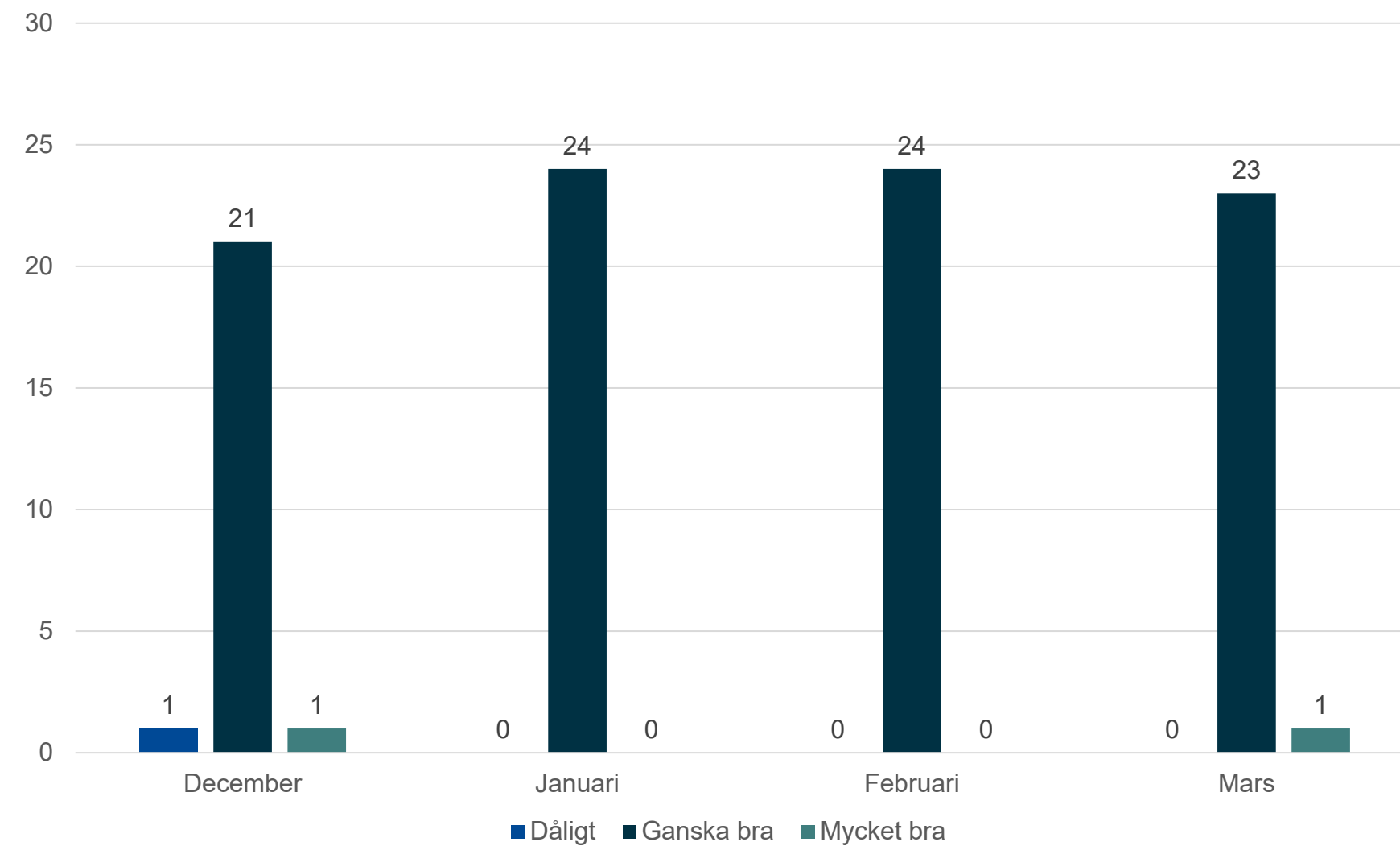
Data och statistik

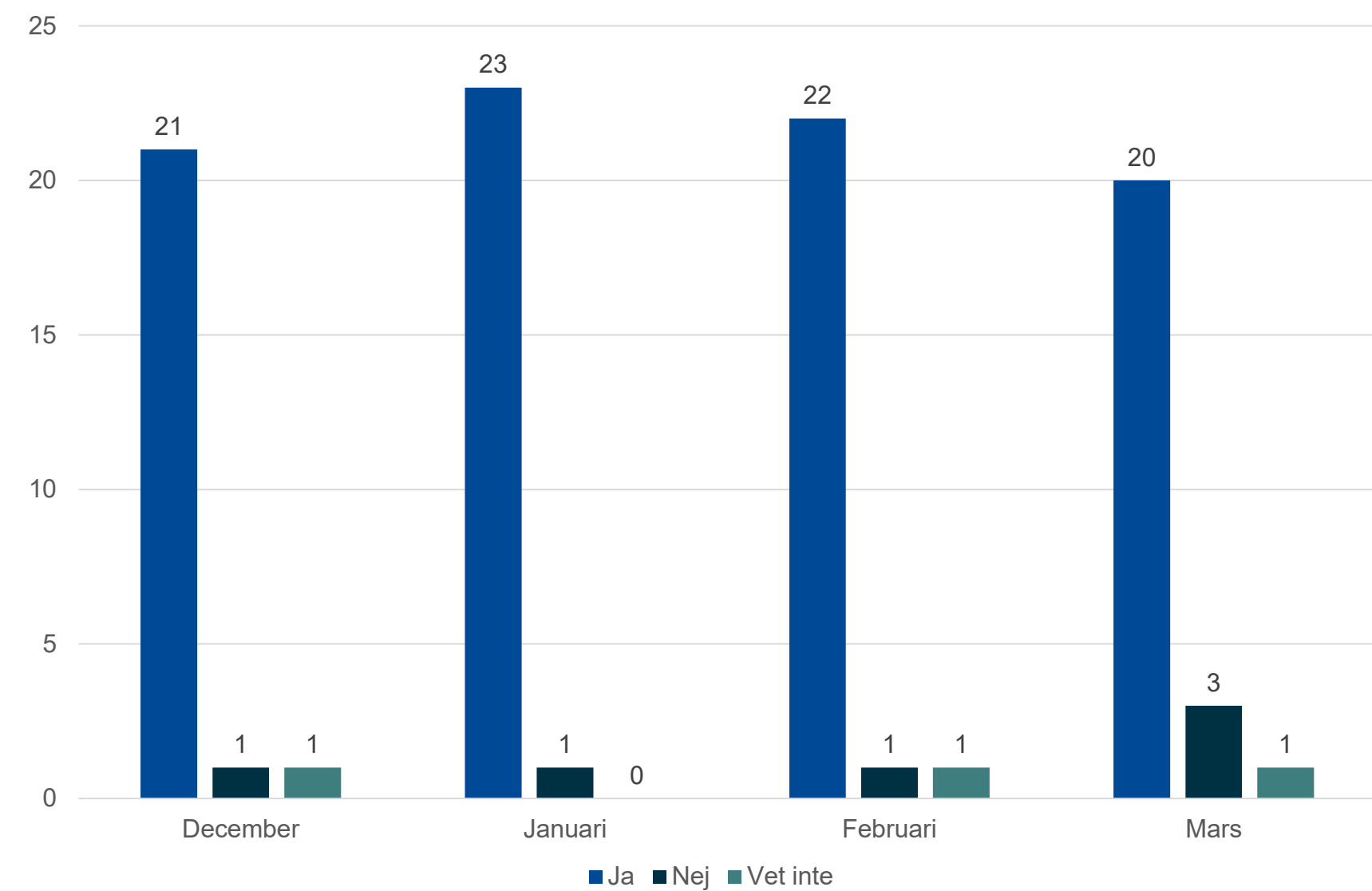
Tillsyn och uppföljning

Enkäter till a-kassorna

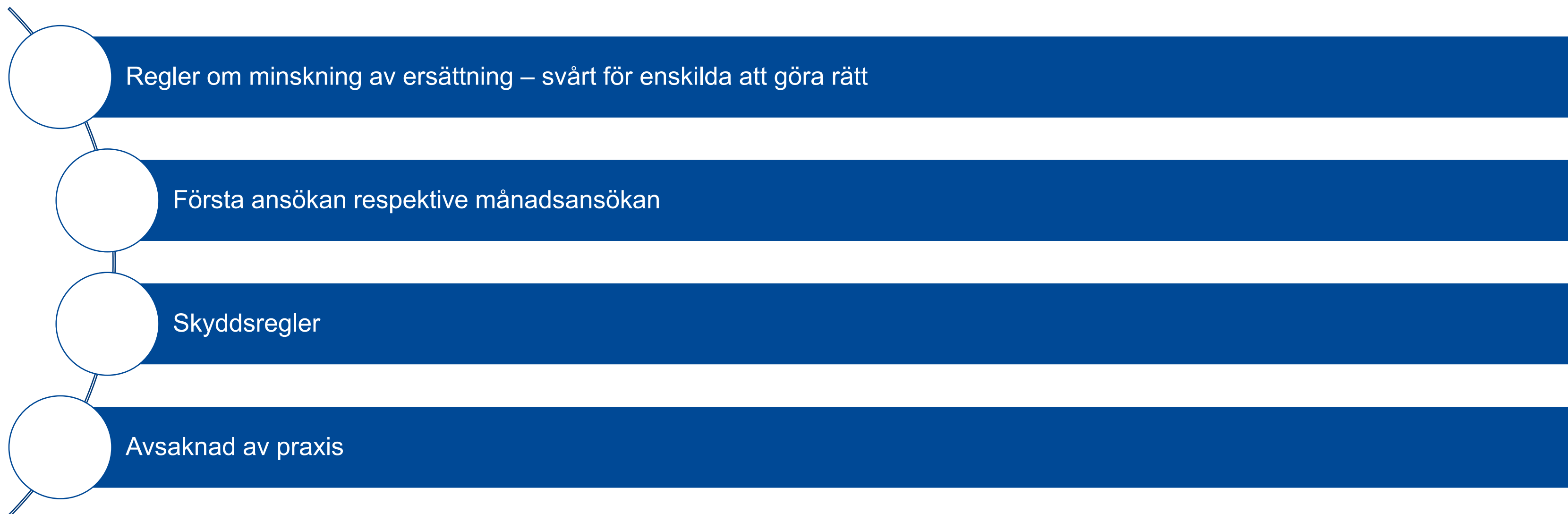
Hur har det gått att tillämpa regelverket?

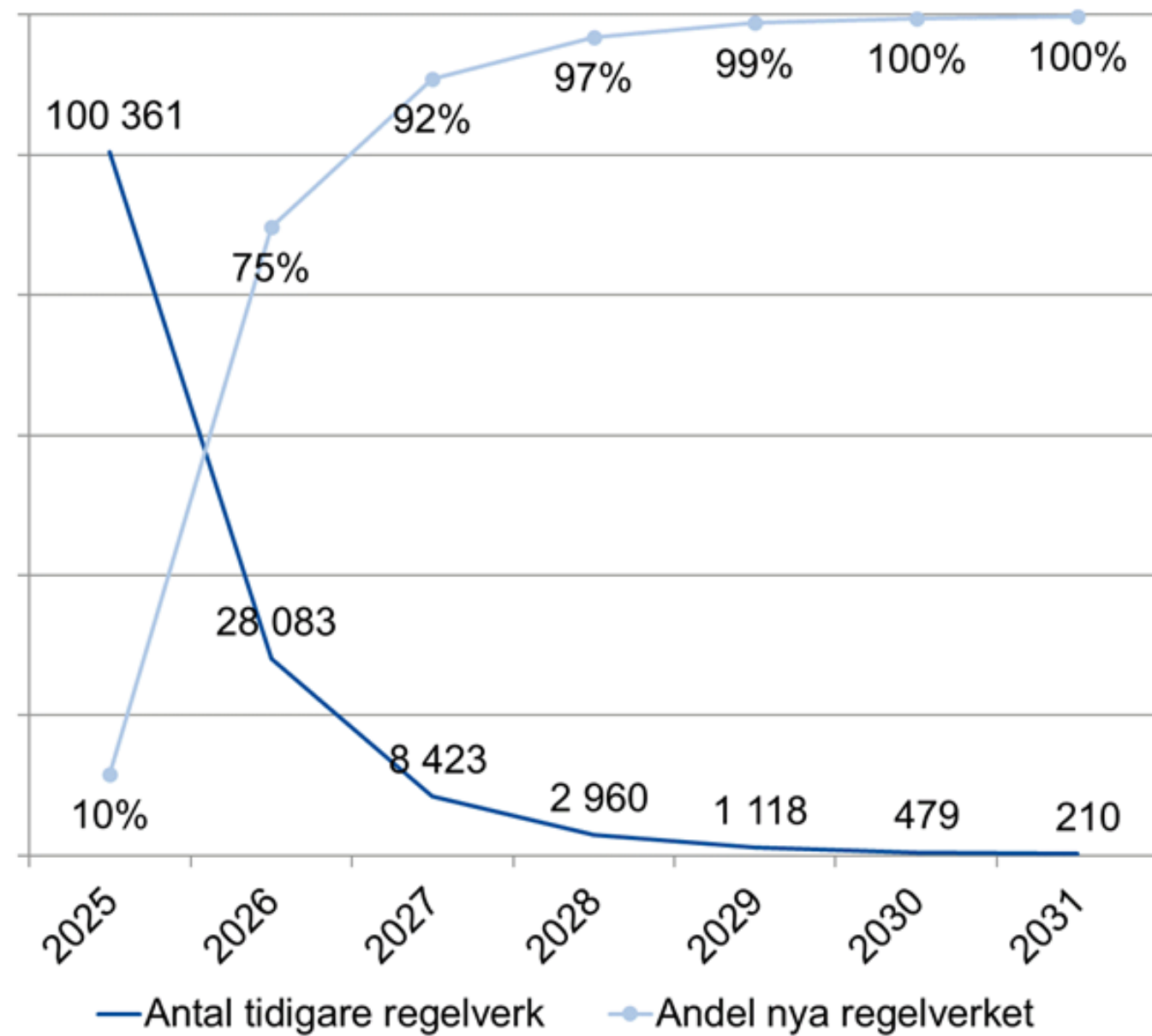
Utmaningar att göra reglerna begripliga för enskilda?

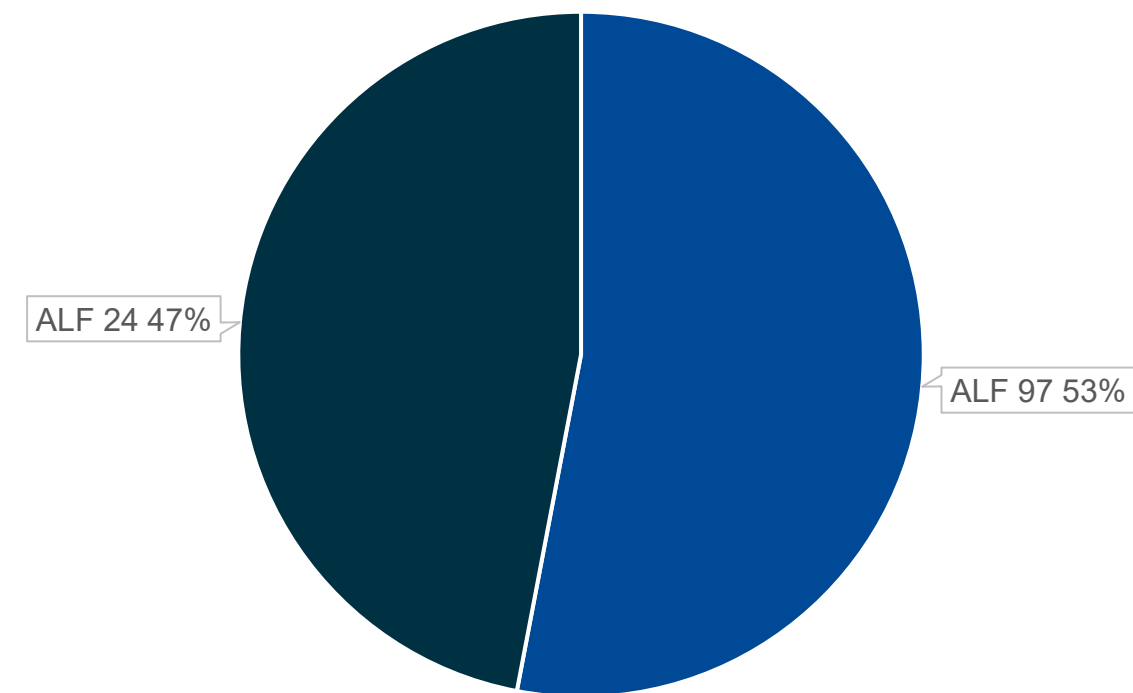
Utmaningar i nya regelverket ur a-kassornas perspektiv

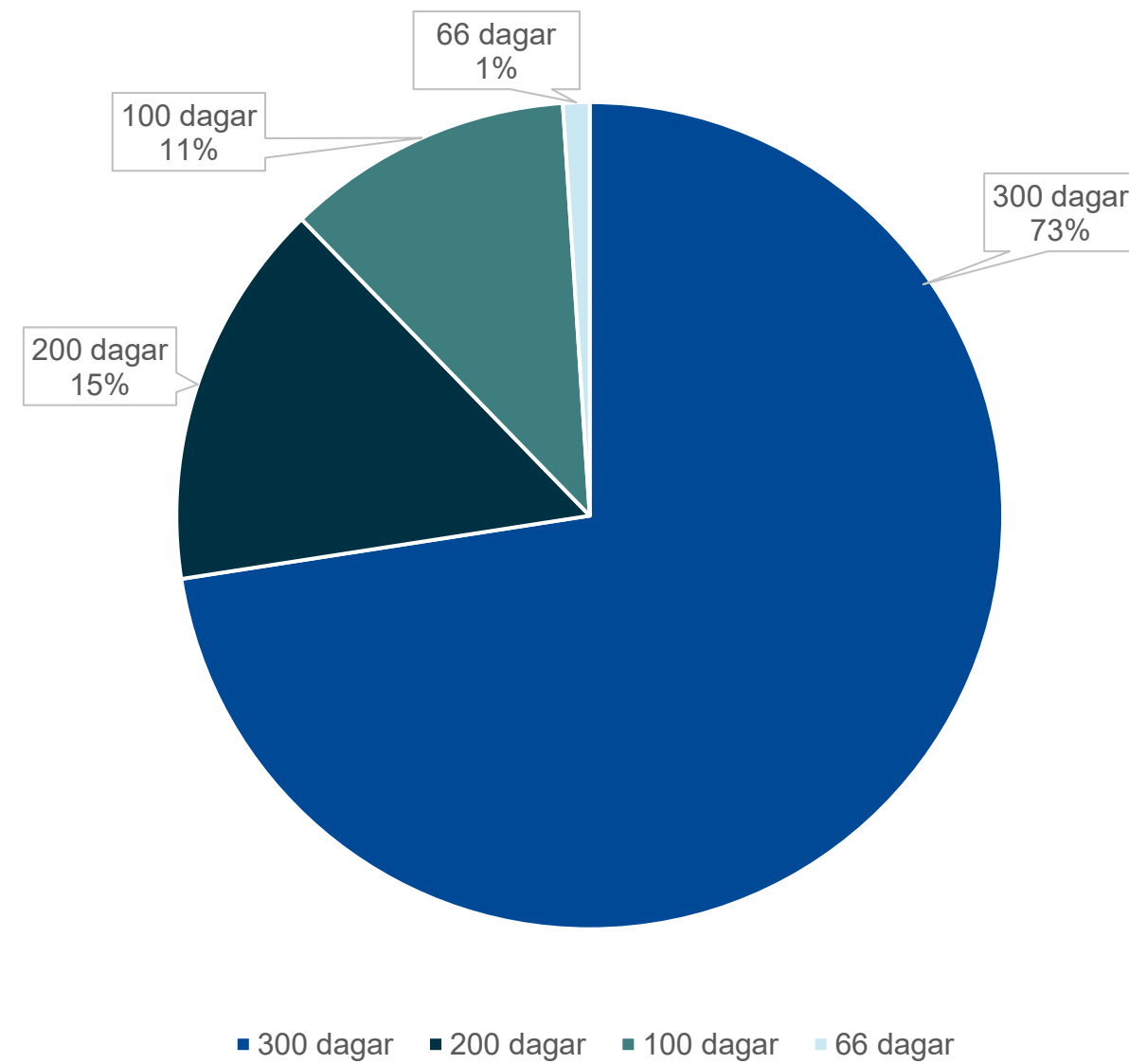
| Två parallella regelverk under lång tid

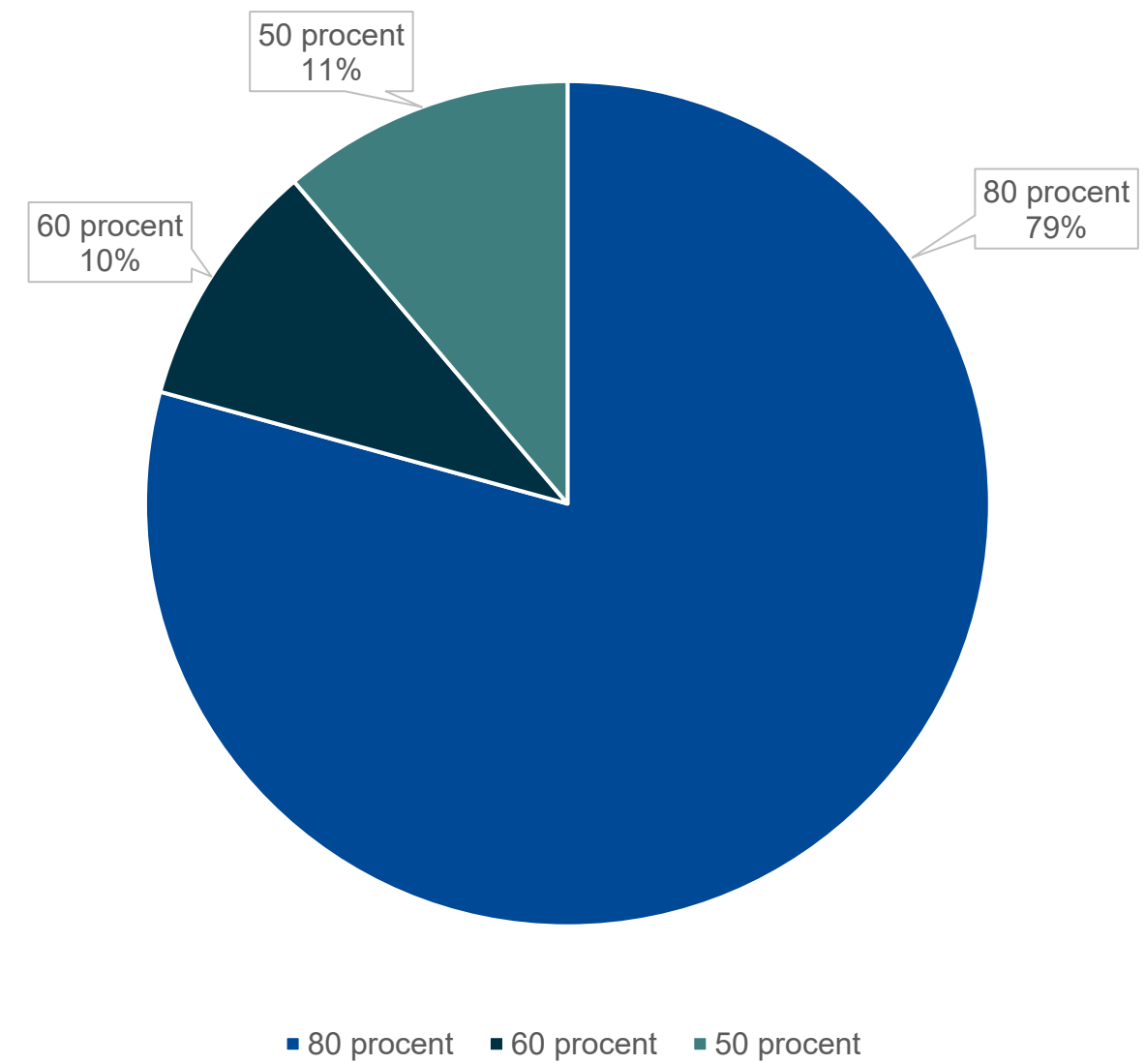
118 000 personer fick arbetslöshetsersättning utbetalt i april 2026

Ersättningsperiodens längd

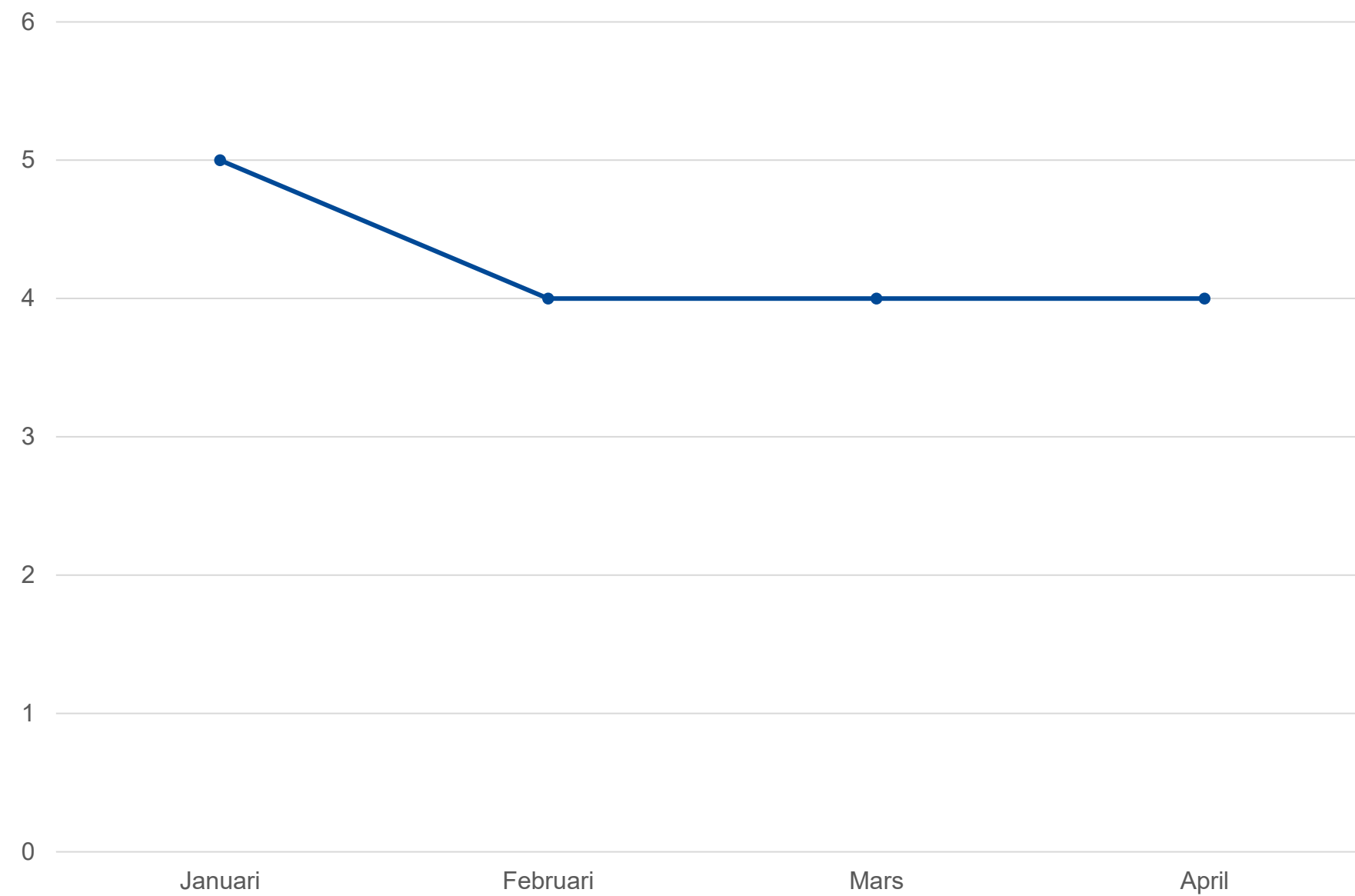

Ersättningsnivån vid periodens början

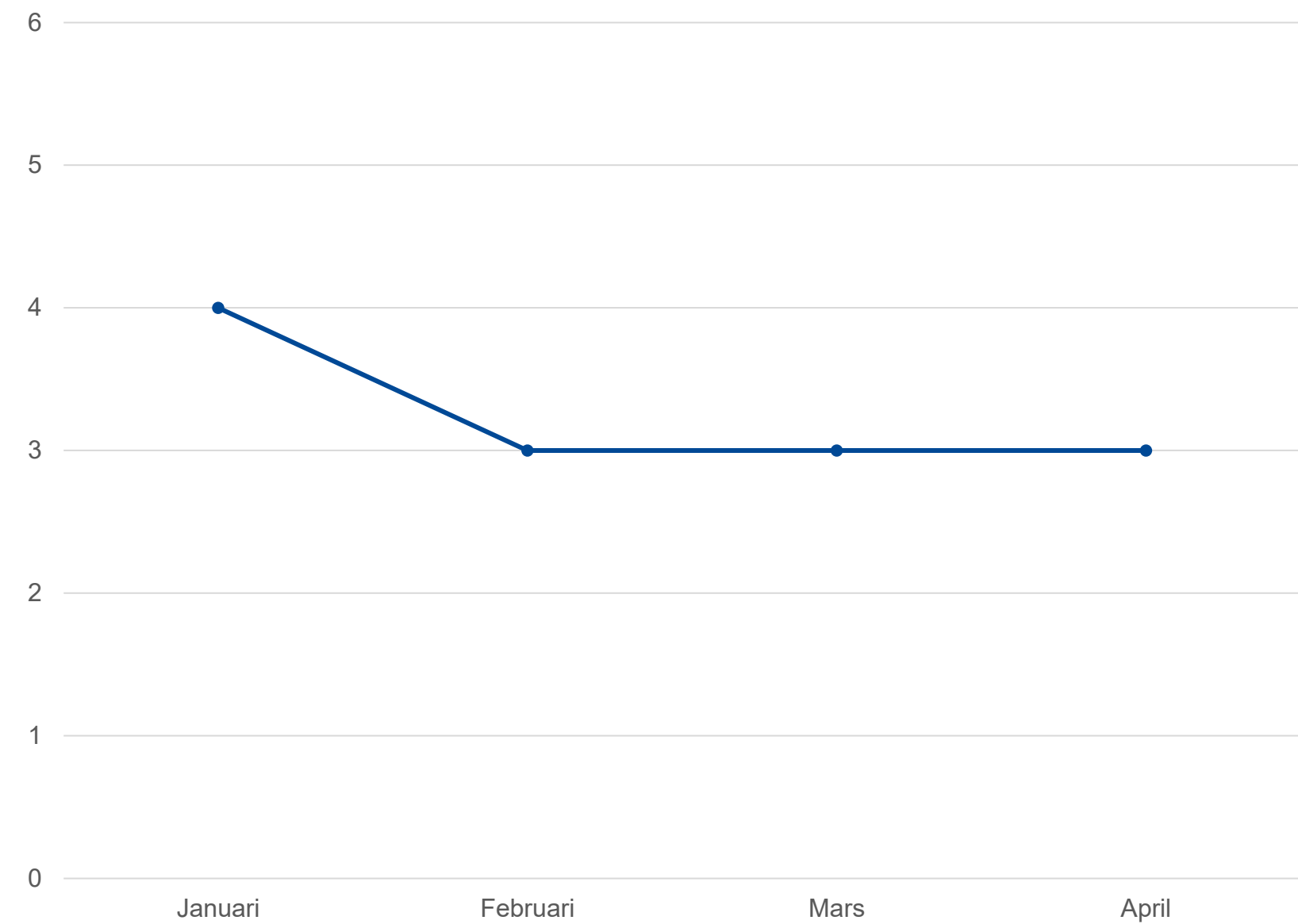

Nya statistikmått: handläggningstid och väntetid

Handläggningstid till beslut, median

Väntetid till första utbetalning, median

| Tillsyn inom arbetslöshetsförsäkringen (ALF24)

Förstagångsprövningar och
minskningsregler

Crime proofing av inkomst-
uppgifter

Tillsynsärenden

Prioriterade sakområden

Den nya arbetslöshetsförsäkringen

Felaktiga utbetalningar

Digitalisering och AI

Robusthet och beredskap

Arbetslöshetens dag

**Arbetslöshetsförsäkringen
– erfarenheter hittills av det nya regelverket**

Ulf Hellstenius, Alfakassan

Theodor Berleen Danå, Kommunals a-kassa

Anette Ben Naceur, Unionens a-kassa

Arbetslöshetens dag

Omfattas fler?

Ulf Hellstenius, Alfa-kassan

Bra att ha med sig!

- Alfa-kassan är den kompletterande kassan.
- Uppdrag: att hantera ansökningar om arbetslöshetsersättning för dem som har valt att anslutna sig till oss, men även för dem som inte är medlemmar i någon annan a-kassa.
- Vi har cirka 174 000 anslutna (april 2026).
- Gruppen icke-anslutna utgörs av ca 1,5 miljoner personer.
- Gruppen icke-anslutna består i en högre grad av personer som ännu inte fått en fast etablering på arbetsmarknaden jämfört med gruppen anslutna.

Fler ska omfattas

I utredningens ursprungliga direktiv angavs - bland mycket annat – att utredningen skulle ta fram förslag på en lagstiftning där fler skulle kunna kvalificera sig för och ansluta sig till arbetslöshetsförsäkringen.

Utredningens förslag skulle sammantaget vara budgetneutrala.

Arbetsvillkor blir inkomstvillkor

Arbetsvillkoret (ALF97)

- Minst sex kalendermånader med minst 60 timmar i varje månad (huvudregel).
- Minst 420 timmar under sex sammanhängande kalendermånader med minst 40 timmar/ månad (alternativregel).

Inkomstvillkoret (ALF24)

- Minst 120 000 kr i sammanlagd inkomst och minst 4 månader med en inkomst om 11 000 kr/månad (huvudregel).
- Minst fyra sammanhängande månader med en inkomst om minst 11 000 kr/månad (alternativregel).

Förhandsbedömning

Internt uppskattade vi att ca 20 procent av de som fick avslag på den grunden att de inte uppfyllt arbetsvillkoret skulle kunna uppfylla något av inkomstvillkoren i den nya försäkringen.

1. Avslag eller beviljande, ansökan om ersättning

ALF97

Beviljandegrad: 38 %

Mätperiod:

2024-10-01 — 2025-04-30

ca 30 000 ärenden ingår i urvalet

ALF24

Beviljandegrad: 52 %

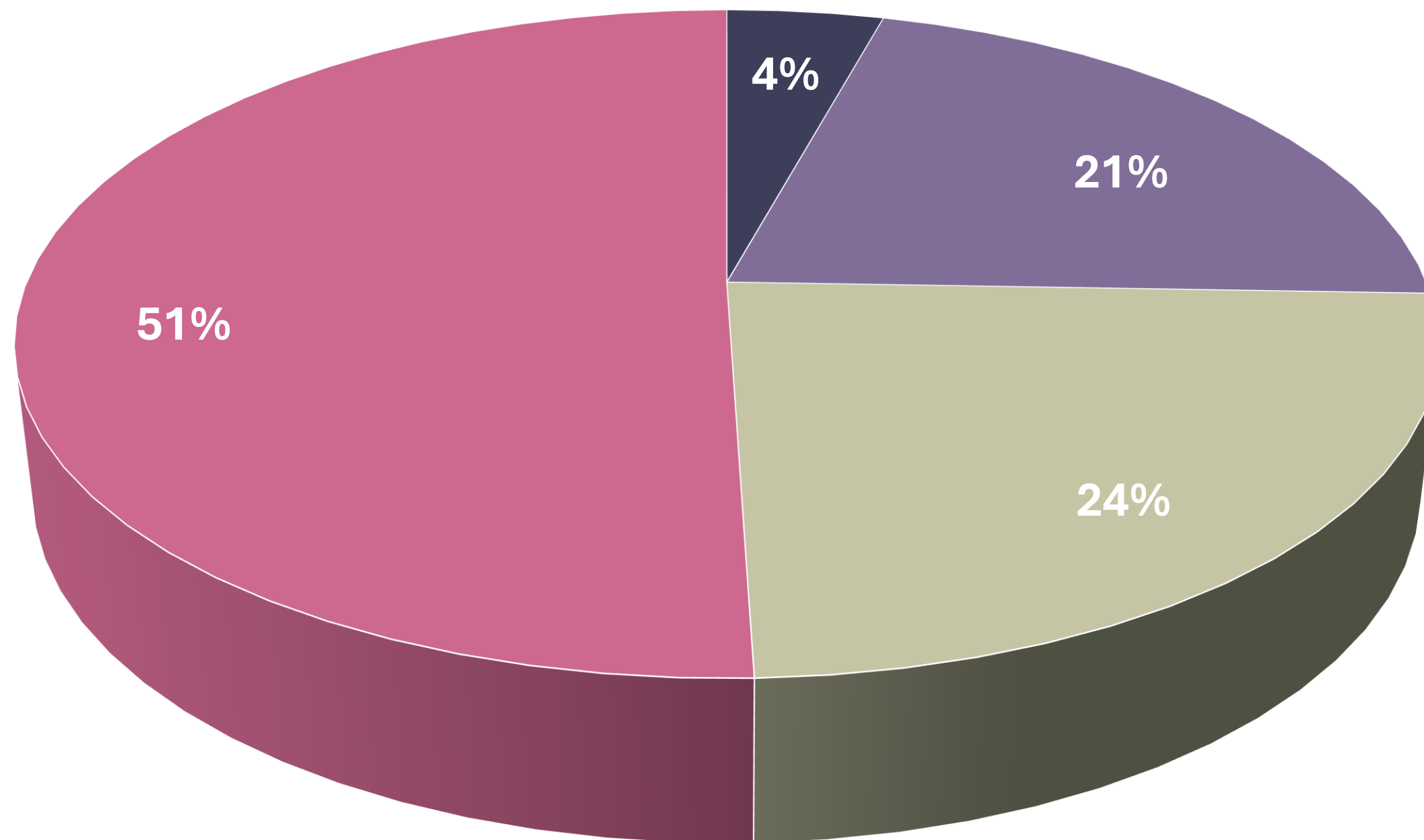
Mätperiod:

2025-10-01 — 2026-04-30

ca 25 000 ärenden ingår i urvalet

Ersättningsperiodernas fördelning

Blev det som tänkt?

Det finns, enligt vår bedömning, mycket som talar för att fler ersättningssökande omfattas av den nya arbetslöshetsförsäkringen.

Med hänsyn till den korta mätperioden och det faktum att våra mätverktyg i nuläget inte är optimala behöver dock ytterligare analyser utföras.

De differentierade ersättningsperioderna medför dock att tiden med ersättning blir kortare.

Arbetslöshetens dag

Ulf Hellstenius, Alfakassan

Theodor Berleen Danå, Kommunals a-kassa

Anette Ben Naceur, Unionens a-kassa

Månadsansökan

Minskning på grund av inkomst - från arbetad tid till förlorad inkomst

Theodor Berleen Danå – Kommunals a-kassa

Vi har ca
600 000
medlemmar

Våra medlemmar arbetar hos

- kommuner
- regioner
- församlingar
- arbetsgivare som bedriver skatte- och avgiftsfinansierad samhällsservice.

Vanliga yrken

Undersköterska
Barnskötare
Bussförare
Vårdbiträde
Personlig assistent

Utbetald ersättning
2025

3,5
miljarder kr

Antal medlemmar
som fick ersättning
2025

ca 54 000

Vad ville man uppnå med inkomstminskning på månadsansökan?

- Knyta arbetslöshetsersättningen tydligare till sökandes inkomstbortfall
- Systemet skulle bli mer träffsäkert, mer rättvist och enklare att administrera med mindre inblandning av arbetsgivare
- Arbetsgivardeklaration ger nya förutsättningar att mäta arbete

Skillnader mellan arbetslöshetsförsäkringar

Gamla försäkringen

- Fyll i hur mycket tid du arbetat varje vecka
- Ersättning minskas i relation till tidigare genomsnittlig arbetstid
- Kontrolleras i efterhand genom att jämföra ifylld tid med arbetsgivarintyg

Nya försäkringen

- Fyll i inkomst varje månad
- Ersättning minskas i relation till förlorad inkomst innan arbetslöshet
- Kontrolleras i relation till arbetsgivardeklaration hos Skatteverket

Utmaningar

Arbetsgivardeklaration

- Inkomst som **betalats ut** under månaden
- går inte att se när arbetet utfördes

Månadsansökan

- Inkomst som **tjänats in** under månaden
- kan betalas ut samma månad
- kan betalas ut månaden efter

Går inte att enbart jämföra inkomsten från Skatteverket med inkomst på månadsansökan. Måste också veta vilken tid inkomsten avser, det framgår inte av arbetsgivardeklarationer

Undantagen

FYLLA I INKOMST PÅ MÅNADSANSÖKAN

LÖN	PERIOD/ANNAT	FYLLA I PÅ MÅNADSANSÖKAN
LÖN FÖR EN MÅNAD	Löneperiod 1 - 31	Den månad som arbetet utfördes.
LÖN FÖR MER ÄN EN MÅNAD	Bruten löneperiod (t.ex. 15 maj - 14 juni)	Den månad som lönen betalas ut.
	På förhand bestämt belopp (t.ex. vid uppdrag eller fast deltidslön för två månader)	Fördela summan jämnt över månaderna som arbetet avser.
	Inte bestämt belopp/varierande - t.ex. timlön eller månadslön för juni och sjuklön/OB för maj eller lön från flera anställningar.	<u>Samma arbetsgivare:</u> den månad som lönen betalas ut. <u>Olika arbetsgivare:</u> lönen redovisas var för sig.

Vilka fel ser vi att enskilda gör?

- Timanställda gissar inkomst istället för att vänta på sin lönespecifikation
- Fyller i nettolön istället för bruttolön
- Vilken månad ska inkomst fyllas i på (timanställda)?
- Brutna löneperioder – vad är det?
- Hur gör man om man får sjuklön eller OB i efterhand?

Blev det som tänkt?

- För tidigt att avgöra om felen blir fler eller färre
- Utmaningar i att få till kontroller som är effektiva och inte flaggar upp i onödan
 - Eftersom Skatteverkets uppgift inte alltid är samma som månaden man ska fylla i på
 - Vi behöver ofta se lönespecifikation för att vara säker på vilken/vilka månader lönen avser
- Inte alltid lätt att göra rätt
 - Fler undantag som förekommer oftare

Arbetslöshetens dag

Ulf Hellstenius, Alfakassan

Theodor Berleen Danå, Kommunals a-kassa

Anette Ben Naceur, Unionens a-kassa

Arbetslöshetens dag
Ersättningsnivå och nedtrappning
Anette Ben Naceur – Unionens a-kassa

UNIONEN
A-KASSAN

Unionens a-kassa

- Antal medlemmar: 761 473
- Verksamhetsområde: tjänstemän, egenföretagare, kulturarbetare
- Unionens a-kassa betalade ut 5 327 580 985 kronor i arbetslöshetsersättning till 58 425 personer under 2025*

UNIONEN
A-KASSAN

*Källa: Årsredovisning 2025 Unionens a-kassa

Ersättningsnivå

I början av ersättningsperioden fastställs en ersättningsnivå. Det finns inledningsvis tre olika ersättningsnivåer **80, 60** och **50 procent** och nivån beror på hur länge medlemskapet har varat.

Medlem 12 mån = 80%
Medlem 6-11 mån = 60%
Medlem 0-5 mån = 50 %

Januari – april 2026

Ersättningsnivå	Antal ersättningstagare	Andel
80 %	12 909	86 %
60 %	1 197	8 %
50 %	885	6 %

Januari – april 2025

IBF eller grundersättning	Antal ersättningstagare	Andel
Inkomstbortfallsersättning	32 318	93 %
Grundersättning	2 596	7 %

Ersättningen trappas ner under ersättningsperioden

- efter **100 ersättningsdagar**

→ trappas ner med **10 procentenheter**

- efter **200 ersättningsdagar**

→ trappas ner med ytterligare **5 procentenheter**

80 %

70 %

65 %

60 %

50 %

45 %

50 %

40 %

35 %

Syftet med regleringen

- Det måste finnas ekonomiska incitament för den sökande att så snabbt som möjligt ta sig ur arbetslösheten
- En nedtrappning ger den sökande ökade incitament att bredda sitt arbetssökande och sänka sin reservationslön
- En nedtrappning kan bidra till att den sökandes tid i arbetslöshet blir så kort som möjligt
- Arbetslöshetsförsäkringens roll som omställningsförsäkring ska stärkas

Vad hör vi?

- Vi är fortfarande i ett tidigt skede
- Vi har inte sett eller hört några nämnbara reaktioner i våra medlemskontakter
- Ersättning från kompletterande inkomstförsäkringar påverkas
- Många synpunkter från deltagare i arbetsmarknadspolitiska program som drabbades av sänkt aktivitetsstöd från och med den 1 oktober 2025

Blev det som tänkt?

- Svårt att dra slutsatser från tillgänglig statistik i detta tidiga skede
- Många faktorer spelar in, såsom arbetslösheten totalt och dess svängningar, drabbade branscher, möjlighet till nytt arbete, stödåtgärder, personliga förutsättningar, Arbetsförmedlingens kontrollarbete etc

Arbetslöshetens dag

Ulf Hellstenius, Alfakassan

Theodor Berleen Danå, Kommunals a-kassa

Anette Ben Naceur, Unionens a-kassa

Akademikernas
a-kassa.

IAF

Inspektionen för
arbetslöshetsförsäkringen

Arbetslöshetens dag
Johan Vikström,
forskare vid IFAU

Hur kan arbetslösa motiveras att fortsätta att aktivt söka lämpliga jobb?

Johan Vikström

Att aktivt söka jobb är utmanande

Arbete är för många en förutsättning för ett välfungerande liv

- Arbetslöshet är ett komplext problem med många potentiella orsaker och ingen enkel lösning
- Att söka jobb kan dock vara utmanande, och det är lätt att tappa motivationen
- Särskilt om man får upprepade avslag på jobbansökningar

- Går det att stötta arbetssökande i att upprätthålla ett aktivt jobbsökande?
- Vilka typer av insatser är effektiva?

Olika strategier för att motivera arbetssökande

Lite förenklat kan man prata om stöd/morötter och piskor

1. Stöd och morötter Insatser med fokus på uppmuntran och stöd

- Utbildning
- Coachning och möten med förmedlare
- Jobbpremie

2. Kontroll ("piskor") Insatser med fokus på regler och krav

- Låga ersättningsnivåer
- Sanktioner
- Aktiveringskrav

Den här presentationen

Fokus på lågintensiva insatser – ingen allmän genomgång av forskningsläget

Två exempel

1. Online intervention med fokus på dåliga vanor

- Bjorvatn et al. (2021), “Setting goals for keystone habits improves labor market prospects and life satisfaction for unemployed youth: Experimental evidence from Norway”

2. Motiverande e-post till arbetssökande

- IFAU Rapport 2026:9 ”Strategier för att motivera arbetslösa att söka jobb”

Arbetslöshet och dåliga vanor

Utgångspunkt i Bjorvatn et al. (2021)

- Arbetslöshet är ett komplext problem
- Traditionellt har fokus legat på otillräckliga färdigheter och snedvridna incitament
- Psykologi och beteendekonometri lyfter fram beteendemässiga aspekter, såsom låg motivation och dåliga vanor
- Arbetslöshet kan störa dagliga rutiner och leda till förlorade sociala kontakter
=> dåliga vanor (sömn, motion, etc.) som försvårar ett effektivt jobsökande

Går det att skapa en enkel och kostnadseffektiv insats mot skadliga vanor?

Online intervention med fokus på dåliga vanor

Kort om studien (Bjorvatn et al., 2021)

- Målgrupp: 2 848 personer i åldern 16–29 år som hade varit arbetslösa i minst 8 veckor
- Bjöds in att svara på en enkät online om vanor
- Randomiserad studie med en kontrollgrupp
 - Deltagarna slumpades till insatsen respektive kontrollgruppen => trovärdig jämförelse

Tre steg

1. frågor om de arbetssökandes nuvarande situation
2. deltagarna ombads reflektera över sina nuvarande vanor och formulera mål för framtiden
3. sammanfattning av målen, uppmuntran att ta en skärmdump och komma ihåg målen

Senare SMS påminnelse om målen

Insatsen mot dåliga vanor ledde till bättre utfall

- Insatsen är **billig** eftersom den sker online utan en arbetsförmedlare
- **Vanorna förbättrades**
 - Deltagarna uppgav att de ville motionera mer och gå och lägga sig tidigare
 - De visade också ett mer positivt tankesätt och en förbättrad generell livstillfredsställelse
- **Förbättrade arbetsmarknadsutfall**
 - Efter 12 månader var sannolikheten att vara sysselsatt högre
 - Indikationer på att ungdomarna sökte fler jobb

Arbetslöshet och motivation

Utgångspunkt: IFAU Rapport 2026:9 ”Strategier för att motivera arbetslösa att söka jobb”

- Upprepade avslag på jobbansökningar kan leda till motivationsproblem
- Men fungerar det bättre med ”morötter” eller ”piskor”?
- ”Morötter”: intressant forskning om jobbsökande inom **psykologi**
 - Specialutformade workshops med fokus på motivation har haft goda resultat
- ”Piskor”: nationalekonomisk forskning visar att sanktioner och kontroll har betydelse
- Ofta har det handlat om resurskrävande insatser
- Går det att skapa en enkel insats som ökar jobbsökandes motivation?

Digitala meddelande med fokus på motivation

Kort om studien (IFAU Rapport 2026:9)

- Målgrupp: nyinskrivna arbetssökande
- Insatsen utformad i samarbete med en psykolog specialiserad på motivation
 - Baserad på tidigare lärdomar omformade till digitala meddelanden

Två typer av digital kommunikation

1. Inre drivkrafter (autonoma): Fokus på autonomi, kompetens och samhörighet

- Uppmuntra den arbetssökandes inre drivkraft att aktivt leta efter ett jobb
- Exempel: kompetens ”fokus på arbetssökandes förmåga att nå sina mål”
- Förordas inom psykologiska forskning

2. Kontroll Fokus på regler och krav

- Fokus på reglerna som gäller för att få a-kassa
- Aktivt arbetssökande är ett krav

Digitala meddelande med fokus på motivation

Randomiserat försök vid Arbetsförmedlingen

- Två behandlingsgrupper (en för varje typ av kommunikation)
- En kontrollgrupp

Om meddelandena

- 6 meddelanden
- 120-160 ord
- Ett varje månad
- Kopplas till aktivitetsrapporteringen
- Info om rapporteringen + budskap

Meddelandena lästes och påverkade mottagarna

- Många arbetssökande (72 procent) öppnade e-posten
- Skickades i samband med aktivitetsrapporteringen => fler skickade in sin rapport

Tabell 1 Effekter på sannolikheten att skicka in sin aktivitetsrapport

Andelen inlämnade aktivitetsrapporter				
	Rapport 1	Rapporter 1–6	Rapporter 1–3	Rapporter 4–6
	(1)	(2)	(3)	(4)
Kontrollerande meddelanden	0,0231*** (0,003)	0,0113*** (0,002)	0,0151*** (0,002)	0,0075*** (0,002)
Autonoma meddelanden	0,0204*** (0,003)	0,0076*** (0,002)	0,0091*** (0,002)	0,0060** (0,002)
Observationer	200 720	200 720	200 720	200 720
Medelvärde	0,589	0,456	0,534	0,377

Oväntade effekter på arbetsmarknadsutfall

I genomsnitt

- **Kontrollerande meddelandena:** Ingen effekt
- **Autonoma (inre drivkraft):** tendenser till färre sökta jobb och lägre jobbchanser

Tabell 2 Effekter på antalet sökta jobb och jobbchans

	Antal ansökningar		Jobbchanser		
	Månad 2–4 (1)	Månad 2–7 (2)	7 månader (3)	12 månader (4)	Dagar arbetslöshet (5)
Kontrollerande meddelanden	-0,0081 (0,055)	0,0083 (0,049)	0,0009 (0,003)	-0,0013 (0,002)	0,1170 (0,684)
Autonoma meddelanden	-0,1283** (0,055)	-0,0938* (0,049)	-0,0003 (0,003)	-0,0043** (0,002)	0,5368 (0,683)
Observationer	125 357	131 518	200 720	200 720	200 720
Medelvärde	8,734	8,286	0,462	0,631	0,817

Stora skillnader mellan kvinnor och män

Män: de autonoma (inre drivkraft) meddelandena => till färre sökta jobb och lägre jobbchanser

Kvinnor: inga effekter

Tabell 4 Effekter för kvinnor och män på antalet sökta jobb och jobbchans

	Antal ansökningar		Jobbchanser			
	Mån 2–4 (1)	Mån 2–7 (2)	4 mån (3)	7 mån (4)	12 mån (5)	Dagar arbetslös (4)
<i>Effekter för män:</i>						
Kontrollerande Meddelanden	0,0090 (0,076)	0,0099 (0,068)	0,0001 (0,004)	0,0033 (0,004)	-0,0015 (0,003)	-0,0773 (0,938)
Autonoma Meddelanden	-0,1243 (0,076)	-0,1157* (0,069)	-0,0081** (0,004)	-0,0023 (0,004)	-0,0038 (0,003)	1,5674* (0,938)
<i>Effekter för kvinnor:</i>						
Kontrollerande meddelanden	-0,0261 (0,078)	0,0067 (0,070)	0,0009 (0,004)	-0,0019 (0,004)	-0,0010 (0,003)	0,3367 (1,000)
Autonoma meddelanden	0,1326* (0,078)	-0,0708 (0,070)	0,0028 (0,004)	0,0019 (0,004)	-0,0049 (0,003)	-0,6109 (0,997)
Observationer	125 357	131 518	200 720	200 720	200 720	200 720
Medelvärde män	8,168	7,748	0,460	0,631	0,829	185,9
Medelvärde kvinnor	8,202	7,761	0,465	0,637	0,825	182,3

Initial motivation kan ha stor betydelse

Kontrollerande meddelanden

=> Tendenser till lägre jobbchanser bland arbetssökande som innan insatsen uppger att inre drivkraft är viktigt

Tabell 5 Effekter för autonomt motiverade arbetssökande

	Antal ansökningar		Jobbchanser			
	Mån 2–4 (1)	Mån 2–7 (2)	4 mån (3)	7 mån (4)	12 mån (5)	Dagar arbetslös (4)
Kontrollerande Meddelanden	0,0042 (0,201)	-0,0742 (0,180)	-0,0165 (0,010)	-0,0190* (0,010)	-0,0113 (0,008)	4,2825* (2,566)
Observationer	14 855	15 297	200 720	200 720	200 720	200 720
Medelvärde	9,501	8,286	0,462	0,631	0,817	0,631

En möjlig tolkning av resultaten

- E-posten ledde inte till att de arbetssökande hittade jobb snabbare
- **Inre drivkrafter:** lägre sökintensitet och lägre jobbchanser för män, men inte för kvinnor
 - Män kan ha tolkat meddelandena som att Arbetsförmedlingens kontroll var mindre strikt
- **Kontrollerande budskap:** tendens till lägre jobbchanser för arbetssökande som från början motiverades av inre drivkrafter

Avslutande kommentarer

- Enkel kommunikation kan ha oönskade effekter
- Viktigt med digital kommunikation som är i linje med övriga insatser
- Belyser utmaningarna med att hitta strategier som motiverar till ett aktivt jobbsökande
- Samtidigt fungerade insatsen mot dåliga vanor i Norge bra
 - Är det viktigt med konkreta budskap? Goda vanor sannolikt mer konkret än allmänt budskap om motivation
- Motivationshöjande insatser har fungerat bra i längre workshops
 - Räcker inte bara med digitala meddelanden
 - För att bygga motivation krävs mer intensiva insatser?

**Akademikernas
a-kassa.**

IAF

Inspektionen för
arbetslöshetsförsäkringen

Arbetslöshetens dag